

PEDAGÓGIAI PROGRAM

HÓDMEZŐVÁSÁRHELYI
VARGA TAMÁS ÁLTALÁNOS ISKOLA

2021.

TARTALOMJEGYZÉK

I. Az intézményről általában	5.
I.1. Tárgyi feltételek, az oktató-nevelő munka körülményei és fejlesztése	6.
I.2. Személyi feltételek	6.
I.3. A gyermekek	7.
I.4. Külső nevelési tényezők	9.
I.4.1. Gyermekeink családi, társadalmi környezete	9.
I.4.2. Az intézmény kapcsolatai: társadalmi háttér	9.
I.5. Intézményi innováció	10.
II. Az iskola élet- és munkarendje	11.
II.1. Általános munkarend	11.
II.2. Tanulószoza	11.
II.3. Egész napos iskola	11.
II.4. Intézményi szolgáltatások	12.
II.5. Az iskola képzési rendje	12.
II.5.1. A képzés szakaszai, képzési idő, képzés jellemzői	12.
II.5.2. Beiskolázás, osztályba sorolás elvei	13.
II.5.3. Képzés szakaszai	14.
III. Nevelési program	15.
III.1. Pedagógiai alapelveink	15.
III.1.1. Iskolánk nevelőtestületének pedagógiai hitvallása	15.
III.2. Az iskola értékrendje, cél-és feladatrendszere	16.
III.2.1. Az iskola értékrendszere	16.
III.2.2. Az iskolai nevelés célja	16.
III.2.3. A matematikatanítás korszerűsítése	17.
III.2.4. Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelés eljárások	18.
III.2.5. A célok teljesülésének kritériumai	19.
III.2.6. Tehetséggondozás	19.
III.2.7. Pedagógiai eszközök	20.
III.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	20.

III.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	23.
III.4.1. Közösségfejlesztési tevékenység keretei”	24.
III.5. Hagyományok	24.
III.5.1. Szervezeti hagyományok az iskolában	24.
III.5.2. Tantárgyi hagyományok	27.
III.5.3. Értékelési hagyományok	28.
III.5.4. Rendezvények	29.
III.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje (SNI, BTMN, tehetség gondozás, tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása)	29.
III.7. A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	34.
III.8. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	36.
III.9. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési, értékelési rendszere	37.
III.10. A szülők, a gyermekek, a tanulók és a pedagógusok együttműködésének formái, tovább fejlesztésének lehetőségei	45.
III.11. Egészségnevelési program	47.
III.12. A mindennapos iskolai testedzés rendszere iskolánkban	54.
III.13. A tanulók fizikai állapotának mérése	55.
III.14. Drogstratégia	56.
III.15. Környezeti nevelési program	58.
IV. Helyi tanterv	63.
V. A pedagógiai Programmal kapcsolatos egyéb intézkedések	74.

Mottó:

*„S ha az értelmet tekintve igaz az, hogy
egész életünkben abból táplálkozunk,
amit gyermekkorunkban gyűjtöttünk
s az egész élet csak arra való, hogy
a gyermekkori benyomásokat feldolgozzuk,
még inkább igaz az erkölcs szempontjából, hogy
az ember sorsát gyermekkorában eldöntheti.”
(Babits Mihály)*

Pedagógiai programunk az iskola hagyományainak, értékeinek, pedagógiai gyakorlatának figyelembe vételével, a jelen kihívásainak és jövőbeli céljainknak megfelelően került kialakításra.

Alapfeladatunk biztosítani a beiskolázási körzetünkbe tartozó tanköteles korú gyermekek általános műveltségét. E feladatok megvalósításának érdekében intézményünk székhelye nyolc évfolyamos általános iskolaként a tagintézmény négy évfolyamosként működik.

A beiskolázási körzetünkben élő családok szociális, anyagi és kulturális helyzete egymástól nagymértékben eltér, ezért nevelő és oktató munkánkat ehhez a helyzethez igazodjuk: megpróbáljuk segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló gyermekek és tanulók felzárkóztatását, ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatnak tekintjük a tehetséges, jó képességűek fejlesztését is.

Célunk a gyermekek egyéni fejlődésmenetének segítése az egyéni és a közösségi érdekek, célok közötti egyensúly kialakításával.

Pedagógusaink munkájukban törekszenek a **természeti környezetet megismerő**, abban biztonsággal mozgó, összefüggéseit felismerő gyermekek **nevelésére**, valamint a hátrányokkal érkező tanulók **sikeres továbbtanulását, társadalmi esélyegyenlőségét segítő, a differenciált felzárkóztatás és a tehetséggondozás** feladatait megvalósító nevelő-oktató munkára. Mindez érvényes az intézmény valamennyi nevelő és fejlesztő munkájával kapcsolatos eljárására és folyamatára.

A társadalom, a pedagógusok és a szülők célja azonos: gyermekeinkből művelt, jól képzett, az életben boldogulni tudó embereket szeretnénk nevelni. Intézményünk hosszú múltja alatt többször változtak az iskola falai, épületei, de nem változott a bennük munkálkodó pedagógusok fő célja: emberséget és tudást adni a gyermekeknek.

I. AZ INTÉZMÉNYRŐL ÁLTALÁBAN

A köznevelési intézmény hivatalos neve: Hódmezővásárhelyi Varga Tamás Általános Iskola

Az intézmény székhelye:

6800 Hódmezővásárhely, Holló utca 36.

2760. hrsz. alatt nyilvántartott, 5780 m² alapterületű ingatlan, rajta három, összesen 1455 m² alapterületű iskolai épülettel.

OM azonosító: 200896

Intézményi egységkód: CB1401

Fenntartó neve és székhelye:

Hódmezővásárhelyi Tankerületi Központ

6800 Hódmezővásárhely, Andrásy út 28.

Típusa: általános iskola

Évfolyamok száma: 1-8. évfolyam

Felvehető maximális tanulólétszám: 460 fő

Alaptevékenység:

Köznevelési alapeladatok:

általános iskolai nevelés-oktatás: alsó tagozat, felső tagozat

I.1. Tárgyi feltételek, az oktató-nevelő munka körülményei és fejlesztése

A székhely iskola alapterülete kicsi, kihasználtsága nagy. Annak érdekében, hogy az épület, vagy a terembeosztás egyetlen tanulócsoporthoz hozzáférést se korlátozza, figyelünk a korszerűsítés során előállítható lehetőségekre.

A taneszközök (tankönyvek, segédeszközök, demonstrációs és tanulói eszközök) tekintetében célunk annak biztosítása, hogy a tanulók szociális háttérétől függetlenül minden gyermek egyaránt hozzáférjen azok használatához. Iskolánkban már nemcsak a tradicionális (frontális) tanári magyarázathoz szükséges eszközrendszer áll rendelkezésre, hanem jelen vannak az interaktív, foglalkoztató jellegű, differenciálásra, csoportmunkára, kooperativitásra épülő tanuláshoz szükséges taneszközök is.

Technikai eszközök terén az integrációs és kompetencia alapú fejlesztéssel azonosulni tudó iskolánk szem előtt tartja, hogy eszközei között olyanoknak is kell lennie, amelyek csak az iskolában érhetőek el a hátrányos helyzetű tanulók számára, és ezek használatát meg is kell tanítanunk nekik. Kép- és hangrögzítő berendezések, számítógép és internet, oktató programok minden tanuló számára közvetlenül elérhetőek iskolánkban.

A bútorzat esetén is hasonló elv követendő: az integrált nevelést és a kompetencia alapú fejlesztést segítő módszertani elemek variálható, flexibilis bútorzatot kívánnak, melyek pótlása folyamatosan biztosítandó.

Iskolai könyvtárunk alapterülete kicsi, 4000 kötetes állományunk van. Tornatermünk nem szabvány méretű. Tornaszoba segíti a mindennapos testnevelés megvalósítását.

A gyermekek egészségügyi vizsgálatához, ellátásához, orvosi szoba áll rendelkezésünkre.

I.2. Személyi feltételek

A feladatok megvalósításához – a várható tanulócsoporthoz és tanulólétszám alakulását is figyelembe véve a személyi feltételek adottak. A képesítési előírásnak a tantestület tagjai megfelelnek.

A nevelők önképzése és továbbképzése folyamatos, tervszerű. Feladatkörüket, hatáskörüket a Köznevelési Törvény, az SZMSZ és a munkaköri leírás tartalmazza.

A személyi ellátottság minősége: tantestületünk egésze- akkreditált képzések segítségével elsajátítja és alkalmazza a differenciált fejlesztés eszköztárát és módszertani kultúráját. Közel a teljes tantestület részesült a kooperatív tanulásszervezés és a tevékenységközpontú nevelés és oktatás, a hatékony együttnevelés, a hatékony tanuló-megismerési technikák és multikulturális képzéseken. Ezek segítségével a hagyományos oktatási formából kilépve, a meglévő ismeretek tevékeny felhasználásával megszerezhető tudás elsajátításához olyan gondolkodási képességek továbbadására váltunk alkalmassá, mint a problémamegoldó gondolkodás, a kritikai gondolkodás, a logikai gondolkodás, analízis, szintetizálás, valamint további, a társadalmi integrációt segítő képességek. E képességek fejlesztése készleteti pedagógusainkat a megszokottól eltérő tanítás-tanulási folyamatok megvalósítására, a pedagógiai kultúra átalakítására.

Pedagógusaink:

- ismerik és alkalmazzák az egyéni különbségekre figyelő, egyénre szabott módszereket, eszközöket, eljárásokat;
- tudatosan fejlesztik a gyermekek társas kapcsolatait;
- tudatosan fejlesztik a család és az iskola közötti kommunikációt;
- a családot, mint partnert bevonják a gyermekekkel kapcsolatos iskolai döntésekbe, így a szülők partnerek lesznek a nevelési folyamatban.

Az új pedagógiai eszközök, módszertani eljárások elsajátítása, ezek tanórai alkalmazása a tantestület egészére vonatkozó elvárás.

A tanult kompetenciák bevezetésével kapcsolatos módszerek: drámapedagógia, kooperatív oktatás, differenciálás, tevékenységközpontú oktatás, IKT eszközökkel segített oktatás, egyéni fejlesztés- a korszerű oktatási formák gyakorlati alkalmazásának megfelelő tanítási-tanulási környezet biztosítása.

Belső emberi kapcsolatok jellemzői és lehetőségei:

- az intézményvezetés operatív tevékenységet végez annak érdekében, hogy az intézményi dolgozók teljes köre között jó kapcsolatok alakuljanak ki- egymás megbecsülése, tisztelete, team munkában való szakmai együttműködés;
- a különböző intézményi döntéseknél az érdekelt felek mindegyike érveinek számbavétele, konszenzusteremtés gyakorlata;
- lehetőségek biztosítása a pedagógusok, gyermekek, szülők számára, hogy könnyedén találkozassanak az iskolavezetéssel- „nyitott” vezetői iroda;
- segítségadás a pedagógusok, gyermekek, szülők közötti együttműködéshez- kommunikációs készség fejlesztése;
- határozott törekvés arra, hogy az intézményi döntéseknél lehetőleg minél többen legyenek érdekelték- a közösség fegyelmező ereje;
- megkülönböztetett támogatás a pedagógiai fejlesztőknek;
- a jelentős erőfeszítéseket végző munkatársak erkölcsi és anyagi kiemelésé- pályázati lehetőségek segítségével;
- a team munkát végzők támogatása, biztatása;
- az intézményvezetés érdekeltsége a pedagógus továbbképzésben- az iskola céljait megvalósítani tudó pedagógusok képzése;
- a sikerekben való közös osztozás- bensőséges iskolai élet elérése.

I.3. A gyermekek

Gyermekeinkről általában

- szeretnek iskolába járni, szeretik a gyermekközösséget;
- igénylik a szeretetet, az egyéni törődést, a személyes kontaktust;
- általában segítőkészek egymással, elfogadják és tolerálják az egyéni különbségeket, az etnikai hovatartozást;
- vannak ötleteik, javaslataik, a közreműködésükkel kialakított belső rendet, szabályokat általában betartják és betartatják;
- többségük nyílt, őszinte, véleményüket bátran elmondják, kritikusak - kevésbé önkritikusak;
- a jogok és köteleességek rendszerében nehezen ismerik fel az egyensúlyt;

- iskolásaink többsége igényes a környezetével szemben, de nem elég aktívak, meggondoltak a jelentkező rongálások, vandalizmus megakadályozásában, az okozott károk megtérítésében, helyreállításában, a felelősség vállalásában;
- iskolásaink tanulmányi munkájukban kevésbé kitartóak, bár feladataiknak igyekeznek megfelelni, de fokozott erőfeszítésekre nehezen rávehetőek;
- gyermekeink szívesen vesznek részt iskolai programokban, szeretnek szórakozni, játszani, mozogni, de szabadidejükben gyakran a könnyű, tartalmatlan időtöltést részesítik előnyben;
- otthoni életrendjük, szokásaik, időbeosztásuk sokszor kialakulatlan, rendszertelen, egészségtelen - összefüggésben a család életminőségével;
- társkapcsolatokban meghatározó a barátság és a segítőkészség, de iskolásaink körében jelen van az agresszivitás, szóhasználatukban a trágárság is;
- tapasztalják a gazdasági és társadalmi különbségeket, az igazságtalanságot, s ennek megfelelően értékítéletükben többnyire az anyagiak dominálnak, válnak mércévé, vonzóvá;
- évről-évre növekszik köztük a magatartási -, beilleszkedési-, tanulási zavarokkal küzdők száma, akik fokozott toleranciát kívánnak a pedagógusoktól és társaktól egyaránt;
- a tanulási, idegrendszeri, beilleszkedési, magatartási zavarokkal intézményünkbe lépő kisgyermekeknek fokozott és többirányú pedagógiai segítségre, iránymutatásra van szükségük;
- s mindig vannak tanulócsoportjainkban olyan tehetséges, jó képességű gyerekek is, akik eredményesen képviselik intézményünket a különböző megmérettetéseken, a tanulmányi és sportversenyeken.

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdők és a hátrányos helyzetű tanulók szakszerű fejlesztésben részesülnek. E segítséget erősíti a kis létszámú csoportokban, vagy egyénileg történő fejlesztés, valamint a kéttanáros modell, melyek eredményeként a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű tanulók teljes körű integrációjára törekszünk.

Tanulócsoportjaink összeállításánál az alábbi esélyegyenlőségi szempontokat érvényesítjük:

- intézményünk minden gyermek számára megfelelő pedagógiai feltételeket teremt képességei kibontakoztatásához;
- szegregációmentes oktatásszervezési keretek között folyik a nevelő-oktatómunka, amely garancia arra, hogy intézményünk minden szolgáltatása minden gyermek számára elérhető;
- a gyermekek fejlődésének nyomon követésére épülő fejlesztés folyik, és a hátrányos helyzetű gyermekek fejlesztésében elért eredmények mérése alapján történik az intézményi munka hatékonyságának megítélése.

Intézményünkben a jogszabályoknak megfelelően az osztályok kialakításánál a heterogén összetételt érvényesítjük: arra törekszünk, hogy eltérő szociális és kulturális, valamint eltérő tanulási képességű gyermekek kerüljenek egy osztályba.

A tanulási esélyegyenlőség erősítéseként intézményünk középiskolára felkészítő programot működtet a következő szempontok figyelembe vételével:

- évfolyamvesztés nélküli továbbhaladás;
- érettségit adó középiskolában való továbbtanulás;

- hiányzás mérséklése;
- az országos kompetenciaméréseken elért eredmény.

1.4. Külső nevelési tényezők

I.4.1. Gyermekeink családi, társadalmi környezete

Gyermekeink eltérő családi, szociális, kulturális és anyagi háttérrel rendelkeznek, az egyre romló életkörülmények az iskolában is éreztetik hatásukat: a szülők egy része munkanélküli, vannak veszélyeztetett családok és gyermekek. Egyre nagyobb az ingyenes, vagy támogatott étkeztetésre igényt tartók aránya. Tanulócsoportokon belül egyszerre kell eleget tenni a tehetséges tanulók és a speciális felzárkóztatásra szoruló tanulók igényeinek.

I.4.2. Az intézmény kapcsolatai: társadalmi háttér

Oktatási- nevelési céljaink megvalósítása érdekében nagyon fontos a jó kapcsolat kialakítása a társadalmi környezettel. Szoros, feladatorientált munkakapcsolat jellemzi az intézmény és fenntartója közötti viszonyt.

A pedagógiai szakszolgálatok rendszeresen nyújtanak segítséget a tanulási problémákkal, magatartási zavarokkal, beszédhibával küzdő gyermekeink számára, szakértői véleményükkel, javaslatukkal szakmai iránymutatást adva az intézményben folyó fejlesztő munkához.

A Kapcsolat Központ munkatársaival napi kapcsolatban áll mind az intézmény vezetése, mind az ifjúságvédelmi, osztályfőnöki feladatokat ellátó pedagógusok.

Körzeti óvodáinkkal és az óvodapedagógusokkal előremutató, a gyermekek érdekeit, az iskolaválasztást reálisan elősegítő kapcsolatot alakítottunk ki, melynek elemeit továbbra is meg szeretnénk valósítani. Óvodások és szülei számára is szervezünk programokat - nyitottá téve az iskolát (Óvodás-hét, nyílt tanítási napok, kulturális-, szakmai rendezvények, stb.) az óvoda-iskola átmenet programunk alapján.

A társintézményekkel napi munkakapcsolatban állunk, rendezvényeiken képviseltetjük intézményünket, együttműködünk pályázatok elkészítésében.

Tanulóink zenei műveltségének fejlesztésére a Hódmezővásárhelyi Péczely Attila Alapfokú Művészeti Iskola kihelyezett tagozatai (szolfézs, furulya, hegedű, zongora társastánc, néptánc, színjátszó és kézműves szak) működik intézményünkben.

Fontosnak tartjuk a helyi történelmi egyházak vezetőivel és a hitoktatóival kialakult folyamatos és korrekt együttműködést.

Pályaorientációs munkánk sikere érdekében a város középiskolaival hasznos együttműködést építettünk ki – bemutatóikra, a felkínált rendezvényekre elvisszük tanulóinkat, s meghívjuk iskolánkba a középiskola képviselőit is, akik a felmerülő szülői és tanuló kérdésekre válaszolnak.

A helyi kulturális intézmények rendszeres ifjúsági programjukkal szolgálják gyermekeink művelődését, szórakozását, rendezvényeik rendszeres látogatói vagyunk.

Gyermekeink egészséges életmódra nevelését a városi EVP-vel kooperáló egészségfejlesztési stratégiánkban leírtak alapján tervezzük és végezzük. Egészséges testi fejlődésüket az iskolaorvosi és védőnői szolgálat hatékonyan méri, ellenőrzi, szolgálja.

Rendezvényeinkről, eredményeinkről a helyi média (TV, rádió, újságok) tudósításaiból a város nyilvánossága előtt is beszámolunk.

Szakmai kapcsolatot tartunk fent a munkánkat segítő szakmai szervezetekkel. Ezek a Szegedi Pedagógiai Oktatási Központ, Tehetségpontok, ÖKO iskolák, pályázati konzorciumi intézmények, stb.

I.5. Intézményi innováció

1. A Kompetencia alapú oktatás-egyenlő hozzáférés innovatív intézményekben TÁMOP 3.1.4. pályázat keretében az eddigieknél is hangsúlyosabbá vált intézményünkben a kompetencia alapú nevelés-oktatás tartalmainak és módszereinek alkalmazása, a befogadó, és az egyéni fejlődést biztosító oktatás-nevelés eljárásait érvényesítő pedagógiai módszereket alkalmazása, az egyenlő hozzáférés biztosítása.

Az Educatio Szolgáltatói kosárba feltöltött jó gyakorlataink:

- Mi van az iskolán túl?
- Platán Hét
- Óvodás Hét
- Ökomanók akcióban

Az Educatio Szolgáltatói kosárba feltöltött innovációk:

- Mestervizsga 8. osztályos tanulóknak
- Múzeumpedagógia- projekt módszer alkalmazása
- Hagyományörzés a nem szakrendszerű oktatás keretében
- Macis projekt- projekt módszer alkalmazása alsó tagozaton
- Kooperatív technikák alkalmazása a nem szakrendszerű oktatásban
- IKT eszközök a matematikaoktatásban - projekt módszer alkalmazása felső tagozaton
- Tevékenységközpontú matematikaoktatás az 1. osztályban
- Szövegértés-szövegalkotás az 5. osztályos kompetencia alapú magyar oktatásban

A pályázat keretében iskolánk az alábbi jó gyakorlatokat adaptálta:

- Táblajátékok
- Önismereti szakkör

2. EFOP-3.2.3-17 „Digitális környezet a köznevelésben”

Az EFOP 3.2.3-17-00009 (Digitális környezet a köznevelésben) című pályázat célja a tanulók kulcskompetenciáinak, kiemelten a digitális eszközökkel támogatott szövegértés, matematika és természettudományi készségeinek, képességeinek a fejlesztése. A rendelkezésre álló digitális eszközökkel az órai munka során használva gyakorlatorientált interaktív pedagógiai módszerek segítségével tesszük lehetővé a diákok számára tudásuk és képességeik bővülését. További célunk, hogy az intézmények közötti együttműködéssel és a tapasztalatok megosztásával a digitális technológia használata épüljön be az alapkészségek fejlesztésére fókuszálva az intézmény mindennapos életébe. A pályázat megvalósítása során és az azt követő években növeljük a digitális eszközökkel és módszertannal támogatott tanórák arányát, ösztönözzük a pedagógusok által fejlesztett digitális tartalmak létrehozását.

Intézményünk rendelkezik a Digitális Pedagógiai Módszertani Központ által elfogadott Digitális Fejlesztési Tervvel, mely a Pedagógiai Program mellékletét képezi.

3. EFOP-3.11.1-17 „Szülő-Suli” – a tanulók iskolai előmenetelének javítása és a korai lemorzsolódás visszaszorítása az iskola-család együttműködésére alapozott egyéni fejlesztésen keresztül.

A pályázat révén csökkenthető a végzettség nélküli iskolaelhagyás mértéke. A családokkal való kapcsolattartás aktívabbá válik, hiszen ez elősegíti a kölcsönös elfogadást, a támogatási lehetőségek helyi igényeihez igazodó kiépítését. A tervezett Szülő-Suli programok segíthetik a szülőket a gyermeknevelésben, a tanulás megsegítésében és az oktatásba való visszatérésbe. A projektbe bevont tanulók számára egyéni fejlesztést biztosítunk.

Az EFOP-3.11.1-17 „Szülő-Suli”- tanulók iskolai előmenetelének javítása és a korai lemorzsolódás visszaszorítása az iskola-család együttműködésére alapozott egyéni fejlesztésen keresztül című projekt keretében intézményi szintű korai jelzőrendszert működtetünk. (Intézményi szintű adatok már első évfolyamtól.) A korai jelzőrendszer működéséért felelős az intézményvezető.

A potenciális lemorzsolódó diákok azonosítása az alábbi szempontok alapján történik:

- mérhető adatok (hiányzás, romló tanulmányi átlag, bukás,)
- viselkedéshez köthető adatok (alacsony motiváció, drasztikus viselkedésváltozás, kiközösítő magatartás)

Kockázati tényezőnek tekintjük még az alábbiakat:

- matematika és szövegértés alapkompétenciában mutatkozó hiányosságok;
- hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet ténye;
- iskolába ingázás;
- gyakori iskolaváltás;
- tanulási nehézségek.

Az iskolai lemorzsolódás megelőzése érdekében intézményünk fenntartható stratégiával rendelkezik:

- Azonosítjuk a fejlesztési szükségleteket a tanítás és az alkalmazott pedagógiai megoldások tekintetében.
- Tevékenyen segítjük a tanulók problémáinak megoldását, melyhez az azonos diákokat tanító tanárok aktívan együttműködnek.

A tanulók támogatásában az alábbi irányelveket alkalmazzuk:

- motivációt ösztönző helyi tanterv;
- családi hangulatú tanulási környezet biztosítása;
- megfelelő támogatási rendszer a tanulási nehézségek, egyéb problémák leküzdésére;
- pályaorientáció segítése;
- változatos tanórán kívüli tevékenységek biztosítása.

A tanári munkában kiemelt cél:

- a differenciált oktatás;
- a projekt-alapú és kooperatív technikák alkalmazása;
- a megfelelő kommunikáció.

A szülők, családok támogatásában fontosnak tartjuk:

- az iskola-szülő közötti kommunikáció javítását;
- szülői klub működését;
- a családok szabadidős tevékenységekbe való bevonását.

4. Az EFOP-3.2.15-VEKOP-17 „A köznevelés keretrendszeréhez kapcsolódó mérési-értékelési és digitális fejlesztések, innovatív oktatásszervezési eljárások kialakítása, megújítása” című kiemelt projekt keretében elsajátított módszerek tanórán és tanórán kívüli alkalmazása révén a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentése, a köznevelés eredményességének és hatékonyságának növelése, az egész életen át tartó tanuláshoz való hozzáférés elősegítése, illetve az alap- és kulcskompetenciák nem formális eszközökkel történő fejlesztése.

II. AZ ISKOLA ÉLET- ÉS MUNKARENDJE

II.1. Általános munkarend

- A tanév rendjét az érvényes jogszabály szerint szervezzük.
- Az intézmény működésének belső rendjét az évente a nevelőtestület által kialakított munkaterv rögzíti.
- Az iskola a szülők írásbeli kérésére reggeli ügyeletet szervez 7 óra 00 perctől. A tanítás 8 órakor kezdődik. Kivételesen 0. óra is szervezhető, amennyiben az órarend összeállítása azt úgy kívánja, és amennyiben a szülői szervezet hozzájárul.
- A délelőtti és délutáni tanítási időszakban oly módon szervezzük meg a nevelést, oktatást, hogy a foglalkozások 16 óráig tartsanak, továbbá 17 óráig, ill. amíg a tanulók jogszerűen tartózkodnak az intézményben gondoskodunk a tanulók felügyeletéről.
- A napi intézményi rend szabályait a házirend tartalmazza.
- Az intézményben 5 napos tanítási hetekkel dolgozunk.
- Az iskolai szorgalmi év szeptember elsejétől június 15-ig tart az aktuális tanév rendjéről szóló rendelet alapján. Az első félév a tanév rendjében meghatározottak szerint tart, melyet félévi nevelőtestületi értekezlettel zárunk. Az első félév és tanév utolsó tanítási napján osztályozó értekezletet tartunk. Az éves intézményi munkát a tanévzáró értekezleten foglaljuk össze, értékeljük.
- A tanév előkészítésére augusztus utolsó hetében, ill. a tanévnyitó értekezleten kerül sor.
- A tanítási évben – a tanítási napokon felül – a nevelőtestület a tanév helyi rendjében meghatározott pedagógiai célra az általános iskolában **hat** munkanapot tanítás nélküli munkanapként használhat fel, amelyből egy tanítás nélküli munkanap programjáról – a nevelőtestület véleményének kikérésével – az iskolai diákönkormányzat jogosult dönteni. A 2017/2018-as tanévtől bevezetésre került a pályaorientációs célú tanítás nélküli munkanap.

II.2. Tanulószoza

Az 5-8. osztályokban igény szerint tanulószoza működik 14 órától 16 óráig.

A tízórai elfogyasztása az 1. és 2. szünetben történik az iskola ebédlőjében, az ebédeltetés folyamatosan zajlik 11:30 - 14.00 óra között a nevelők vezetésével.

II. 3. Egész napos iskola

Alsó és felső tagozaton egész napos iskolarendszer működik, mely:

- lehetővé teszi a tanítási folyamat hatékonyabb szervezését.
- jobb lehetőséget biztosít a tanultak begyakorlására, az önálló tanulásra, hiszen az, az iskolai program keretében, a tanítók irányításával történik, és ott helyben azonnal megtörténik a gyakorlás értékelése is.
- a szabadidős foglalkozások is szervezettek (felkészülés az ünnepekre, kézműves és sport-foglalkozások, irodalmi műsorok, játékok, stb.)

II.4. Intézményi szolgáltatások

Iskolánkban négyezer kötetes könyvtár működik, mely tanítási időben a diákok és a pedagógusok rendelkezésére áll. Kölcsönzés a könyvtáros tanár által megadott időpontban zajlik minden nap.

Az iskolai sporttevékenységet a Iskolai Sportkör (ISK) szervezi, koordinálja. Az ISK-nak tagja az iskola valamennyi tanulója. Az ISK egy tanévre szóló szakmai programja az iskolai munkaterv részét képezi. Az intézményvezető a tanulók sportköri foglalkozásra való igénye, a Diákönkormányzat véleménye alapján minden év május 31-ig tesz javaslatot a következő tanévi programra.

Szülői igények felmérése alapján a tanulók etika órán vagy hit- és erkölcstan foglalkozáson vesznek részt. Abban az esetben, ha a szülő nem tesz nyilatkozatot, az iskola a tanuló számára etika oktatást szervez. Amennyiben a szülő a hit- és erkölcstan oktatást választja, az erről szóló nyilatkozatával egyidejűleg ahhoz is hozzájárul, hogy az iskola a gyermeke nevét és az osztálya megnevezését az érintett bevett egyháznak vagy annak belső jogi személyének átadja. Ha a szülő a következő tanévre vonatkozóan az etika vagy hit- és erkölcstan tantárgyakra vonatkozó választását módosítani kívánja, az erre vonatkozó szándékát minden tanév május 20-ig írásban közli az intézményvezetővel, és az érintett egyház, illetve belső jogi személye képviselőjével.

A Hódmezővásárhelyi Péczely Attila Alapfokú Művészeti Iskola kihelyezett néptánc, társastánc, képzőművész, színjátszó, zongora, furulya tagozatot működtet iskolánkban, ahol a hangszeres oktatás mellett szolfézskepzést is kapnak a tanulók.

Az iskola képesség-kibontakozató és integrációs felkészítést végez. A tanórán kívüli foglalkozások skálája széles, tartalmát a szülői és tanulói igények, számát a rendelkezésre álló órakeret határozza meg. A tanulók és a szülők élhetnek a konzultációs lehetőségekkel, melyet pedagógusaink nyújtanak.

A tanulókat felkészítjük tanulmányi-és sportversenyekre.

II.5. Az iskola képzési rendje

II.5.1. A képzés szakaszai, képzési idő, képzés jellemzői

Képzési irányok

A Hódmezővásárhelyi Varga Tamás Általános Iskolában alapfokú általános képzés folyik 1-8 évfolyamon.

A felvétel és átvétel rendje

Iskolánk tanulói közösségébe jelentkezés alapján, **felvétel vagy átvétel** útján lehet bejutni. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az iskola intézményvezetője dönt.

Intézményünk köteles felvenni, átvenni azt a tanköteles korú gyermeket, aki életvitelszerűen iskolánk körzetében lakik. A felvétel elutasítása esetén a szülő kérelmet nyújthat be a közléstől, ennek hiányában a tudomására jutásától számított 15 napon belül az intézményvezetőnek, aki a kérelmet megküldi a másodfokon eljáró Hódmezővásárhelyi Tankerületi Központ igazgatója felé.

További felvétel esetén előnyt élveznek a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók, a sajátos nevelési igényű tanulók, ill. a különleges helyzetű tanulók.

Különleges helyzetű tanulók:

- szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő.

Előnyt élvezhet az a tanuló, akinek:

- testvére az intézmény tanulója,
- munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye iskolánk körzetében található,
- a tanuló lakóhelyétől intézményünk egy km-en belül található.

Ha a megadott sorrend szerint az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudjuk teljesíteni, az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján kell dönteni. A tanuló a tanulói jogviszonyon alapuló jogait a beíratás napjától gyakorolhatja. Az első osztályba beiratkozott tanulók esetében azonban egyes tanulói jogok - a beíratás időpontja helyett – az első tanév első tanítási napjától érvényesülnek. Ilyenek például a szociális támogatáshoz való jogok, a tanulóbiztosítás, diákigazolvány igénybevétele. Ugyanakkor az iskolai rendezvények látogatása már az első tanév megkezdése előtt megilleti a tanulót.

Az intézmény megteremti a tanulói **jogok érvényesítésének és a kötelezettségek teljesítésének** feltételeit. A tanulói jogok és kötelezettségek gyakorlásának helyi szabályait az intézmény házirendje tartalmazza.

II.5.2. Beiskolázás, osztályba sorolás elvei

Beiskolázási területünkhöz a köznevelési feladatokat ellátó hatóság által meghatározott körzetben élő tanulók tartoznak. A gyermekek osztályba sorolásánál a szülők, tanítók véleményének kikérése után a nemek- halmozottan hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési-, tanulási-, magatartási nehezítettséggel küzdő tanulók azonos arányainak megtartásával dönt az iskolavezetés.

Csoportbontás és csoportképzés szempontjai az iskolában

Mivel kiemelten kezeljük a magyar nyelvi és matematika szilárd alapkészségeinek a létrehozását, ötödik évfolyamtól e tantárgyakat a lehetőségek függvényében nem osztálykeretben, hanem csoportban tanulják diákjaink. Feltétlenül érvényesülnie kell a csoportok közötti átjárhatóság elvének és a heterogenitásnak, így évfolyamonkénti integrációt valósíthatunk meg.

Az alapszintű idegennyelv-oktatás (angol, német nyelv) 3. évfolyamtól csoportbontásban valósul meg az intézményben, hiszen a beszédközpontú tanítás csak így alkalmazható hatékonyan.

Az alapképzést kiegészítő választható foglalkozások besorolási szempontjai az iskolában

Igen fontosnak tartjuk a felzárkóztató foglalkozásokat. Minden esetben a pedagógus javasolja azt, hogy melyik diákjának, mely tantárgyból látja szükségesnek a korrepetálást.

A gyermekek érdeklődése alapján olyan foglalkozások szervezhetők, melyek minden esetben részvételi szándék alapján indulnak.

Működő tehetséggörök:

- Kis tenger-ÉSZ matematika tehetséggör (1-2. évfolyam);
- Nagy tenger-ÉSZ matematika tehetséggör (3-4. évfolyam);

- Király! Dráma! színjátszókör
- Múlt-kör történelem tehetségkör (4-8. évfolyam).
- „Ügyes kezek” kreatív szakkör

II.5.3. A képzés szakaszai

- Alsó tagozat: 1-4. évfolyam
- Felső tagozat: 5-8. évfolyam

1-4. évfolyamon a tanítók választása alapján, az iskolavezetés egyetértésével nagy felmenő rendszer működik. Elvünk az, hogy a pedagógus választását tiszteletben tartsuk, emellett figyelemmel kell lennünk az intézményi érdekekre is.

Az alkalmazott módszert a tanító választja meg.

Az 1-4. évfolyam alapvető feladata:

- Írás, olvasás megtanítása, eszközszintre emelése.
- Számolás, bővülő számkörben, alpműveletek elsajátítása.
- Alapvető jártasságok, készségek kialakítása.
- Kompetenciák fejlesztése.

Osztálytanítók vezetnek az osztályokat. Az idegen nyelvet szaktanárok oktatják.

Az 5-8. évfolyam alapvető feladata:

- A tanulás technikájának, az ismeretek visszaadásának kiemelt kezelése.
- Lényegkiemelő képesség, összefüggéslátás fejlesztése.
- Sikeres pályaválasztás előkészítése.
- Kompetenciák fejlesztése.

Szakrendszerű oktatás

Ötödik osztálytól szaktanári rendszerben folyik az oktatás. Törekednünk kell arra, hogy ugyanaz a pedagógus tanítsa a szaktárgyat 8. osztály végéig, hiszen a folyamatosság így biztosított igazán.

III. NEVELÉSI PROGRAM

III. 1. Pedagógiai alapelveink

III.1.1. Iskolánk nevelőtestületének pedagógiai hitvallása

Az iskola működése nem egyszerűsíthető le a tanítás-tanulás folyamatára. Az intézményünkben tanító pedagógusok mindennapi nevelő és oktató munkájukban az alább felsorolt pedagógiai alapelveket szeretnék érvényre juttatni:

- Iskolánkban a tanulók teljes személyiségének fejlesztése, valamint a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése a legfontosabb pedagógiai feladat.
- Nevelőink **szellemileg, erkölcsileg és testileg** egészséges nemzedéket kívánnak nevelni a rájuk bízott gyermekekből.

- Tudatában vagyunk annak, hogy munkánk során a különböző törvényszerűségek (biológiai, fiziológiai, pszichológia, társadalmi) együttesen hatnak, vagyis a **komplexitás elve** érvényesül.
- Mindezen feladatok megvalósítása csak az **életkori és az egyéni sajátosságok** figyelembe vételével történhet, vagyis a tanulók fejlődését mindenkor a maguk fejlettségi fokához mérten kell biztosítani.
- A pedagógiai tevékenység folyamatában biztosítani kell a tanulók számára a saját tapasztalatok megszerzését (kísérletek, tanulmányi séták, kirándulások) a **tapasztalatszerzés elve** alapján.
- Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat.
- Ennek keretében a **bizalom elve** alapján a pedagógusok tiszteletben tartják a tanuló személyiségét, megértést tanúsítanak iránta.
- Minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban.
- Diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják, mit várunk el tőlük.
- A **következetesség elvét** követve igényes, határozott, reális és tudatos követelményeket támasztunk a tanulókkal szemben.
- A pedagógiai tevékenységben vezető segítő, **irányító szerepe van a pedagógusnak.**
- A tanulók különböző közösségek tagjai: a szűkebb (család, osztály, iskola) és tágabb közösség (társadalom) hatásrendszere biztosít lehetőséget a tanulók **önállóságának, öntevékenységének, önkormányzó képességének** kibontakozásához.
- Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat, lehet vágyuk, kívánságuk, véleményük, miközben a **normakövetés motiváltsága** is teljesül.
- Kialakítjuk az önálló ismeretszerzéshez, önművelődéshez és a továbbtanuláshoz szükséges képességeket, készségeket, melyekhez **kompetencia alapú fejlesztést** használunk.
- A nevelés területén **megfelelő szokásrendszert**, életvitelt, viselkedési formát alakítunk ki- pótolva az otthonról hozott hiányosságokat és tiszteletbe tartva a családi tradíciókat.
- A **tanulók önállóságának** előtérbe helyezésével fejlesztjük, erősítjük az osztályközösségeket.
- Az emberismeret és önismereti képességek kialakításánál hozzájárulunk az **identitás-tudat** és társas kapcsolat kialakításához.
- **Toleráns**, a másságot figyelembe vevő személyiséget fejlesztünk.
- Az írás, olvasás, szövegszerkesztés, helyes beszédkészség fejlesztését fokozzuk minden tantárgy óráján a legkorszerűbb lehetőségek pl. IKT eszközök felhasználásával, oktatóprogramokkal.
- Az osztályok kialakításánál figyelembe vesszük az **esélyegyenlőségi szempontokat**, a tanulók egyéni képességeit, és ebből kiindulva határozzuk meg a differenciálást, a feloldozás módját és a tanítási módszereket.
- Az iskola színtere kell, hogy legyen a **tehetséggondozásnak** a meglévő programok továbbfejlesztésének segítségével.
- A tanórán kívüli foglalkozások a képességek fejlesztésén túl jelentsenek sikerélményt a tanulóknak és legyenek örömforrások a tanulók és a pedagógusok számára.
- A nevelési és oktatási feladataink között hangsúlyt kap a szülőkkel való **együttműködés** és a tanulók felkészítése a családi életre.

- Tantestületünk azonosul az **esélyegyenlőség szellemiségével**, elvárásaival.
- A nevelőtestület **szakmai műhelyként** is működik a projektek, fejlesztő programok kapcsán.

Ennek keretében:

- a gyermek személyiségét tiszteletben tartjuk;
- a gyermekeket bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe;
- a gyermekek egyéni képességeit az oktatás során figyelembe vesszük;
- gyermekeink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják, mit várunk el tőlük;
- minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban;
- az iskola életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk:
 - gyermek és gyermek;
 - gyermek és nevelő;
 - szülő és nevelő;
 - nevelő és nevelő között.

III.1.2.A pedagógusok intézményi feladatai:

A pedagógus alapvető feladata a rábízott tanulók nevelése, oktatása, iskolában a kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű tanuló esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével. Ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy:

- nevelő és oktató munkája során gondoskodik a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárható, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét,
- a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együttműködjön gyógypedagógussal, konduktorral vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel, a hátrányos helyzetű gyermek, tanuló felzárkózását elősegítse,
- segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, nyilvántartsa a tehetséges tanulókat,
- előmozdítsa a gyermek, tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartására,
- egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a gyermekeket, tanulókat,
- a szülőt (törvényes képviselőt) rendszeresen tájékoztassa a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, az iskola döntéseiről, a gyermek tanulmányait érintő lehetőségekről,
- a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő – és szükség esetén más szakemberek – bevonásával,
- a gyermekek, a tanulók és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon,
- az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse, oktatómunkáját éves és tanórai szinten, tanulócsoporthoz igazítva, szakszerűen megtervezve végezze, irányítsa a tanulók tevékenységét,

- a kerettantervben és a pedagógiai programban meghatározottak szerint érdemjegyekkel vagy szóvegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékelje a tanulók munkáját,
- részt vegyen a számára előírt pedagógus-továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát,
- tanítványai pályaorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítsa,
- a pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse,
- pontosan és aktívan részt vegyen a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az iskolai ünnepségeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken,
- határidőre megszerezze a kötelező minősítéseket,
- megőrizze a hivatali titkot,
- hivatásához méltó magatartást tanúsítson,
- a gyermek, tanuló érdekében együttműködjön munkatársaival és más intézményekkel.

A pedagógus köteles munkáját az iskola alapidokumentumaiban rögzítettek szerint végezni.

- A kijelölt határidőre elkészíti az aktuális tantervhez kapcsolódó foglalkozási munkatervét.
- Elvégzi a beosztásához kapcsolódó adminisztrációs munkát (napló, törzslap, bizonyítvány, statisztika stb.). Az E-naplóban a tanítási órákat, a tanulók hiányzását és a tanuló érdemjegyeit - tárgynapot követő 48 órán belül - rögzíti.
- Felkészül a tanítási óráira, illetve tanórán kívüli foglalkozásokra (szakkör, sportkör, tehetségkör, tanulószoba stb.). Elkészíti az óravázlatokat (foglalkozási terveket), előkészíti a szemléltető eszközöket a tanítási órákra, ellenőrzi azok balesetmentességét, ellenőrzi és értékeli a tanulók munkáit.
- Összeállítja az írásbeli számonkérések feladatait, az értékelés szempontjait. Javítja és minősíti ezeket.
- Rendben tartja a szaktárgyaihoz kapcsolódó szertárakat, könyvtárat. A szertárakban található szemléltető eszközökért, beépített tárgyakért, felelős. Évente javaslatot tesz a selejtezésre szoruló tárgyi eszközökre. Külön elrendelés alapján részt vesz a leltározásban.
- Felügyeli a tanulókat az ügyeleti beosztása (óráközi ügyelet, ebédeltetés, buszos, délutáni udvari, uszodai kíséret, stb.) szerint. Köteles a törvényben előírt mértékig helyettesítéseket ellátni, a szóban vagy írásban megfogalmazott (feladatkörébe tartozó) egyedi feladatokat határidőre végrehajtani. Távollévő helyettesítése esetén az ügyeletek helyettesítését az SZMSZ-ben rögzítettek szerint felszólítás nélkül elvégzi.
- Szülői értekezleteken, fogadó órákon, családlátogatások során tartja a kapcsolatot a szülővel.
- Részt vesz a tantestület munkájában. Tagja a munkaközösségeknek, a tervező, szervező, ellenőrző tevékenységbe aktívan bekapcsolódik.
- A tantestületi munkamegosztás szerint részt vállal az intézményi dokumentumok készítésében.
- Szervezett továbbképzéseken vesz részt, valamint önműveléssel gyarapítja szakmai tudását.
- Köteles részt venni valamennyi nevelőtestületi értekezleten, iskolai ünnepségen illetve utasítás szerint a városi rendezvényeken.
- Köteles a gyermek egyéni képességeinek megfelelő oktatási programot készíteni, ha a gyermek fejlődése megkívánja vagy szakértői bizottság javasolta.

- Szervezi az iskola kulturális és sportéletét, a gyermekek szabadidős tevékenységét.
- Segíti a diákmozgalom működését.
- Ellátja a gyermek és ifjúságvédelemmel, tanuló és gyermekbalesetek megelőzésével, környezetvédelemmel és egészségmegőrzéssel kapcsolatos feladatokat.
- Személyes példamutatással is neveli a diákokat a kulturált viselkedésre.
- Az állandó beosztás, helyettesítési beosztás, ügyeleti beosztások, vagy munkáltatói utasítás alapján köteles feladatát bármely kihelyezett helyszínen (pl. uszoda), ellátni. Helyszínek közötti közlekedés szabályait az SZMSZ tartalmazza, valamint a speciális helyszínekre vonatkozó külön szabályzatok. Ezen szabályzatokban foglaltak megismerése, betartása kötelező.
- A tanulók és családjuk adatait, a róluk szerzett információkat titkosan és bizalmasan kezeli. A tanulókról és azok családjáról csak a törvényi előírások figyelembevételével adhat ki információt (pl.: bíróság).
- A tanulók emberi méltóságát és jogait köteles tiszteletben tartani.
- Munkavédelmi szabályzat és tűzvédelmi előírások megismerése, betartása és a hivatali titok megőrzése kötelező.

III.1.3. Az osztályfőnöki munka tartalma, feladatai

Az osztályfőnöki tevékenység lényege, hogy a kiemelt kulcskompetenciáknak megfelelő teret adjunk a nevelési, a tanítási-tanulási folyamatban, a játékban, szabadidő eltöltésében, a tanulók sokoldalú személyiségfejlődésének.

Ezt a sokoldalú fejlesztést a tanulók eltérő képességének, tudásának, személyiségének, adottságának, családi háttérének figyelembe vételével kell tervezni.

A tanítási órákon is sok értékes nevelési hatás éri a tanulókat, de egy tervszerűen kialakított nevelési rendszerrel, melynek belső tartalma évről-évre egymásra épül, az életkori sajátosságoknak megfelelően, lehet a nevelő munkánk igazán eredményes.

Az osztályfőnöki munka feladatait éves munkatervünk tartalmazza.

III. 2. Az iskola értékrendje, cél-és feladatrendszere

III. 2.1. Az iskola értékrendszere

A fenti pedagógiai alapelveknek megfelelően a Varga Tamás Általános Iskola nevelőtestülete fontos feladatának tekintette, hogy megalkossa az intézmény „emberképét”. A munka során választ kerestünk arra, milyen értékekkel fölverteztett gyermekeket képez intézményünk, mely alapvető értékeket kell sajátjaként közvetíteni minden pedagógusunknak.

Az intézmény nevelőtestülete konszenzussal az alábbi értékek prioritását fogalmazta meg:

- személyiségközpontúság;
- a munka- és teljesítmény tisztelete;
- az élet- és egészség tisztelete;
- a nemzeti, kulturális értékek tisztelete;
- felelősség önmagunk és mások iránt.

Az értékek az egész napos nevelésben azon legfontosabbnak tartott, pozitívnak ítélt tartalmakra, tulajdonságokra, magatartásjegyekre, viszonyulásokra, tevékenységekre vonatkoznak, amelyek iskolánk életében is tetten érhetőek és fejleszthetőek:

- másság-kezelés;
- szociális érzékenység;
- autonómia;
- együttműködés képessége;

- tolerancia;
- hiteles személyiség, igényesség;
- érzelmi stabilitás;
- önkontroll;
- alkotó munka, alkalmazható tudás;
- önművelés, élethosszig tartó tanulás igénye;
- kommunikációs készségek;
- egyéni fejlesztés igénye;
- szociális magatartás, kreativitás;
- a család;
- identitástudat.
- kreativitás

III. 2.2. Az iskolai nevelés célja

A kiemelt értékek megfelelő célok elérésével hozhatók létre. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka során törekednünk kell arra, hogy a kitűzött céljaink minél teljesebb mértékben megvalósuljanak. Az iskola felelősséggel tartozik a társadalomnak, és pedagógusként legfőbb célunk, hogy elősegítsük a tanulók személyiségének mind teljesebb körű kibontakozását. Úgy véljük, az iskolai munka valamennyi színterén a következő célok elérése az elsődleges:

Személyközpontúság eléréséhez vezető célok

- Értelem kiművelése
- Érzelmek fejlesztésének segítése
- Önállóság kialakítása
- Önismeret fejlesztése
- Egyéni képességek figyelembevétele
- Együttműködési készség fejlesztése
- Kommunikációs készség fejlesztése

A munka és teljesítmény tiszteletére vezető célok

- Tanulási életprogram fejlődésének segítése
- Igényességre nevelés
- Fegyelemre nevelés
- Rendszerességre, következetességre nevelés
- Motiváltság kialakítása
- Aktivitás hangsúlyossága

Az élet- és egészség tiszteletére vezető célok

- Egészséges életmódra nevelés
- Higiénés szokások kialakítása
- Igény kialakítása a mozgásra, test-lelki egészségre
- Környezet- és természetvédelmi nevelés
- Népszokások, hagyományok tisztelete, ismerete

A nemzeti, kulturális értékek tiszteletére vezető célok

- Olvasásra nevelés
- Tolerancia fejlesztése
- Történelmi múltunk, őseink tisztelete

Felelősség önmagunk és mások iránt

- Egyéni vélemény és tett vállalása
- Saját és mások jogainak ismerete, tisztelete
- Megbízhatóságra nevelés

- Becsületességre nevelés
- Segítő életmódra nevelés

További célok:

- A társadalmi beilleszkedés segítése
- A szociokulturális hátrányok csökkentése
- A nemzeti kultúra közvetítése
- A tapasztalati, gyakorlatorientált tanítás
- A tehetséggondozás
- A kompetencia alapú oktatás befogadtatása
- Módszertani kultúra-váltás

III. 2.3. A matematikatanítás korszerűsítése

Célok:

Az ismeretátadás helyett a képességek fejlesztésére kívánjuk helyezni a hangsúlyt. Képessé kívánjuk tenni tanulóinkat az érveléssel bizonyító és az elemző szövegalkotásra, a gyakorlatközeli, életszerű helyzetekben szükséges matematikai, természettudományos eszköztudás alkalmazására.

A **Varga Tamás féle matematikatanítási módszer** további alkalmazása és a kompetencia alapú oktatás hangsúlyosabbá tétele, olyan tananyag szervezési és módszertani megoldások keresésével, amelyek alkalmazása lehetővé teszi, hogy a tanulókat bevonjuk a tudás- és készségelsajátítási folyamatba. A játék és az eszközhasználat, a megfelelő tanulási környezet kialakítása, a kooperatív tanulási technikák alkalmazása dominálja a folyamatokat. Megteremtjük a lehetőséget arra, hogy a tanulók saját tanulási tevékenységüket felidézzék, reflektáljanak rá.

Konkrét tárgyi tevékenységből eredő tapasztalatokra építeni a gondolkodási műveleteket. A kisgyerek a saját gondolati tevékenységét a maga elé vetített tárgyi tevékenységben tudatosíthatja, értheti meg. El szeretnénk érni, hogy az ismeretszerző tanulónak jól használható emlékképe lenne minden fontos matematikai fogalomról, aminek a felidézése egyrészt segítené a feladatmegoldásban, másrészt lehetővé tenné az új fogalmak ráépülését.

Matematikai kompetencián értjük a matematikai tantárgyi ismereteket, a matematika-specifikus készségek és képességek, valamint motívumok és attitűdök együttesét, azaz:

- Készségek - számlálás, számolás, becslés.
- Gondolkodási képességek –rendszerezés, deduktív és induktív következtetés.
- Kommunikációs képességek –szövegértés, térlátás.
- Tudásszerző képességek – problémaérzékenység, problémamegoldó képesség.
- Tanulási képességek – figyelem, emlékezet.

Értékelés:

Belső, formatív: A tanulót önmagához méri, saját fejlődési folyamatában ad visszajelzést, visszacsatol a tanulóhoz és a tanárhoz, azonosítja a hibákat a megoldási módok, a javítás céljából

Külső, diagnosztikus mérés: Funkciója bemenetkor a tervezés segítése, a tanítás folyamatában az adaptáció, a tesztelés végén pedig az innováció segítése

Szummatív: Egy tanulási szakasz végén regisztrálja az eredményt

III. 2.4. Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások

A tartalomfüggetlen kompetenciák (nem köthetők tantárgyakhoz, műveltségi területekhez) fejlesztését is – úgymint a tanulás tanulása, szervezése, az együttműködés képessége, az önállóság, a projektek, kritikus gondolkodás - igyekszünk órákon megvalósítani.

Annak érdekében, hogy tanulóink **önmaguk és mások iránt felelősséget érezzenek**, erősíteni kell a DÖK munkáját, felhasználni a gyermekközösségek személyiségformáló erejét. Ezen a téren fokozottan előtérbe kerül a tanulószoba munkája is.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatók:

- Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
- Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek	Követelés Gyakoroltatás Segítségadás Ellenőrzés Ösztönzés	A tanulói közösség tevékenységének megszervezése. Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása Hagyományok kialakítása Követelés Ellenőrzés Ösztönzés
2. Magatartási modellek, bemutatása, közvetítése	Elbeszélés Tények és jelensége bemutatása A nevelő személyes példamutatása	A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása)	Magyarázat, beszélgetés A tanulók önálló elemző munkája	Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról Vita

III. 2.5. A célok teljesülésének kritériumai

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjainak legalább a 90 %-a a 8. évfolyam végén:

- minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek (természetesen elsődleges célunk az, hogy tanulóink többsége a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg a helyi tantervben megfogalmazott követelményeknek);
- rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen;
- ismeri és betartja a kulturált viselkedéshez, az emberi kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés – és magatartásformákat.

A kitűzött célokat akkor értékelhetjük teljesítettként, amennyiben a megvalósításukhoz rendelt tevékenység és feladatrendszer legalább 90 %-ban végrehajtottuk.

A végrehajtás ellenőrzése és értékelése az iskola vezetőségének feladata, melybe a munkaközösség-vezetőket is bevonja.

A teljesültség felülvizsgálata a tanévzáró értekezleten történik évente.

III. 2.6. Tehetséggondozás

Az intézményünkben megszervezett tehetséggondozó program célja olyan egyéni fejlesztési program kidolgozása és kipróbálása, mely a tanulóink egyéni adottságainak, képességeinek felderítésére, a kallódó tehetségek felkarolására, kibontakoztatására épít, a legoptimálisabb pályaválasztást segíti, szükség esetén a tehetséges tanuló továbbadását koordinálja a megfelelő fejlesztés érdekében.

Ennek érdekében történik a:

- a tehetségek felismerése, azonosítása kidolgozott protokoll alapján, komplex és személyre szóló, hatékony fejlesztése, gondozása (tehetségkörök, hétvégi programok, táborok);
- tehetség-tanácsadás;
- kapcsolati rendszer működtetése;
- az esélykülönbségek mérséklődése, a tanulók egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtése a tehetséggondozás területén is;
- kialakított modellek, valamint jó gyakorlatok megismerése és terjesztése;
- aktivitásra épülő tanulmányi versenyek szakmai anyagának, értékelési rendszerének kidolgozása, megvalósítása;
- partneri viszony kialakítása a szülőkkel;
- tehetségpontokkal való kapcsolat kiépítése;
- végső soron az oktatás minőségének javítása.

III. 2.7. Pedagógiai eszközök

A célok teljesülésekor gondot fordítunk a dokumentáltságra, valamint arra, hogy a célok mérhetőek, időben tervezettek, a teljesülések ellenőrizhetőek legyenek.

A pedagógiai eszközök megválasztásában az óvoda-iskola átmenetnél az alábbiakra figyelünk:

- óvodai szokásrendszer figyelembe vétele;
- tanulókhöz való személyes kötődés kialakítása;
- közös tervezett és szervezett tevékenységek;
- minden iskolai tevékenységet szőjön át a játék, a játékosság;
- a szülő-pedagógus együttműködés a gyermek iránti szeretethordozó.

Az iskola nevelési eszközzrendszere:

- személyes és csoportos kommunikáció;
- pozitív pszichológiai hatás;
- tesztek, korszerű mérőeszközök;
- modellnyújtás;
- szerepjáték, modellezés;
- önismereti tréning;
- mentálhigiénés program;
- egészségnevelő interaktív projektek;
- kommunikációs programcsomag;
- a közoktatási törvénybeli jogok és köteleességek rendszere;

- az iskola értékelési és ellenőrzési rendszere;
- a kulturális másság elismerése és vállalása;
- az interkulturális nevelés társadalmi integrációt segítő hatása;
- közösségi programok;
- a multimédia lehetőségei;
- az iskola nyitottsága;
- a módszerekben és tartalmakban megújuló tantárgyi rendszer személyiségformáló ereje;
- az iskola azonos értékű és életesélyt nyújtó teljes programja a tanítás-tanulás szabadidő komplexitásával;
- a szociális és kulturális hátrányok kompenzálására kínált lehetőségek;
- a szülőkkel való kapcsolattartás formái;
- kisebbségi önkormányzattal vagy civil szervezettel való együttműködés;
- konzultációk az iskola segítő partnereivel.

III. 3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az iskolai nevelés feladatai a személyiségfejlesztés területén

A nevelők személyiségfejlesztését segítő attitűdök:

- a hatékonyabb nevelni tudás képességének elsajátítása;
- együttműködésre kész kapcsolat építése a tanulókkal, egymással, szülőkkel;
- a hagyományostól alaposabb, korszerűbb felkészülés a foglalkozásokra;
- ötleteli és gyermekcentrikus magatartás;
- a szeretet, törődés együttes megélése a mindennapi pedagógiai munka során;
- pedagógiai kihívásoknak való megfelelés;
- legyenek nyitottak az eredményességet növelő módszertani lehetőségek iránt;
- érzék el, hogy az iskola a gyermek számára egy belső biztonságot nyújtó társas élet színtere legyen;
- találják meg a fejlesztés speciális lehetőségeit;
- töltsenek be a tanulói személyiségformálásban folyamatos fejlesztő funkciót;
- legyenek edukátorok- oktató, ismeretátadó funkciót töltsenek be és legyenek képesek a gyermek megterhelés- és konfliktustűrő képességének, problémamegoldó kapacitásának, személyisége erejének és épségének növelésére;
- mentálhigiénés közérzet;
- a team munka lélektani ereje;
- az intézményi pszichés légkör.

A pedagógus tudásával és példamutató életével ad maradandó értéket. A nevelőtestület tudjon azonosulni a fentiekben leírt, a klientúra elvárásaira épülő/a klientúra elvárásaihoz alkalmazkodó követelményekkel.

Pedagógiai munkánk középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségüknek fejlődése, fejlesztése áll, figyelembe véve, hogy az oktatás, a nevelés színtere nem csak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység egyéb fóruma is.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat már beépítettük az iskola érték és célrendszerébe, illetve az erre épülő feladat- és tevékenység rendszerünkbe.

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartsuk. A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.

Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. E feladat megoldását a tanítási órákon az alábbi tanítási módszerek és szervezeti formák segítik:

- A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így - elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél - a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.
- Az 5-8. évfolyamon magyar nyelv és irodalom és a matematika tanítása, illetve a 3-8. évfolyamon az idegen nyelvek oktatása az osztálytól eltérő csoportban folyik, párhuzamos évfolyam esetén három csoportban, heterogén csoportokban.
- A sajátos nevelési igényű hiányzó vagy sérült funkcióinak helyreállítása, újak kialakítása a cél úgy, hogy a meglévő ép funkciók bevonása a hiányok pótlása érdekében megtörténjen. Feladat a különböző funkciók egyensúlyának kialakítása, a szükséges és speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása. Elengedhetetlen az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése.
- Utazó gyógypedagógus közreműködésével az integrált oktatás keretein belül a tanítási órába beépül a fejlesztő tevékenység, melyet folyamatos konzultáció követ.
- Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

Az iskolai élet kezdő szakasza meghatározó jelentőségű a gyermek személyiségének fejlődésében, intellektuális és erkölcsi-közösségi tulajdonságainak alakulásában, az intézményhez, társaihoz és önmagához fűződő viszonyának formálódásában.

Az óvodai és az iskolai élet közötti átmenetet az első hetekben kötetlen napirenddel, közösségi életével, különböző foglalkozási típusaival kompenzálja a tanítók közössége. Az óvodai szokásrendszer továbbfejlesztésével alakítják ki a helyes napirendet. A közös tevékenység során formálják a pedagógusok a közösségi szellemet, miközben az óvodai játékba integrált pedagógiai törekvéseket, célokat átvezetik az iskolai élet gyermekbarát szabályrendszerébe.

A szándékos nevelés, vagyis a tanulói személyiségfejlesztés a nevelő-oktató munka egészét magába foglaló pedagógiai tevékenység. Az iskolai nevelés feladata az iskolai élet valamennyi megnyilvánulásában, az iskola szellemének minden készítésében, valamennyi tantárgyban érvényesítendő, valamennyi tantervben megfogalmazandóak.

A személyiségfejlesztés elsődleges feladata a fejlődés belső energiaforrásának, vagyis a kognitív motívumrendszer fejlődésének, fenntartásának, valamint a kognitív képességrendszer fejlődésének segítése.

A tanulók erkölcsi nevelése

Feladata: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.

A tanulók értelmi nevelése

Feladata: Tanulási motívumok fejlesztése. Kognitív képességek fejlesztése, rendszerük kialakítása. Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.

A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése

Feladata: Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése

Feladata: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

A tanulók akaratni nevelése

Feladata: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

A tanulók nemzeti nevelése

Feladata: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.

A tanulók állampolgári nevelése

Feladata: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

A tanulók munkára nevelése

Feladata: Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása. Alkotóképesség fejlesztése.

A tanulók egészséges életmódra nevelése

Feladata: A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása

A másság elfogadása, konfliktuskezelés, kulturált egymás mellett élés igényének kialakítása

Feladat: A tanulók legyenek nyitottak, megértők, befogadóak a különböző kultúrák, vallások, szokások, az etnikum irányában. A roma tanulók vállaltják

identitásukat, ápolják hagyományait, nyelvüket, értékeik megőrzésében felelősséggel munkálkodjanak.

A másság elfogadása nyilvánuljon meg a beteg, sérült, fogyatékos emberek elfogadásában, az irántuk tanúsított segítőkész magatartásukban, hiszen iskolánkban sajátos nevelési igényű, tanulási-, beilleszkedési-, magatartási zavarral küzdő tanulók is tanulnak.

A nyelvtanulás kapcsán is ismerjenek meg más népeket, országokat, gyakorolják a másság elfogadását.

Szerezzenek tapasztalatokat a kulturált egymás mellett élésre, a környezetében előforduló konfliktusok emberi, etikus megoldására - szűkebb és tágabb környezetük fokozatos megismerésével párhuzamosan.

A tanulók segítő életmódra nevelése

Feladata: A szociális kompetencia komponenskészletének gyarapítása, pozitív egyéni értékrend és képességrendszer kiépülése, kreativitás segítése. A tanulók ismerjék meg és sajátítsák el a szocializáció alapvető szabályait, hogy megértsék a szabálytudat, a döntési szabadság és felelősség szerepét, jelentőségét.

III. 4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Az intézményben működő közösségek közül ki kell emelni a pedagógusok és a gyermekek, valamint a csoportok és osztályok közösségét. A gyermekek közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása intézményünk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

Különösen fontosnak tartjuk az alábbi feladatokat és megvalósításukat:

A gyermekek aktív részvétele a nevelői irányítással **tudatosan tervezett** tevékenységben.

- A csoportfoglalkozások, a tantárgyi órák és szakkörök anyagába beépített hon- és népismeret elősegíti a tanulók természeti és társadalmi környezettel való harmonikus kapcsolatának kialakítást.
- Kirándulások során a csoport tagjai vegyék észre és hívják fel egymás figyelmét a természet szépségeire; a múzeumokban, várakban, kiállításokon, színházi előadásokon a kulturált viselkedésre.
- Ahhoz, hogy a gyermekek nyitottak és megértők legyenek a különböző szokások, kultúrák és másság iránt, megismertetjük őket a szomszédos népek szokásaival, életmódjával.

A gyermekek összehangolt tevékenysége a kitűzött cél eléréséért, illetve azon képesség kialakítása, hogy az elvégzett munkát értékelni tudják.

- A diákönkormányzat és a szülői munkaközösség szervezésében olyan rendezvények, gyűjtőakciók lebonyolítása (pl. hulladékgyűjtés), amelyek bevétele az iskola értékeinek (pl. könyvtár, sportkör) gyarapítását szolgálja.
- A csoportterem, az osztályterem, az iskola, az udvar szépítése, értékeinek megóvása.

A tanulói közösségek irányításakor a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az **életkorral változó** közösségi magatartáshoz.

- A kommunikációs kultúra fejlesztését szolgálja a tanulói véleménynyilvánítás azon formája, amelynek keretében a tanuló értékeli önmaga és társai teljesítményét; érvel önmaga igaza mellett, megvédi álláspontját.

A közösség **egyéni arculatának**, hagyományainak kialakítása

- Az ünnepélyek, megemlékezések tartalmukban és külsőségeikben az intézményhez tartozás tudatát erősítik, ugyanígy sportversenyeken tanulóink az iskolánk jelképével díszített pólót viselnek.

III.4.1. „Közösségfejlesztési tevékenység keretei”

Intézményünk elősegíti a Hódmezővásárhelyi Tankerületi Központ-hoz tartozó intézmények közötti szakmai együttműködéseket, az intézményekkel való közös gondolkodást. Ennek érdekében közösségi eseményeit úgy szervezi, hogy más intézményekkel, iskolákkal, civil szervezetekkel együttműködve elősegítse az iskolai közösség fejlődését. A szülők hatékonyabb bevonására, a fiatalok közösségi aktivitásának fokozására új, innovatív eszközöket keres, közösségfejlesztő módszereket alkalmaz.

III. 5. Hagyományok

III.5.1. Szervezeti hagyományok az iskolában

1991 óta működik iskolánkban a **Diákönkormányzat**. Támogatja a tehetséggondozást, tanulmányi versenyek nevezési díjait, a gyermeknapi rendezvényeket, az év végi jutalmazást. Évente két alkalommal (ősszel és tavasszal) hulladékgyűjtést szervez. Minden tanév végén összeül a Diákparlament, ahol a diákok az iskolai élettel kapcsolatos kérdéseiket, javaslataikat vitatják meg az iskola vezetőségével.

1991-ben jött létre a **Hódmezővásárhelyi Tarjáni Általános Iskoláért Alapítvány**, mely 1998 óta közhasznú. A diákok és a pedagógusok kívánságát figyelembe véve a kuratórium döntése alapján rendszeresen támogatja az intézmény munkáját. A **szülői munkaközösség** aktívan veszi ki részét rendezvényeink szervezéséből.

2012-ben alakult meg az **Intézményi Tanács**, melyet félévenként egy alkalommal tájékoztatunk az intézményi működésről, megfogalmazhatja ezzel kapcsolatos álláspontját, véleményét.

A tantestület szakmai szervezetei **az alsós, a humán és reál, IPR, osztályfőnöki, innovációs és tehetséggondozó munkaközösség**. Éves munkaterv alapján tanulmányi és sportversenyeket, bemutató órákat, nyílt tanítási napokat, továbbképzéseket szerveznek.

Intézményünk **érdekvédelmi szervezetei** a KAT (3 tagú vezetőség).

A városi **középiszkolák** iskolánkban kérésünkre pályaválasztási tájékoztatást tartanak az érintettek részére.

Iskolánkban igen hatékonyan működik az **Iskolavédőnői Szolgálat**. (egészségnevelő órák, szexuális felvilágosítás, szűrővizsgálat, drog-prevenció).

A Kagylóhéj Gyermekjóléti Központ, a Pedagógiai Szakszolgálat, a Szakértői és Rehabilitációs Bizottság munkatársai fontos partnereink, segítik intézményünk gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját.

A város **közművelődési intézményeit** (könyvtár, múzeumok, kiállítótermek, BFMK, tájház, mozi) rendszeresen látogatjuk.

Tanulószoba. A köznevelési törvény előírásainak megfelelően, az általános iskolás tanulók 16:00 óráig, az iskola által szervezett délutáni tanulást segítő, ill. egyéb, az iskola által szervezett foglalkozáson kell, hogy részt vegyenek. Az iskolában tanítási napokon a délutáni időszakban az 5-8. évfolyamon tanulószoba működik. Ez alól felmentés csak igazgatói engedéllyel lehetséges.

A tanítási szünetekben a munkanapokon ügyeletet biztosítunk, ha ezt a szülők legalább tíz gyermek számára igénylik.

Egész napos iskola. A kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva, egymást váltva, a tanulók arányos terhelését figyelembe véve szervezzük meg.

Tehetséggondozó, fejlesztő és felzárkóztató foglalkozások. Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik valamennyi évfolyamon.

Diákétkeztetés. Tanulóink számára a Hódmezővásárhelyi Közétkeztetési Intézet napi háromszori étkezést (tízórai, ebéd, uzsonna) biztosít.

A sajátos nevelési igényű tanulók rehabilitációs, rehabilitációs egyéni és kiscsoportos fejlesztése gyógypedagógus irányításával – egyéni fejlesztési terv alapján. Amennyiben az iskola nem tudja a fogyatékoságnak megfelelő szakembert biztosítani, úgy utazó terapeuta szakmai segítségét veszi igénybe.

A 8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítésére tehetséggondozó, felzárkóztató és pályaorientációs foglalkozások indításáról - a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével - minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.

Iskolai sportkör. Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

Szakkörök. A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését, a tehetséggondozást szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művészeti, technikai, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.

Szabadidős foglalkozások. A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, zenés programok, stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Versenyek, vetélkedő, bemutatók. A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.

Projektkirándulások: minden tanévben minden évfolyam kihelyezett tanítási órákon vesz részt előre kidolgozott tematika alapján.

Fakultatív kirándulások. Az iskola nevelőtestülete egy osztályból vagy akár több osztályból és évfolyamból szerveződő tanulói csoportoknak kirándulást szervezhet az intézmény vezetőjének engedélyével – a belső szabályzatokban előírt követelmények és feltételek alapján. A kirándulások nem a tantervi alapkövetelmények teljesítését szolgálja, ezért a szülők önkéntesen választhatják a programot gyermeküknek.

A kirándulásokon való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük (Pályázatok, adományok segíthetik a költségek csökkentését.).

Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozások: egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Iskolai könyvtár. A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.

Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata. A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.

Hit- és vallásoktatás. Minden évfolyamon etika vagy az egyházak képviselői által szervezett hit- és erkölcsstan oktatása kötelezően választható. Iskolánk biztosítja a tanórai foglalkozások rendjéhez illeszkedő hitoktatáshoz a szükséges tárgyi feltételeket, valamint a jelentkezéshez, működéshez szükséges feltételeket.

Az iskolában a területileg illetékes, történelmi egyházak – az iskola nevelő és oktató tevékenységétől függetlenül hit- és vallásoktatást szervezhetnek. A hit- és vallásoktatáson való részvétel a tanulók számára önkéntes.

Alapfokú művészeti oktatás. Iskolánk együttműködési megállapodás alapján lehetőséget biztosít tanulói számára a Hódmezővásárhelyi Péczely Attila Alapfokú Művészeti Iskola fakultásainak igénybevételére. A tanulók részvétele szülői döntés alapján ezeken a foglalkozásokon is önkéntes.

III.5.2. Tantárgyi hagyományok

Több éve rendszeresen az alábbi tanulmányi-és sportversenyeken veszünk részt:

Tantárgy	Verseny
magyar nyelv és irodalom	Kazinczy szépkiejtési verseny
	Szavalóverseny
	Mesemondó verseny
	Helyesírási verseny
	Balladamondó verseny
matematika	2-3-4. osztály Kis-Platán matematika verseny
	Zrínyi Ilona matematikaverseny
	5-8. Nagy-Platán matematikaverseny
	József Attila matematikakupa

	Varga Tamás matematikaverseny
	Bonifert Domonkos Nemzetközi Matematika verseny
	Medve szabadtéri matematika verseny
	SUDOKU matematika verseny
földrajz	Ismerd meg Franciaországot!
	„Édes hazám Magyarország” című vetélkedő
természet- és környezetvédelmi versenyek	ÖKO iskolai vetélkedők
rajz	Városi rajzpályázatok
	Petőfi rajzpályázat
testnevelés	atlétika
	szivacskezilabda
	játékos sorversenyek
	mezei futás
	házi bajnokságok
biológia	7.-8. o. városi versenye
angol / német	fordító; szépkiejtési versenyek
	Reading, listening (angol szövegértési verseny)
kémia	Hevesi György kémia verseny

- A 2.-3.-4. osztályos Kis-Platán tankerületi matematikaversenyt 1993-tól szervezzük. 1997-től a iskolánk felvállalta a megyei 4. osztályos Platán matematikaverseny lebonyolítását. 2003-tól az 5-8. osztály Nagy-Platán matematikaversenynek is intézményünk ad otthont.
- Az alsó és felső tagozat munkájának összehangolását segítik a rendszeresen tartott bemutató órák, melyet a munkaközösségek munkatervei határoznak meg évről évre.
- A nyílt tanítási napokon a szülők betekintheznek a tanórákon folyó oktató-nevelő munkába.
- Levelező tanulmányi versenyeken nagy számban indulnak tehetséges tanulóink.

III.5.3. Értékelési hagyományok

Jutalmazás:

- A kiemelkedő tanulmányi-sport-közösségi munkát végző tanulók a tanévzáró ünnepélyen könyvjutalomban részesülnek, illetve oklevelet kapnak.
- A szülők segítő munkáját oklevéllel köszönjük meg.
- A 2002-ben alapított „PLATÁN-PLAKETT” minden évben egy tanuló, egy pedagógus és egy szülő munkájának elismerése.
- A 4. évfolyam végén a legkiemelkedőbb tanulmányi és közösségi teljesítményt nyújtó diákunk „KIS-PLATÁN-PLAKETT” díjban részesül.

Az iskolában - a tanév közben - elismerésként a következő dicséretek adhatók:

- szaktanári dicséret
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret,
- nevelőtestületi dicséret.

A különböző versenyeken való részvételért illetve elért helyezésekért kapható dicséretek formái:

A jutalmazás formái	
szaktanári dicséret	Városi versenyen való részvételért
	A pályázaton induló tanuló szaktanári dicséretben részesül
	Közösségi munkáért
osztályfőnöki dicséret	Városi versenyen elért 1-3. helyezéért
	Megyei versenyen való részvételért
	Közösségi munkáért
igazgatói dicséret	Megyei versenyen elért 1-3. helyezéért
	Országos versenyen való részvételért
	Iskolai műsorban való közreműködésért
tantestületi dicséret	Országos versenyen elért 1-3. helyezéért

Az a tanuló, aki három szaktanári dicséretet kapott, a következő alkalommal osztályfőnöki dicséretet érdemel.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Elmarasztalásban részesül az a tanuló, aki:

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti, vagy
- a tanulói házirend előírásait megszegi, vagy
- igazolatlanul mulaszt, vagy
- bármely módon árt az iskola jó hírnevének, büntetésbe lehet részesíteni.

A szaktanárok fegyelmező intézkedésként szaktanári szóbeli/írásbeli figyelmeztetést adhatnak annak a tanulónak, akinek magatartása, fegyelme órájukon huzamosabb ideig nem kielégítő. Az osztályfőnöki fegyelmezések megtételéről az osztályfőnök dönt a tudomására jutott vétségek, illetve a szaktanárok javaslata alapján. Osztályfőnöki intő, megrovás 1-1 alkalommal adható egyszeri vétségért, figyelembe véve annak nagyságát és várható hatását, vagy ha a tanuló sorozatos kisebb fegyelemsértésekkel kimerítette a figyelmeztetések lehetőségét és elérte a fokozatot. Igazgatói figyelmeztetés, intő, megrovás megadásáról az osztályfőnök javaslatára az intézményvezető dönt.

Az iskolai büntetés formái:

- szaktanári figyelmeztetés;
- osztályfőnöki szóbeli figyelmeztetés;
- osztályfőnöki figyelmeztetés;
- osztályfőnöki intés;
- osztályfőnöki megrovás;
- igazgatói figyelmeztetés;
- igazgatói intés;
- igazgatói megrovás;

Az intézkedések formái	
Szaktanári figyelmeztetés	zavarja a tanórát
	a szaktanárral szemben tiszteletlenül viselkedik
Osztályfőnöki szóbeli figyelmeztetés	már kapott 3 szaktanári figyelmeztetést, és újabb büntetést kell kiszabni
	ismétlődően tiszteletlen viselkedést mutat
	1-2 igazolatlan órája van
Osztályfőnöki írásbeli figyelmeztetés	már kapott osztályfőnöki szóbeli figyelmeztetést, és újabb büntetést kell kiszabni
	sorozatosan tiszteletlen viselkedést mutat
	3-5 igazolatlan órája van
Osztályfőnöki intés	már kapott osztályfőnöki írásbeli figyelmeztetést, és újabb büntetést kell kiszabni
	6-10 igazolatlan órája van
Osztályfőnöki megrovás	már kapott osztályfőnöki írásbeli intést, és újabb büntetést kell kiszabni
	11-30 igazolatlan órája van
Igazgatói figyelmeztetés	már kapott osztályfőnöki megrovást, és újabb büntetést kell kiszabni
	31-50 igazolatlan órája van
Igazgatói intés	már kapott igazgatói figyelmeztetést, és újabb büntetést kell kiszabni
Igazgatói megrovás	már kapott igazgatói intést, és újabb büntetést kell kiszabni

Ismétlődő fegyelmi vétség, ill. rendkívüli fegyelmi vétség esetén a fegyelmi büntetés:

- áthelyezés másik iskolába
- eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától
- kizárás az iskolából.

Ekkor a szülő köteles új iskolát keresni a tanulónak. Abban az esetben, ha a tanuló elhelyezése a szülő kezdeményezésére tizenöt napon belül nem oldódik meg, a kormányhivatal hét napon belül köteles másik iskolát kijelölni számára.

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben a vétség súlyára való tekintettel el lehet térni.

A büntetést írásba kell foglalni és azt a szülő tudomására kell hozni.

Naplóvezetés az iskolában az 1. évfolyamon és 2. évfolyam I. félévében:

Az elektronikus osztálynaplókban a következőképpen kell az értékelést vezetni: szövegértés vagy magyar nyelv és magyar irodalom, matematika, és környezetismeret tantárgyakból az érdemjegyek helyére a dolgozatok, felmérések %-át kell beírni.

Magatartás és szorgalom értékelésére minden hónapban bekerül az elektronikus naplóba az érdemjegyek helyére:

- magatartásnál: példás, jó, változó, rossz
- szorgalomnál: példás, jó, változó, hanyag

Félévkor és 1. évfolyam év végén nem kerül az érdemjegy helyére beírás.

Szöveges értékelés időszakai:

- I. negyedév szeptember, október, november eleje zárás dátuma: november eleje
- I. félév I. félév utolsó tanítási nap zárás dátuma: utolsó tanítási nap
- Év vége Év vége zárás dátuma: évvégő napja

III.5.4. Rendezvények

Az intézményi ünnepélyeink, megemlékezéseink tartalmukban és külsőségükben az intézményhez tartozás tudatát erősítik.

Iskolai szintű rendezvények:

- tanévnyitó ünnepély;
- október 6. megemlékezés;
- október 23. megünneplése;
- február 25. a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapja
- március 15. megünneplése;
- június 4. – Nemzeti Összetartozás Napja
- ballagás;
- tanévvégő ünnepély;
- Platán Hét.

DÖK rendezésében:

- farsang;
- hulladékgyűjtés (évente többször);
- gyermeknap rendezvények.

Alapítványi rendezvény:

- Platán-party

SZMK rendezvény:

- gyermeknap rendezvények

Nevelőtestületi rendezvények:

- pályakezdők fogadása, köszöntése;
- nyugdíjba vonuló, távozó nevelők búcsúztatása.

Az iskolánkban végzett tanulók osztálytalálkozóinak az intézmény biztosítja a helyet.

A városi ünnepségeken, rendezvényeken intézményünk gyermekei és pedagógusai rendszeresen részt vesznek a munkatervben meghatározottak szerint.

III. 6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

A kiemelt figyelmet igénylő tanulók csoportjába tartoznak a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók.

Sajátos nevelési igényű (SNI) az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésével összefüggően a pedagógus alapvető feladata, hogy a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együttműködjön gyógypedagógussal vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel.

A fejlesztés céljai:

- A vonatkozó törvényi háttérrel figyelemmel kísérve az inkluzív nevelés oktatás megvalósítása, az együttnevelés tárgyi, személyi feltételeinek biztosításával intézményi együttműködés keretein belül.
- Sajátos nevelési igényű fiatalok szocializációja, eredményes társadalmi integrációja, fogyatékból eredő hátrányok csökkentésének segítése.
- Szemléletváltás megvalósítása, pedagógusok személyes példamutatása a többségi tanulók felé.
- Befogadásra, segítőkészségre, toleranciára, az emberi jogok tiszteletben tartására, a hagyománytiszteltetésre nevelés.

A fejlesztés feladatai:

- A sajátos nevelési igényű gyermekek együttnevelésére alkalmas pedagógiai környezet kialakítása, az együttneveléshez szükséges elfogadó magatartás, szemléletváltás kialakítása pedagógus, szülő, diák esetében egyaránt.
- Szakmaközi kooperáció megvalósítása az inklúzió sikerének biztosítása érdekében.
- A korszerű tanulási technikák, módszerek megismerése, alkalmazása és megismertetése (tanulóval, szülővel) a differenciálás megvalósítása érdekében.

Tevékenységek:

- Szemléletformálás: eszmegbeszélés, hospitálások, tapasztalatcserék, szülők számára tájékoztató előadások a sajátos nevelési igényű gyerekekről szakemberek bevonásával.
- Humán erőforrás-fejlesztés: központi programok, egyedi intézményi szükségletekhez kapcsolódó képzések a nevelők módszertani kultúrájának fejlesztése, szakszolgálatok igénybevétele, tapasztalatcserék.
- Kompetenciaalapú programcsomagok adaptációja.
- Szak- és szakmai szolgáltatások igénybevétele
- Tárgyi feltételek megteremtése, eszközbeszerzés.
- Szakmai dokumentáció vezetése a fejlesztésre jogosult tanulóról. A naplóban feljegyzést, „Egyéni fejlődési lap” külvét vezet a gyógypedagógus a különleges ellátásra, és fejlesztő foglalkoztatásra jogosult tanulóról, foglalkozásáról, tantárgyi minősítés alóli mentesítéséről, stb. A fejlesztésért felelős szakember „Egyéni fejlődési lap” belvét vezet, a tanuló fejlesztéséhez egyéni fejlesztési tervet készít.

A pedagógus nevelő-oktató munka hangsúlyos elemei:

- a képesség- és személyiségfejlesztés;
- differenciálás;
- gyakorlatközpontúság;
- motiváció;
- tevékenység-központúság;
- tantárgyi integráció.

A szaktanárok figyelembe veszik a szakértői bizottság által javasolt kedvezményeket, úgy mint:

- tantárgyak, tantárgyrészek minősítése és értékelése alóli mentesítés;
- egyéni fejlettséghez igazodó továbbhaladás;
- kevesebb elemszámú feladat biztosítása órán és a számonkérés során;

- több idő biztosítása a feladatmegoldáskor az órai munka során, valamint a számonkéréskor;
- írásbeli számonkérés helyett a szóbeli számonkérés, illetve szóbeli számonkérés helyett írásbeli számonkérés előtérbe helyezése;
- segédeszköz biztosítása.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló (BTMN) az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

A fejlesztés céljai:

- A vonatkozó törvényi háttérrel figyelemmel kísérve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók eredményes nevelésének, oktatásának megvalósítása, tárgyi, személyi feltételek biztosításával, szakmaközi kooperációval.
- Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók szocializációja, eredményes társadalmi integrációja, a nehézségből eredő hátrányok csökkentésének segítése.
- Szemléletváltás megvalósítása, pedagógusok felkészítése a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók fogadására.
- Befogadásra, segítőkészségre, toleranciára, az emberi jogok tiszteletben tartására, a hagyománytisztelőre nevelés.

A fejlesztés feladatai:

- Az iskolán belüli hatékony fejlesztő munka érdekében a pedagógusok összehangolják munkájukat a megelőzés, egyéni fejlesztés, felzárkóztatás, tanórai differenciálás során egymással és a pedagógiai szakszolgálat szakembereivel.

Tevékenységek:

- Preventív elemek beépítése a tanítás-tanulás folyamatába a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek megelőzésére.
- Az osztályfőnök, szaktanárok támogató, segítségnyújtó szerepének fokozása.
- Az órai munkában a differenciálás különböző módszereinek szerepe.
- Fokozott odafigyelés, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek felismerése, vizsgálat kezdeményezése.
- Folyamatos együttműködés probléma esetén a vizsgálatok lebonyolításában a pedagógiai szakszolgálati intézménnyel.
- Különleges gondozásba vétel esetén kompetens szakemberek (gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, iskolapszichológus, fejlesztőpedagógus) segítségével együttműködve szakértői vélemények elemzése, a fejlesztés tervezése és végzése a tanórába beépítve.
- Korrepetálás, kompenzáló nevelés, fejlesztés-, terápia-, egyéni bánásmód, differenciálás biztosítása.
- Valamennyi tantárgyat oktató pedagógusnak feladata a saját szakterületén az általános és speciális tanulási módszerek, technikák megismertetése a tanulókkal.
- Magatartási problémák esetén a különleges figyelem fordítása a közösségi és baráti kapcsolatok alakítására, a közösségi életben való részvételre.
- Az intézmény a fejlesztésre jogosult tanulóról nyilvántartást vezet, illetőleg az ellátott feladatokat dokumentálja. A naplóban feljegyzést, „Egyéni fejlődési lap” külvét vezet

a gyógypedagógus a különleges ellátásra, és fejlesztő foglalkoztatásra jogosult tanuló-ról, foglalkozásáról.

A pedagógusok figyelembe veszik a nevelési tanácsadó által javasolt kedvezményeket, úgy mint:

- tantárgyak, tantárgyrészek minősítése és értékelése alóli mentesítés;
- egyéni fejlettséghez igazodó továbbhaladás;
- kevesebb elemszámú feladat biztosítása órán és a számonkérés során;
- több idő biztosítása a feladatmegoldáskor az órai munka során, valamint a számonkéréskor;
- írásbeli számonkérés helyett a szóbeli számonkérés, illetve szóbeli számonkérés helyett írásbeli számonkérés előtérbe helyezése;
- segédeszköz biztosítása.

Fontos feladatunk mind az SNI mind a BTMN-es gyerekek tekintetében a folyamatos pedagógus önképzés, továbbképzés tervezése a problémák mielőbbi felismeréséhez és a problémával küzdő tanulók személyiségének hatékony fejlesztéséhez.

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő iskolai tevékenység

Intézményünk 2013. szeptemberétől intézményi szintű A Nemzeti Tehetségsegítő Tanács által Akkreditált Kiváló Tehetségpontként működik a logikai-matematikai, valamint a „Mi világunk!” természeti tehetségterületen. A tehetséggondozó munkánk alapfeltétele, hogy pedagógusaink felismerjék a „tehetségígéretet”. Nevelőink megfelelő pedagógiai, pszichológiai jártassággal rendelkezzenek e téren. (Továbbképzések, nevelési értekezletek.) A differenciálás módszerét alkalmazzunk kell a tanórákon.

Tehetséggondozó tevékenységeink, a tehetségnevelés lehetőségei:

- csoportbontás alkalmazása;
- tanulói pályázatok, tanulmányi, sport és kulturális vetélkedők, táborok – felkészítő munka;
- levelező tanulmányi versenyek – felkészítő munka;
- külön feladatokkal való ellátás, teljesítménynövelés;
- tanórán kívüli tevékenységek (ISK, DSK, szakkör, tehetségkörök, hétvégi programok);
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.);
- a szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a továbbtanulás segítése;
- a család potenciális tehetségfejlesztő hatása;
- a tanulók képességének és tehetségének folyamatos fejlesztése;

Az iskolai nevelő-oktató munka fontos területe a tehetséggondozás, mely céltudatos nevelésen alapuló tehetség-felismerést és tehetségnevelést foglal magába.

A segítő tevékenység legfőbb elemei, melyek egyben elvárások a tantestület minden tagjától:

- korai azonosítás és prognózis

- esélyegyenlőség biztosítása;
- a tehetségek speciális nevelése, tehetséggondozás heterogén tanulói közegben;
- tehetség-tanácsadás;
- kiterjedt kapcsolati rendszer működtetése;
- tehetségmentés és tehetségnevelés.

Az iskola szervezeti rendje, helyzete, gazdasági feltételei, szakos ellátottsága, a pedagógusok képzettségi szintje lehetővé kell, hogy tegyék a tanulók adottságaiból induló tehetségfejlesztő pedagógiai munkát.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

Tantestületünk azonosult az egyéni különbözőségekre alapozott nevelés kialakításának szükségességével. A tanulók közötti sokféleséget tekintve azok nem korlátozhatók valamely tantárgyban elért iskolai eredményekben megmutatkozó különbségekre. A differenciálásnak mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását kell jelentenie iskolánkban is. Ennek érdekében építünk tanulóink előzetes tudására, annak gyengébb és erősebb területeire. Építünk tanulóink igényeire, törekvéseire, érdeklődésére. Fejlesztő munkánkhoz feltárjuk személyiségük rájuk jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit.

Tantestületünk azonosult azzal az alapelvvel, hogy a nevelés és oktatás igazodik a gyermekhez, s ez azt jelenti, hogy igazodik ahhoz a közeghez, amelynek a gyermek részese.

Pedagógia munkánk középpontjában a személyre szóló fejlesztés áll.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése a következő tevékenységek során történik:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a tanulószoba;
- az egyéni foglalkozások;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a továbbtanulás irányítása, segítése.

Elvek:

- Kics csoportban differenciáltan, illetve egyénileg történjen a fejlesztés.
- A felzárkóztatás szocializációs közege váljon motiváló erővé.
- A fejlesztés a tanulók egyéni indulási/előfeltétel tudására alapozottan történjen.
- Továbbépíthető ismereteket adjon a tanulóknak.
- Szolgáljon segítségül a tanulók személyiségének fejlesztéséhez.
- A fejlesztés a másság teremtette értékek segítségével történjen.
- A tanulói szocializáció fejlesztése a tanulói, családi szokásrendszerből, életvitelből induljon ki.
- A fejlesztés a kommunikáció gazdag eszközkészletének megismertetésére alapozzon.
- A fejlesztés része legyen a tanulás technikájának tanítása.
- A fejlesztés, tevékenykedtetésen alapuljon.
- A tanulók önállósulási és öntevékenységi vágyának felkeltésére irányuljon a program.
- A késleltetett számonkérést, motivációs eszközként alkalmazzuk.

- Az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.
- Integrációs pedagógiai, képesség-kibontakoztató rendszer működtetése.
- A továbbtanulás irányítása, a pályaválasztás, pályaeorientáció segítése.

III.7. A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A gyermek és ifjúságvédelem a tantestület valamennyi tagjának, de különösen a gyermek és ifjúságvédelmi felelősnek és az osztálytanítónak, osztályfőnököknek a feladata.

Elsődleges a prevenciós munka, melynek során a gyermek élet és családi körülményeit fel kell tární, és a tapasztalatokat jelezni kell a gyermek és ifjúságvédelmi felelősnek, igazgatónak, a gyermekvédelemben tevékenykedő egyéb szervezeteknek.

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős jó kapcsolatot alakított ki a Gyermekjóléti Szolgálattal, rendszeresen tájékoztatja a családgondozókat, szükség esetén az illetékes járási hivatalt és a rendőrséget a problémás estekről.

Fontos a szülőkkal történő problémafeltárás, az orvoslás lehetőségeinek megbeszélése.

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős és az osztályfőnökök tájékoztatják a tantestületet a felmerült problémákról. A gyermekek érdekében kiemelten kell kezelni a tantestület együttműködését.

- a) A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak és a családlátogatásoknak egyik fő célja a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése. Minden pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.
- b) Az iskolában a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat az intézményvezető és helyettesei, valamint az IPR munkaközösség vezetője segíti. Feladatuk, hogy segítsék a pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját. Ezen belül feladataik közé tartoznak különösen:
 - a tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak;
 - családlátogatásokon vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében;
 - a veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot;
 - segíti a gyermekjóléti szolgálat tevékenységét;
 - a tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi;
 - tájékoztatást nyújt a tanulók részére szervezett szabadidős programokról.
- c) Az iskola gyermekvédelmi tevékenység három fő feladata: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzése, feltárása, megszüntetése.

A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola a gyermekjóléti szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat. Iskolánk alapvető feladatai a gyermek- és ifjúságvédelem területén:

- a) fel kell ismerni, és fel kell tární a tanulók problémáit;
 - b) meg kell keresni a problémák okait;
 - c) segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához;
 - d) jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek.
- d) A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:
- nevelési tanácsadóval;
 - gyermekjóléti szolgálattal;

- családsegítő szolgálattal;
 - járási hivattal;
 - gyermekorvossal;
 - továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal.
- e) Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:
- a felzárkóztató foglalkozások;
 - a tehetséggondozó foglalkozások;
 - az indulási hátrányok csökkentése;
 - a differenciált oktatás és képességfejlesztés;
 - integrációs program, mentori tevékenység szervezése, működtetése;
 - a pályaválasztás segítése;
 - a személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek);
 - egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése;
 - a családi életre történő nevelés;
 - a napközis és a tanulószobai foglalkozások;
 - az iskolai étkezési lehetőségek;
 - az egészségügyi szűrővizsgálatok, egészséges életmódra szoktatás egészségnevelési programunknak megfelelően;
 - a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
 - a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás),
 - a szülőkkel való együttműködés;
 - tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

Az iskola gyermekvédelmi „eszköze” a fegyelemre, fegyelmezett személyiségre nevelés. Ez a napi munkában a következő lehetőségek formájában jelenik meg:

- kiépíteni a tanulóknál az önmagukkal való helyes viszonyt;
- tervszerűvé, tudatosá kell válnia a tanulóknál az önuralom;
- annak elfogadtatása a tanulókkal, hogy fegyelem nélkül nincs munka, alkotó tevékenység nélkül nem jön létre közösség és társadalom sem;
- az antiszociális magatartás csírájában történő kezelése, illetve türelemmel történő kezelése a közösség nevelőerejének hatásával is;
- célszerű motivációval a munkavégzésre késztettség kialakítása a tanulóban;
- a pedagógus teljes személyisége, aki képes az érdeklődés fenntartására, a változó figyelem kezelésére, aki változatos tevékenységi formákkal dolgoztat;
- a tanuló fejlődésének önmagához viszonyítása, normakövető magatartás a pedagógus részéről is;
- az iskola pozitív környezeti hatások megerősítésével, a negatívak lebontásával, kulturális környezet biztosításával motiválja a fegyelem kialakulását.

Nevelőtestületünk azonosul azzal a napi munkában megvalósuló gondolattal, miszerint nevelni csak azt lehet, akit ismerünk, és jól csak az nevelhet, aki a gyermekben nemcsak tanuló lát, hanem meglátja a maga kisebb-nagyobb problémáival küszködő, sokszor egymásnak ellentmondó tulajdonságokkal rendelkező, esetleg kedvezőtlen családban élő, alakuló embert is.

III. 8. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Tantestületünk egyik fontos feladata annak lehetővé tétele, hogy a rászoruló tanulók felzárkóztató foglalkozások, illetve szakkörök keretében képességeik legjavát hozzák ki önmagukból.

A szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- a tanulók indulási hátrányainak kezelése;
- beilleszkedési lehetőségek megteremtése;
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a felzárkóztató órák és foglalkozások;
- integrációs pedagógiai rendszer működtetése;
- tehetséggondozó és képesség kibontakoztató foglalkozások rendszere;
- a tehetséges, nehéz körülmények között élő tanulók versenynevezési költségeit a diákönkormányzat támogatja;
- egész napos iskola
- a tanulószoba;
- a diákétkeztetés;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai;
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése;
- a családlátogatások;
- egészségnevelési és drog-prevenációs tevékenységek;
- a továbbtanulás irányítása, segítése, pályaorientációs programok;
- az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök tevékenysége, a jelzőrendszer működtetése;
- szoros kapcsolat a tankerülettel, a polgármesteri hivatallal és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.

A hátrányok enyhítését iskolánk az esélyegyenlőségek feltételeinek megteremtésével biztosítja. A megvalósuló tervszerű nevelő-oktató munkával, a pedagógiai program megvalósításával, komplex módon igyekeznek kompenzálni a szociális hátrányok többségét.

III. 9. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési, értékelési rendszere

A nevelő-oktató munka intézményünkre vonatkozó ellenőrzési, mérési, értékelési rendszerének meghatározása a nevelési-oktatói célok elérését, a pedagógiai munka eredményességének, hatékonyságának folyamatos biztosítását szolgálja. Figyelemmel kísérik az iskolával kapcsolatban álló partnerek (elsősorban a tanulók, a szülők, a fenntartó és a nevelők) intézményünk iránti igényeit, elvárásait.

Az ellenőrzés ténymegállapító és értékelő tevékenység, melynek célja:

- megfelelő mennyiségű és minőségű információ szerzése a vezető számára az intézményben folyó oktató-nevelő munka tartalmáról és színvonaláról;
- a hiányosságok feltárása;
- a döntések előkészítésének és meghozatalának elősegítése.

A pedagógiai tevékenység ellenőrzésekor kiemelt feladatok az alábbiak:

- a pedagógiai program végrehajtása, a helyi tanterv megvalósítása;
- a munkaterv feladatainak végrehajtása;

- a pedagógusok szakmai és módszertani felkészültségének vizsgálata óralátogatások, egyéb foglalkozások során;
- a tanulók tanulmányi eredményének, magatartásának felmérése, értékelése;
- 1-4. évfolyamon év elején, félévkor és év végén felmérjük a tanulók hangos olvasását, így négy évre visszamenően látható a fejlődés;
- 5-8. évfolyamon a matematika, magyar és idegen nyelvi dolgozatokat nézzük át, 8. osztályban pedig vizsgát kell tenniük tanulóinknak;
- a vizsgák szabályszerű lefolytatása.

A pedagógiai munka ellenőrzése elsősorban az alábbi területekre terjed ki:

- a tanár-diák kapcsolatra;
- a szülőkkel való kapcsolattartásra;
- a nevelő-oktató munka színvonalára a foglalkozáson, tanítási órán; (felkészülés, az óra felépítése, az alkalmazott módszerek, a tanulók órai munkája és magatartása, az óra eredményessége)
- a kompetencia fejlesztés megjelenése, eredményei;
- a DÖK tevékenységének segítése;
- a tanórán kívüli foglalkozások szervezése;
- a gyermek és ifjúságvédelmi feladatok ellátása;
- a tanulók továbbtanulásának segítése;
- a tanterem rendezettsége.

Az iskolában folyó értékelő tevékenység célja:

Az ellenőrzés során feltárt adatokra, tényekre támaszkodva azt vizsgálja, hogy a nevelő-oktató munka és eredményei mennyiben felelnek meg az intézmény pedagógiai programjában megfogalmazott célkitűzéseknek.

Mérési ütemterv: intézményünkben a 2011-től egy olyan mérés-értékelési rendszer bevezetésére került sor, amelynek célja, hogy a tanulók eltérő ütemű fejlődéséből, fejlesztési szükségleteiből fakadó egyéni hátrányokat csökkentse. A feladatlapok tanulást segítő alapkészségeket és attitűdöket mérnek, nem tantárgyi tudásszintmérő tesztek. A méréseket folyamatos fejlesztések és utómérések követik.

A mérés területei:

- műveleti sebesség;
- írás;
- olvasáskészség, szövegértés;
- tanulási stílus;
- motiváció;
- tanulási stratégia.

Intézményünk az alábbi mérések kapcsán érintett:

Feladat	Cél évfolyam
elemi műveleti sebességmérés	3-7. évfolyam
alapkészségek fejlődését vizsgáló DIFER-mérés	1-2. évfolyam
differenciált olvasásmérés	3-8. évfolyam
pályaorientáció	7-8. évfolyam
országos kompetenciamérés	4.-6.-8. évfolyam
házi kompetenciamérés matematikából	5-8. évfolyam
idegen nyelvi mérés	6.-8. évfolyam

A tanulói teljesítmény értékelése

A diákok teljesítményének mérése, értékelése a nevelő-oktató munka állandó velejárója. Egyrészt a tanórákon és tanórán kívül nyújtott teljesítmények állandó elismerése és értékelése tartozik ide, másrészt az iskolai élet egy-egy szakaszának lezárása.

A tanulmányi munka ellenőrzésének, értékelésének alapelvei:

A tanulmányi munka előmenetel folyamatos ellenőrzése, értékelése (osztályzás) a pedagógus törvényben rögzített joga. Az értékelés szaktárgyi és pedagógiai kifogástalanságáért a szaknár felel, viszont az alapelvek, célok funkciók tekintetében (egyetértésnek) konszenzusnak kell lennie a nevelőtestületen belül.

Az értékelés fő alapelve a fejlesztő támogatás: intézményünk értékelési normája, hogy a tanári értékelés a tanuló emberi méltóságát tiszteletben tartva elfogulatlan és konkrét legyen, a minősítés (érdemjegy/osztályzat) hitelesen tükrözze a tanulói teljesítményt.

A mérés értékelés **célja:** informálódni a tanuló tananyagban való előrehaladásáról, de legátfontóbb célja a reális önértékelés, az önálló tanulási képesség és igény kialakítása.

Az értékelés **funkciója,** hiteles visszajelzést adni a tanuló számára a követelményteljesítmény megfeleléséről.

A követelményrendszer az alábbiakból épül fel:

1. Tantárgyi követelmények
2. Magatartási követelmények – Házi rend
3. Szorgalmi követelmények

A követelmények alapelvei:

1. Motiváló – ösztönző hatású
2. Következetes – felelősségteljes
3. Egységes –áttekinthető
4. Folyamatos rendszeres
5. Szakszerű, kiszámítható, azonos feltételeket teremtő
6. Tárgyilagos, objektív, feleljen meg a tanulóink életkori sajátosságainak
7. Differenciált, tanulóra szóló
8. Visszajelző: jelezze a tanuló és környezete számára az aktuális helyzetet
9. Preferálja a tehetséget, szorgalmat.

A tanuló minősítésének formái:

Az értékelés alapja a helyi tanterv ismeret és követelmény rendszere, valamint tanulóink önmagukhoz viszonyított fejlődése.

Az értékelés a pedagógia folyamatban állandóan jelen van, de nem cél, hanem eszköz a pedagógus, a tanuló, a szülő számára.

Az első osztálytól kezdve fokozatosan a saját képességeikhez mért fejlődés értékelésétől el kell jutni a nyolcadik év végére a helyi tanterv által előírt követelmények teljesítéséig.

Tanulóinknak elegendő alkalmat kell adni, hogy minél több területen ismerhessék meg magukat, próbálhassák ki képességeiket, tudásukat.

Az értékelés és minősítés együtt jár a siker és kudarc megélésével. Feladatunk segíteni ezek feldolgozását.

Az értékelés kiterjed az iskolai élet minden területére:

- ismeretek és készségek elsajátítási szintjére,
- fejlődése a korábbi teljesítményekhez képest,
- tanórai, tanórán kívüli magatartása,
- szorgalomra és ezen belül felkészülésre - feladatvállalásra, végzésre.

Az értékelés funkciója differenciált:

- folyamatos munka – folyamatos visszajelzés eszköze,
- tanulásra motivál,
- kontrollálja az elvárt követelményekhez való viszonyt,
- meghatározza a hasonló tevékenységben résztvevők relatív helyzetét,
- jelenthet versenyorientációt, sikert, kudarcot,
- kontrollja az önismeretnek,
- előre haladás mérésének eszköze.

Módjai:

- **szóbeli:** az előző tanítási órán feldolgozott ismeretek rendszeres ellenőrzése önálló feleletek és kérdésekre adott válaszok alapján. Számonkérés során törekedni kell a megfelelő légkör kialakítására, hogy a gátlásos tanulók feloldódjanak. Lehetőséget kell adni a javításra. A gyerekeket önértékelésre kell megtanítani. Értékelhető szóban és érdemjeggyel.

- írásbeli: -

- írásbeli felelet: kisdolgozat, szódolgozat, tollbamondás, gyűjtőmunka, stb.
- témazáró dolgozat: feladatait a szaktanár állítja össze, vagy központi feladatot használ. Indokolt esetben a szaktanár eltekinthet a témazáró dolgozatok megíratásától és az ismeretek ellenőrzésének más módját is választhatja.

- egyéb

- órai gyűjtőmunka,
- versenyen való részvétel, kiselőadás, stb.
- amennyiben a tanuló valamilyen oknál fogva osztályozó vizsga letételére kötelezett, ott kell bizonyítania a követelményeknek való megfelelést.

Az értékelés formái:

Tanulóink minimálisan tantárgyanként havi egy osztályzatot kapnak.

Mind a szóbeli mind az írásbeli felelet követelményeit, értékelésünk szempontjait előre ismer-tetjük.

A témazáró dolgozatok értékelése:

91% - 100%	5 (jeles)
76% - 90%	4 (jó)
51% - 75%	3 (közepes)
34% - 50%	2 (elégéses)
0% - 33%	1 (elégtelen)

A témazárók értékelése legkésőbb egy héttel a megíratásuk után történik, amit a szaktanár pontosan megnevezve írat az ellenőrzőbe és ír az e-naplóba 2-es súlyozással.

Külön ügyelünk, hogy a bukásra álló illetve sokat rontott tanulónak az adott félév utolsó két hónapjában több lehetősége legyen a javításra, erről a szülőt tájékoztatjuk, ami a szaktanár elsődleges feladata illetve az osztályfőnöké.

A félév és tanév végén az egyes tantárgyakban elért kiemelkedő teljesítményéért a tanuló dícséretet kaphat.

Amennyiben a tanuló 2-8. tanév legfeljebb három tantárgyból elégtelen minősítést szerez, úgy a következő tanév megkezdése előtt (augusztusban) javítóvizsgát tehet.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és év végi osztályzat megállapításához, ha:

- az intézményvezető felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott,
- az intézményvezető engedélyezte, hogy a tanuló egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírt időnél rövidebb idő alatt teljesítse.

Tanulók értékelése félévkor és évvégén:

Első évfolyamon és második évfolyam első félévében a szülők felé a tanulók minősítése pontértékkel, százalékkal, írásbeli szöveges értékeléssel, szóbeli tájékoztatással történik.

Második évfolyam második félévében és 3-8. évfolyamon év közben 1-5 érdemjeggyel minősítjük a tanulók teljesítményét annak érdekében, hogy a szülők felé folyamatos, rendszeres legyen a visszajelzés. Második évfolyam végén és felsőbb évfolyamokon félévkor (1;2;3;4;5), év végén (elégtelen, elégséges, közepes, jó, jeles) érdemjeggyel, történik a tanuló értékelése. Az osztályzat összefoglaló képet ad a tanuló összteljesítményéről a tanterv által előírt törzsanyagra vonatkozó követelmények tükrében. A 2. évfolyam végén és a 3-8. évfolyamon a félévi és év végi osztályzatot az adott félév során szerzett érdemjegyek és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni. A témazáró osztályzatok nyomatékosan számítanak.

A külföldi tartózkodás miatt egyéni munkarenddel rendelkező tanuló esetében a félévi minősítés az intézményvezető döntése alapján mellőzhető, ez esetben a tanuló csak az év végén ad számot tudásáról.

1-2. évfolyamokon a tanulók szabad foglalkozás keretében idegen nyelvi foglalkozáson vesznek részt. 3. évfolyamtól idegen nyelv tantárgyból a tanulmányi munka értékelése évközben, félévkor és tanév végén is érdemjegyekkel történik.

Etika/Hit-és erkölcstan tantárgyból 2020. szeptember 1-től szöveges értékelést kapnak diákjaink.

Diákonként/témakörönként szöveges értékelés a naplóban, az alábbi választható kategóriáknak megfelelően:

- kiválóan megfelel,
- jól megfelel,
- megfelel,
- fejlesztésre szorul.

2. Félévi és tanév végi értékelés:

- kiválóan megfelelt

- jól megfelelt
- megfelelt
- fejlesztésre szorul

Tantárgyi osztályzatok:

Dicséret a jelesnél jelzett követelmények teljesítésén túl jelentős az ismeretanyaga a kiegészítő anyagból. Érdemjegyei évközben ötösök, azaz alkalmazni képes tudása van.

jeles (5): ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindezt alkalmazni is képes, pontosan szabatosan fogalmaz, tud önállóan összefüggően beszélni. Kérdéseit bátran megfogalmazza.

jó (4): ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Apró bizonytalanságai vannak. Kisebb előadási hibákat vét, a megtanultakat kisebb hibákkal tudja alkalmazni.

közepes (3): tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget, többször szorul javításra, kiegészítésre. Ismeretei felszínesek. Önállóan beszélni, dolgozni kevésbé tud. Segítséggel képes megoldani önálló feladatát.

elégséges (2): ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Egy szavas válaszokat ad. Fogalmakat nem ért, gyakorlatban képtelen az önálló munkavégzésre.

elégtelen (1): ha tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni. A minimum szintet sem éri el tudása, teljesítménye.

Belső vizsgarendszer 8. osztályosoknak

Félévi vizsga: Nyolcadik osztályos tanulóink januárban tesznek írásbeli vizsgát magyar nyelvből és irodalomból, valamint matematikából.

A feladatlapok jórészt kompetencia alapú feladatokat tartalmaznak. Az anyanyelvi részben a fő hangsúlyt a szövegértés, szövegalkotás és helyes nyelvhasználat kapja, de vannak konkrét nyelvtani ismereteket ellenőrző feladatok is. Irodalomból az átfogó, globális ismeretek számonkérésére kerül sor, melyek az általános műveltség részét képezik. Matematikából a matematikai alapismeretek számonkérése történik a kompetenciafeladatok mellett.

A vizsga célja az elsajátított készségek és ismeretek rendszerezése, alkalmazása, a vizsgaszituáció megismertetése.

A vizsgák szervezése: A **feladatlapot** a magyar és matematika szakos szaktanárok állítják össze. A tanulók két tanórán írják.

A feladatlapokat a szaktanárok javítják javítókulcs segítségével. Az **értékelés** is egységesen történik, a pontok százalékra váltása után érdemjeggyel.

Differenciálás: A **szakértői véleménnyel rendelkező** tanulók (szóbeliség előnyben részesítése)

- magyarból a szövegalkotást igénylő feladatot (önálló fogalmazás) szóban oldhatják meg;
- hosszabb időt kérhetnek a feladatlap megoldására;
- egyéni segítségnyújtást kaphatnak a feladatok értelmezéséhez és a szöveg olvasásához (fejlesztő pedagógus);
- az értékelés problémájuk figyelembe vételével történik.

Értékelés, dokumentáció: Az írásbeli vizsgára kapott **érdemjegy** két jegynek számít. A félévi jegyet legfeljebb egy jeggyel ronthatja vagy javíthatja.

Az évfolyam tanulóinak teljesítményéről összefoglaló táblázat készül, mely tartalmazza a tanuló teljesítményét külön anyanyelvből és irodalomból, valamint matematikából százalékos értékben, és a kapott érdemjegyeket. Az adatokat rövid, összesített szöveges értékelés zárja az évfolyamra vonatkozóan.

Osztálykeretben kerül sor a tanulók tanár általi egyéni szóbeli értékelésére és a tanulók önértékelésére.

Év végi „mestermunka”

A mestermunka: A tanulók által egyénileg, tanári irányítással készített komplex munka /mű, mely folyamatos szaktanári és - egyéni igények szerint - külső szakember felkészítésével történik. Felkészülési ideje az első-második félév (október–március), bemutatására, ill. a beszámolóra áprilisban/májusban kerül sor.

Cél:

- A tanulói motiváltság fokozása az érdeklődési körnek megfelelő témaválasztással.
- A választott témában való elmélyülés a tanuló meglévő ismereteire alapozva.
- A választott téma sokoldalú megközelítése, az egyes részterületek kapcsolódási pontjainak megtalálása, azok egységbe foglalása.
- Az elkészített munka életszerű és élményszerű bemutatása.
- A tudatos és folyamatos önálló ismeretszerzés és az egyéni felelősségvállalás élményének erősítése.
- A hónapokon keresztül végzett munka és a várható sikerélmény által a pozitív önértékelés és énkép fejlődése.

Szervezés:

- A téma kijelölésekor választási lehetőséget kell nyújtani a tanulónak a feldolgozás és kivitelezés módjáról.
- A témaválasztás határideje minden tanév november 30.
- Minden diáknak kötelező mentort választania minden tanév október 30-ig, akinél a felkészülés ideje alatt minimum kétszer meg kell jelennie.
- A feldolgozás során a szaktanár határozza meg, ill. ellenőrzi a tanuló előrehaladását.
- Egy szaktanár legfeljebb 4 tanulót vállalhat a jelentkezés sorrendjében.
- A prezentációra/beszámolóra minden tanulónak 10-15 perc áll a rendelkezésére, melyen részt vehetnek az iskola tanárai, meghívott diákjai és szülői, valamint a középiskolák érdeklődő pedagógusai.

A felkészülés menete:

- Témaválasztás
- Anyaggyűjtés, jegyzetelés.
- Rendszerezés, vázlatkészítés.
- A vázlat leadása a mentornak.
- A vázlat kibővítése, a mondanivaló megfogalmazása, összeállítása.
- Szemléltető anyag keresése és összeállítása a mondanivaló/téma alátámasztására, bemutatására (kép, makett, PPT, stb.).

A vizgamunka általános felépítése:

- Bevezetés: a téma megjelölése, az érdeklődés felkeltése, a témaválasztás indoklása, a kifejtés menetének vázlata.
- Tárgyalás: a témakör kifejtése, részletezése (tételek, bizonyítás, cáfolat, példák).
- Befejezés: összefoglalás (személyes vélemény) kitekintés.

Vizsgabizottság:

- elnök: magyar szakos kolléga,
- tagok: az iskolavezetőségéből egy képviselő,
- szaktanár (változó a vizsga témájától függően),
- mentor.

Előzetes feladat:

- 1 héttel a vizsga előtt a tanuló köteles írásban leadni a vizsgabizottság elnökének a következőket:
- a kiselőadás/mestermunka címe,
- mentor neve,
- választott tantárgy, melyből a tanuló érdemjegyet szeretne,
- szemléltetés módja.

Értékelés: Minden tanulót vezető szaktanára értékeli szövegesen. Emellett egyénileg szóbeli beszélgetésre és értékelésre is sor kerül a diák és tanára(i) között.

Dokumentáció:

- A bemutatás írásos vázlata, melyet a tanuló szaktanárának ad le.

Év végi matematika vizsga

Az alapismereteket számon kérő év végi matematika vizsga szóban történik. A szóbeli vizsga anyagának tartalmát a tanuló továbbtanulási szándéka határozza meg. Alapvizsgát a szakközépiskolákban tanulók tesznek, emelt szintű vizsgát azok a tanulók, akik érettségit adó iskolában folytatják tanulmányaikat. Az emelt szintű vizsga anyaga rendszerezi az általános iskola matematika tananyagát, az alapvizsga anyaga a minimum követelményeknek felel meg. A vizsga tételeit a tanulók sokszorosítás után a tanév folyamán az aktuális tananyaghoz kapcsolódóan a tanév elejétől kezdve folyamatosan kapják meg.

A vizsgabizottság, mely matematika szakos pedagógusokból és az iskolavezetés képviselőjéből áll, az előzőleg kiadott tételek alapján vizsgáztatja a nyolcadikos tanulókat.

A vizsgán való részvétel és eredményesség feltétele a tanév teljesítésének.

Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

- A házi feladatnak a tanulók/egy átlagos képességű tanuló életkori sajátosságainak, terheltségének kell megfelelnie.
- A tantárgyankénti házi feladat időtartama átlagosan a napi 30 percet ne haladja meg. A hosszabb felkészülést/elvégzést igénylő feladatokra hosszabb időt kell biztosítani, melyet a tanító/szaktanár határoz meg.
- A feladatnak mindig az órai anyaghoz kell kapcsolódnia, pontosan megjelölve az elvégzéséhez szükséges paramétereket.
- A házi feladatot a következő órán ellenőrizni kell.
- A hétvégére, hosszabb szünetekre adott házi feladatok mennyisége tantárgyanként ne haladja meg a naponta kijelölt házi feladatok mennyiségét, időtartamát.

- 1-4. évfolyamon az elvégzendő „házi feladat”/önálló munka az önálló tanulás kereteibe kell, hogy beleférjen. Házi feladat az olvasás gyakorlásának kivételével csak a hétvégére adható fel a fentebb meghatározott paraméterek figyelembe vételével.
- A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, illetve sajátos nevelési igényű tanulók házi feladatainak kijelölése az érvényes szakértői véleményben foglaltak alapján történik.

A pedagógus munkájának értékelése

Az iskola vezetősége folyamatosan nyomon követi és ellenőrzi a pedagógusok munkáját. Óralátogatáson győződik meg a végzett tevékenység minőségéről. A látogatásokat mindig elemzésnek kell követnie. Ennek során szóbeli értékelésre kerül sor.

A foglalkozások, tanítási órák megfigyelésének és értékelésének szempontjai:

- az óra célja és tartalma;
- az óra felépítése és szervezése;
- az alkalmazott módszerek;
- a kompetencia fejlesztés érvényesülése;
- a tanulók munkája és magatartása;
- a nevelő munkája, egyénisége, magatartása;
- az óra eredményessége.

A pedagógusok munkájának értékelése:

- a tanulók órán kívüli foglalkoztatása;
- felzárkóztató és tehetséggondozó munka;
- folyamatos és aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében;
- munkaköri kötelezettségen túli feladatvállalás;
- az iskola képvisellete;
- osztályfőnöki munka, közösségformálás;
- a megbízások teljesítésének színvonala;
- kapcsolat a nevelőtestület tagjaival;
- személyes példamutatás;
- munkafegyelem;
- a szülőkkel, tanulókkal, nevelőkkel való kapcsolat;
- szakmai felkészültség.

A vezetőség értékelő munkáját a munkaközösség-vezetők, KAT bevonásával végzi. A vezetőség rendszeresen él a kitüntetési javaslatok lehetőségével. A javaslatokat nyilvánosan kezeljük.

A kiemelkedő munkát végző pedagógusok jutalmazására kell törekedni.

Az intézmény belső értékelési módja

A belső ellenőrzési rendszer átfogja az iskolai nevelő-oktató munka egészét. Egyrészt biztosítja, hogy az ellenőrzés során felmerülő hibák feltárása időben megtörténjen, másrészt fokozza a munka hatékonyságát. Iskolánk csak akkor tudja eredményesen ellátni a feladatát, ha eközben figyel azoknak a visszajelzésére, akikkel kapcsolatban áll: a szülőkre, a tanulókra, a fenntartóra.

Az ellenőrzés tapasztalatairól az intézményvezető írásos összegzést készít.

Célja, hogy a nevelők tisztába legyenek munkájuk hatékonyságával, eredményességével, feltárja a hiányosságokat.

Kritériumai:

- A pedagógiai program célkitűzéseinek teljesülése.
- A helyi tanterv felülvizsgálata.
- A pedagógusok és vezetőség munkája.

Az ellenőrzés formái: -

- óralátogatás,
- foglalkozások látogatása,
- felmérések,
- a kompetencia alapú fejlesztés dokumentumai.

Az értékelés alapját képező információk:

- Az óralátogatások tapasztalatai.
- A közvetlen vezetők értékelései.

Az ellenőrzést végzők:

intézményvezető:

- intézményvezető-helyettesek
- az intézmény minden beosztott pedagógusa

intézményvezető-helyettesek:

- alsó tagozatos tanítók és a tanulószobás nevelő
- felső tagozatos tanárok és a fejlesztő pedagógusok

munkaközösség vezetők

- munkaközösségük tagjai

III. 10. A szülők, a gyermekek, a tanulók és a pedagógusok együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

A tanulókat az iskola életéről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
- a diákönkormányzat vezetője a diákönkormányzat vezetőségének ülésén havonta egyszer,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről egyéni haladásáról a **szaktanárok** folyamatosan (szóban, elektronikus úton, illetve a tájékoztató füzetten keresztül írásban) tájékoztatják.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőségével és a pedagógusokkal.

A szülőket az iskola életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola **intézményvezetője és az osztályfőnökök** tájékoztatják:

- az iskola intézményvezetője legalább félévente egyszer az SZMK ülésén;
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

A szülők és pedagógusok **együttműködésére** az alábbi **fórumok** szolgálnak:

Családlátogatás: feladata a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztése érdekében.

Szülői értekezlet: feladata a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása a szülők tájékoztatása az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről, a tantervi követelményekről, a gyermek tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról, az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról; a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatójához.

Fogadóóra: feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, ezáltal egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Pl.: otthoni tanulás, továbbtanulás, stb.) A fogadó órák időpontja az alsó tagozaton a megadott hónapokban történik. Felső tagozaton pedagógusok fogadó órájuk időpontját az iskola honlapján teszik közzé. Indokolt esetben a pedagógus és a szülővel előre egyeztetett más időpontban is tarthat megbeszélést.

Nyílt tanítási nap: feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, az órán alkalmazott módszereket.

Írásbeli tájékoztató: feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő kérdésekről, illetve az iskola vagy az osztály által szervezett programokról.

A szülői értekezletek, a fogadó órák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével vagy az iskolaszékkel.

Az iskolahasználók az iskolai közéletben

Tanulói részvétel:

- Az iskolai oktató-nevelő munka hagyományos osztálykeretben történik.
- A gyermekek joga, hogy éljenek az iskola választható foglalkozási tevékenységeivel.
- Minden tanuló kérheti felvételét a tanulószobai foglalkozásokra.
- A DÖK gyermekszervezetébe önkéntesen léphetnek be a tanulók. A vezetőség tagjait az osztályközösségek választják.
- A diákok az intézményi tanácsban is képviselik jogaikat.
- A tanulói ügyelet kiegészíti a tanári ügyeletet. Beosztása a Házirendben szabályozott.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje:

A Diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

Diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- Az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt.
- A tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt.
- Házirend elfogadása előtt.
- Az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor.
- A tanulók közösségét érintő kérdések meghozataláról.
- A tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához.
- A tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez.
- Az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához.
- Egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához.
- A könyvtár működési rendjének kialakításához.

Diákönkormányzat döntési jogkört gyakorol:

- Saját közösségi életük tervezésében, szervezésében.
- A tisztségviselőik megválasztásában.
- A tanulók jogosultak képviseltetni magukat a Diákönkormányzatban.
- Egy tanítási nap programjáról.
- A DÖK tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről.

Szülői részvétel:

Szülői munkaközösség: Az osztályok szülői közössége legalább 2 fővel képviselteti magát az SZMK-ban. A képviselőket a szülők választják. Ezen a fórumon az iskola vezetője rendszeresen tájékoztatót nyújt az iskola életéről.

Az SZMK szótöbbséggel dönt:

- saját működési rendjéről, munkatervének elfogadásáról,
- tisztségviselőinek megválasztásáról.

Intézményi tanács: Az intézményi tanács szülői tagjait az SZMK javaslata alapján az iskola össz-szülői közössége választja. A DÖK tagot a diákönkormányzat delegálja. A fenntartó delegál képviselőt. A tantestület két tagot delegál. Az SZMSZ-ben szabályozottak alapján folyik az intézményi tanács munkája.

A Hódmezővásárhelyi Tarjáni Általános Iskoláért Alapítvány Kuratóriuma: A kuratóriumban résztvevő szülők ezen a fórumon is képviselik a szülői igényeket.

A közvetlen információcsere fórumai:

- Évente legalább 3 szülői értekezlet, fogadóórák.
- Nyílt napok, bemutatók.
- Egyéni konzultációk, tájékoztatás a gyermek iskolai munkájáról.

III. 11. Egészségnevelési program

Az iskolai egészségnevelés-egészségfejlesztés az iskola egész életébe, mindennapjaiba beépülő tevékenység, amely egyaránt irányul a tanulók és a pedagógusok egészségi ismereteinek bővítésére, korszerűsítésére, a fizikai és a pszichoszociális környezet egészségtámogató jellegeinek erősítésére, az oktatói-nevelői tevékenységben a személyközpontú megközelítésre a tanulók személyiségfejlesztése érdekében.

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) megfogalmazása szerint az egészségfejlesztő iskola folyamatosan fejleszti környezetét, ami elősegíti azt, hogy az iskolai élet, a tanulás és a munka egészséges színtere legyen. Az egészségfejlesztő iskola

- minden rendelkezésre álló módszerrel elősegíti a tanulók és a tantestület egészségének védelmét, az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást;
- együttműködést alakít ki a pedagógiai, az egészségügyi, a gyermekvédelmi szakemberek, a szülők és a diákok között annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen;
- egészséges környezetet, iskolai egészségnevelést és iskolai egészségügyi szolgáltatásokat biztosít, ezzel párhuzamosan együttműködik a helyi közösség szakembereivel és hasonló programjaival, valamint az iskola személyzetét célzó egészségfejlesztési programokkal.
- kiemelt jelentőséget tulajdonít az egészséges étkezésnek, a testedzésnek és a szabadidő hasznos eltöltésének;
- teret ad a társas támogatást, a lelki egészségfejlesztést és a tanácsadást biztosító programoknak;
- olyan oktatási-nevelési gyakorlatot folytat, amely tekintetbe veszi a pedagógusok és a tanulók jól-létét és méltóságát;
- többféle lehetőséget teremt a siker eléréséhez, elismeri az erőfeszítést, a szándékot, támogatja az egyéni előrejutást;
- törekszik arra, hogy segítse diákjainak, az iskola személyzetének, a családoknak, valamint a helyi közösség tagjainak egészségük megőrzését;
- együttműködik a helyi közösség vezetőivel.

Az iskolai egészségfejlesztő munka alapvetően befolyásolja az iskola egészségének mindennapjait. A gyerekek és fiatalok hosszú éveket töltenek az iskolákban. Ebben az időszakban érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre, mely nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, az életideálokat, preferenciák kialakítását.

Az általános iskolai nevelésnek elsősorban a primer (elsődleges) prevenció biztosításában van szerepe. Legfontosabb feladatunk tehát:

- a megelőzés;
- az életstílusra vonatkozó intézkedések;
- az egész társadalom szintjén működő egészségnevelés, mintaadás.

Ennek érdekében legfőbb célunk a tanulóinkat tudatos egészségmegőrző és-fejlesztő magatartásra ösztönző készség- és képességfejlesztő program alkalmazása, mely:

- biztosítja a tanulóink testi-lelki jólétét;
- korszerű ismereteket közvetít interaktív formában;
- attitűd - és szemléletformáló;
- a család és a közösség értékeinek megőrzését és az egészséges életmód kialakítását célozza.

Olyan sikeres és elégedett embereket kívánunk nevelni, akik jól ismerik önmagukat, az őket körülvevő környezetet, eligazodnak a tájékoztatás sűrűjében, elérhető célokat tűznek maguk elé és jó döntéseket hoznak, valamint birtokosai azoknak a kompetenciáknak, melyeken keresztül tudják, hogy hogyan kell testi, lelki erejüket fokozni és karbantartani.

Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében;
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmódot szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat;
- a tanulók életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel (táplálkozás, alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás, családi és kor-

társkapcsolatok, a környezet védelme, aktív életmód és sport, személyes higiénia, szexuális fejlődés).

Mind ezek érdekében céljaink, hogy tanulóink:

- képesek legyenek a saját belső és külső környezetük iránti figyelemre és igényességre, valamint a saját és társaik életminőségéért való felelősség vállalására;
- legyenek testileg edzettek, váljon igényükké a rendszeres mozgás- legyenek képesek tartós terhelések elviselésére;
- ismerjék az egészséges életmód kritériumait, ismerjék meg és tartásukba foglalják a higiénés szabályokat, a helyes és egészséges öltözködés, táplálkozás alapjait;
- környezetünk és önmaguk tisztaságára ügyeljenek, legyenek ápoltak;
- tudatosan készüljenek a családi életre, ismerjék a családi munkamegosztásban reájuk váró feladatokat;
- ismerjék a szenvedélybetegségek egészségkárosító hatásait, utasítsák el az alkoholt, a drog használatát, a dohányzást;
- rendelkezzenek a feladatok megoldásához szükséges egészséges önbizalommal.

A megvalósításban való közreműködés minden pedagógus feladata. Kiemelt szerepet kapnak azonban az iskolaorvos, a védőnők, az egészségnevelő illetve a biológia szakos pedagógusok, a testnevelők, az osztályfőnökök, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős. Az egészségnevelési programban megvalósítandó tartalmat a kompetencia alapú oktatáshoz igazodva határoztuk meg, olyan elemekkel, melyek eszközeikben, módszereikben a korszerű nevelő munkához illeszkednek.

A megvalósítást elsősorban az alábbi tevékenységformák szolgálják:

- tanórai foglalkozások;
- tanórán kívüli foglalkozások;
- mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása (testnevelés órák, úszásoktatás, vívás-órák, sportkörüli és tömegsport foglalkozások,
- a természetismeret, biológia, egészségügy tantárgyak, valamint az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;
- egészségnap projekt;
- a helyi szokásokhoz illeszkedő programok;
- az egészségvédelmet szolgáló iskolaorvosi és védőnői szolgáltatások;
- kirándulások, erdei iskolák, sportrendezvények;
- tájékoztató fórumok;
- iskolán kívüli rendezvények.
- témahetek

Alkalmazható munkaformák:

- projekt;
- interaktív foglalkozások;
- kooperatív tanulástechnikák;
- csoportmunka;
- differenciált tanulásszervezés;
- erdei iskola.

A segítő kapcsolatok színterei és kapcsolódási pontok:

- szülők (család);
- szülői munkaközösség, szülői szervezetek;
- iskolaorvos, házi orvos, védőnő;
- gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó, rendészeti szervek.

Az egészségneveléshez kapcsolódó helyzetelemzés

Hódmezővásárhely a Dél-Alföldön fekszik. Iskolánk a város külső részén foglal helyet. Tanulóink kertés házakból álló városrészekből járnak hozzánk, így alkalmunk van sokat a szabadban tartózkodni.

Iskolánk épületei több szakaszban épültek. A legutóbbi felújítás-bővítés és korszerűsítés 2010-ben történt. Fűtésünk gázkazánnal üzemelő központi fűtés. Tantermeink világosak. Tantermeinkben a padok és székek mérete igazodik az életkori sajátosságokhoz. Félévente biztosított a helycsere a gerincferdülés elkerülése érdekében. A pedagógusok részére tanári szoba áll rendelkezésre, egy igazgatói, két igazgatóhelyettesi és egy iskolatitkári irodával.

Az emeleten és a földszinten is található mellékhelyiségek. Ezeket folyékony szappantartóval, papírtörülközővel, WC papír tartóval és kézzárító készülékkel szereltük fel. Ezzel is szeretnénk tanulóinkat a rendszeres kézmosásra szoktatni.

Iskolánkban tornaterem és tornaszoba áll tanulóink rendelkezésére. A tornaterem sportpadlós, jól szellőztethető, korszerű világítással felszerelt. A tornaszoba PVC borítású. Könyvtárunk korszerű, internettel, számítógéppel felszerelt. Alsós tanulóink váltócipőt használnak, a folyósón található öltözőszekrényekben tárolják felszerelésükkel együtt. Tantermenként, folyósónként és az udvaron több helyen szemégyűjtő edény található.

Étkezés az iskola ebédlőjében történik. Négy tanuló étkezik egy asztalnál. A tízóraiás két szünetben, az ebéd a tanítási órák után meghatározott rendben történik. Étkezésre megfelelő idő áll tanulóink rendelkezésére. Törekszünk az evőeszközök helyes használatának kialakítására. Az étkezést a Hódmezővásárhelyi Működtető és Szolgáltató Nonprofit Zrt. biztosítja. Az iskola ebédlője előtt is található folyékony szappantartó, vízcsap, törülköző, így az ebédlőbe csak kézmosás után léphetnek tanulóink.

Az iskola udvara nagyrészt aszfaltborítású pályákból áll. Kis részén homokozó és játszótér található. A zöld terület aránya kicsi. Az udvar közepén egy óriási platánfa áll, mely árnyékolja az udvar nagy részét. Udvari tartózkodás alatt néhány pad és ivókút áll rendelkezésre.

Minden hozzánk jelentkező tanuló megkapja a megfelelő oktatást. Magatartási-, beilleszkedési- tanulási zavarokkal küzdő, illetve sajátos nevelési igényű tanulóink integráltan tanulhatnak. Fejlődésüket gyógypedagógus segíti.

Az iskolaorvos rendszeresen ellenőrzi tanulóink egészségi állapotát. Iskolafogászati ellenőrzés, kezelés évente, ortopéd szakorvosi vizsgálat is évente történik. A gyógytestnevelésre szorulóknak iskolánkban vehetik igénybe a speciális ellátást.

Az iskolai védőnő rendszeresen méréseket, szűréseket végez. Heti rendszerességgel tini ügyeletet is vezet, ahol serdülő lányok és fiúk kereshetik fel legintimebb egészségügyi, mentális problémáikkal.

Erőforrások

Tárgyi feltételek:

- Szemléltető eszközök: faliképek, internet, számítógépes programok.
- Iskolánkban orvosi szoba működik, ahol az iskolaorvos és a védőnő a szűrővizsgálatokat végzi. Elsősegélydoboz az iskola tanári szobájában és az orvosi szobában található. A fogászati ellátás az iskola fogorvos fogorvosi rendelőjében történik.
- Tornaterem, tornaszoba áll rendelkezésre, a székhely iskola udvarán sportpálya is található.

Személyi feltételek:

- Tantestületünk tagjai az alapvető elsősegély nyújtási feladatokat el tudják látni.
- Az egészségnevelő munkát segíti az iskolaorvos, védőnő, fogorvos, ifjúságvédelmi felelős, diákönkormányzat, szülők.

- Külső segítők a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai, a családsegítők.

Az egészséges életmód fejlesztő programjai az egészséges életmódhoz és egészségneveléshez illeszthető témakörökből állnak. A fejlesztés tanórákon (beleértve az osztályfőnöki órákat), illetve tanórán kívüli foglalkozásokon (szakkörök, csoportos foglalkozások, TINI ügyelet, sportrendezvények, tömegsport, szivaeszkézilabda, biológia szakkör, osztálykirándulások, vetélkedők, kiállítások, előadások), programokon (pl. egészségnap), iskolán kívüli rendezvényeken történik.

Iskolánk elnyerte A Jobb Veled a Világ "**Boldog Iskola**" címet. Cél: pozitív pszichológia eredményeire építve adjon ötletet a boldogságra való képesség fejlesztéséhez a Boldogságóra programmal. A program hozzájárul a gyerekek pozitív lelki fejlődéséhez. Vállaljuk, hogy egy csoporttal, havonta, tanórai keretek között 10 egymásra épülő témából álló foglalkozásokat megtartjuk.

Fejlesztő programok (tanórákon, tanórán kívüli foglalkozásokon)
Személyi higiénés testápolási programok

Cél	Tartalom
Rendszeres napi tisztálkodás kialakítása Étkezés előtti WC használat utáni kézmosás rendszeressé tétele	Testápolás - a tisztálkodás napi rendje - reggeli, esti tisztálkodás - étkezés előtti, WC használat utáni kézmosások - tisztasági csomag használata az iskolában - kozmetikai cikkek és a bőr
Egészséges öltözködés kialakítása	Évszaknak, időjárásnak megfelelő öltözködés kialakítása - egészség és divat
Helyes fogápolás kialakítása	Fogápolás Fogmosási szokások A helyes fogápolás November fogászati hónap Szűrővizsgálatok Védőnő felvilágosító előadása
Serdülőkori változások megismerése	Serdülőkor higiéniai problémái Serdülőkori változások - bőr – izzadás - test megváltozása - nemi érés - menstruáció - a rendszeres tisztálkodás
Környezet higiénéjére nevelés - az otthon - az iskola - a település tisztaságának igényére nevelés	Környezetünk rendje - közvetlen környezet az iskolában - az osztály tisztasága - udvar rendje - környezetünk rendezése - lakás rendje - rendrakás a szobámban - feladatok otthon

Egészséges táplálkozást segítő programok

Cél	Tartalom
Az egészséges táplálék	Fejlődésünk alapja az egészséges táplálkozás - életkori sajátosságok
Megfelelő étkezési szokások kialakítása	Táplálékok megismerése - egyes tápanyagfélések - fontosság, arány, mennyiség
Korszerű étkezési szokások kialakítása	A táplálkozás napi rendje Étkezési szokások - higiénia (eszközök, kéz, étel) - az étkezések esztétikája (terítés) - illemszabályok
Korszerű technológiai eljárások megismerése	Konyhatechnikai, főzési eljárások megismerése

Gyermekbalesetek megelőzése

Cél	Tartalom
Balesetveszélyes helyzetek felismerése, elkerülése	Balesetveszély az iskolában - tanítási órán- testnevelés órán- technika órán Balesetveszélyes helyek a tanteremben Balesetveszély otthon - háztartási gépek, munkák- vegyszerek a háztartásban Balesetveszély a közlekedésben Közlekedési ismeretek megszerzése - gyalogos- kerékpáros közlekedés- fontos KRESZ-szabályok
Elsősegély nyújtási ismeretek megismerése	Elsősegély nyújtási ismeretek elsajátítása a védőnők segítségével. - sérülés jelzése- sebkötözés, ellátás- mentőhívás módja
Betegápolás megismertetése	Betegápolás - gyermekbetegségek megismerése- betegség a családban- segítsük a beteg embert!
Prevenció jelentősége	Szűrővizsgálatok

Mozgással kapcsolatos programok

Cél	Tartalom
Rendszeres testmozgás	A rendszeres testmozgás megszerettetése - testmozgás testnevelés órán- mindennapos testnevelés-úszás- sportköri foglalkozások- néptánc- osztálykirándulások- fakultatív kirándulások- gyógytestnevelés orvosi vélemény alapján

Lelki egészség

Cél	Tartalom
Lelki egészség megóvása	Az egészség érték - Ép testben – ép lélek- Pozitív gondolkodás- Szorongás kezelése életünkben- Lazítás – relaxáció Fejlődésünk a közösségben - Mit gondolok magamról?- Mit gondolnak rólam mások?- Megfelelő énkép kialakítása Problémakezelés Konfliktusok az életünkben

	- családban - osztályban - barátok között Hogyan oldjuk meg problémáinkat? Hogyan képzelem a jövőmet?

Káros szokások megelőzése

Cél	Tartalom
Veszélyeztető tényezők felismerése	Kémiai anyagok - Vegyi anyagok - Gyógyszerek - Legális - Illegális drogok - Dohányzás - Veszélyek megismerése Ismerkedjünk meg jótékony hatású drogokkal - Gyógynövények, gyógyteák Káros szokások, szenvedélyek Hogyan előzhetjük meg a káros szokások kialakulását?

Családi életre nevelés

Cél	Tartalom
Nemi szerepek életünkben	Testünk A testünk megismerése - fiúk és lányok - tisztálkodás fontossága - serdülő higiénája - szexualitás - szexuális úton terjedő betegségek
Családtervezésre való felkészítés	A család - apa, anya szerep - társas kapcsolatok - párválasztás - házasság - családtervezés
A családok életének megszervezése	A családi élet a mindennapokban - családi élet szervezése - munkamegosztás a családban - családi ünnepek

Kapcsolatépítés, az egészségvédő szervekkel együttműködés

Belső résztvevők

- az iskola nevelői, biológiát, egészségtant tanító tanár;
- ifjúságvédelmi felelős.

Külső résztvevők

- iskolaorvos;
- iskola védőnője;
- szülők;

- SZMK;
- Gyermekjóléti Szolgálat;
- Nevelési Tanácsadó;
- rendészeti szervek.

Ellenőrzés az egészségnevelésben

Az egészségnevelésben történő ellenőrzés kiterjedhet egyénre, csoportra, osztályra, évfolyamra, történhet folyamatosan, félév és év végén. A mérés történhet kérdőívvel, tanulói munkák és programok értékelésével, a versenyeken elért eredményekkel.

Továbbképzés

Az iskola továbbképzési tervében meghatározottak szerint.

III. 12. A mindennapos iskolai testedzés rendszere iskolánkban

Célja a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének biztosítása a testmozgás eszközeivel.

Az iskolai testnevelés és a sportolási lehetőségek keretei között az egészségnevelés, a testi-lelki fejlődés harmóniájának megteremtése feladatunk, ahol a csapatmunka, a közösségi szellem, valamint a társakkal történő kreatív együttműködés egyaránt fejlesztésre kerül.

Iskolánkban a mindennapos testnevelés a következő programok, szempontok szerint valósul meg:

- Minden gyermek minden nap vegyen részt a testmozgás programban Alsó és felső tagozaton heti 5 testnevelés tanóra a program alapja.
- Ezt kiegészítik a különböző délutáni sportköri foglalkozások, labdajátékos foglalkozások (kézilabda, kosárlabda, labdarúgás, asztalitenisz, atlétika, falmászás).
- A délutáni foglalkozásoknak is szerves része a napi rendszerességgel szervezett szabadidős sporttevékenység.
- Minden testnevelés órán és minden egyéb testmozgási alkalmon megtörténik a keringési és légző-rendszer megfelelő terhelése (minimum 15 perces mozgással).
- Minden testnevelés órán van gimnasztika, benne a biomechnaikailag helyes testtartás kialakítását és fenntartását szolgáló gyakorlatanyag és légző-torna.
- A testnevelési tananyag egészében a gerinc és ízületvédelem szabályainak betartása a Magyar Gerincgyógyászati Társaság ajánlott gyakorlatanyagának a felhasználásával kerül kialakításra.
- Évi 2 alkalommal megtörténik a tanulók fizikai és motorikus képességeinek a mérése teszt alapján a testnevelők vezetésével és adminisztrálásával.
- Személyiségfejlesztő hatása sokoldalú: a csapatsportokban, a testnevelési játékokban vagy az egyéni gyakorlatokban is érvényesül.
- A testmozgás-program életmódsportokat, életminőség sportokat is megtanít, igényé, gyakorlattá teszi azokat.

A program szerves része az úszás és a vívás óra.

A művészeti oktatás keretén belül választható a tanulók számára a néptánc, ami minden évben külön egyeztetés útján valósul meg a helyi alapfokú művészeti oktatást végző intézmény kihegyezett tagozataként

Választható, fakultatív programok (pl. kerékpártúra, kirándulások, táborok) is szolgálják az egészséges életmód, a mindennapi testedzés iránti igény kialakítását.

III. 13. A tanulók fizikai állapotának mérése

1. A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők és a védőnők végzik el a testnevelés órákon a második félévtől a tanév meghatározott rendje szerint, A tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérési adatait tartalmazó informatikai alapú diagnosztikus rendszert, a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Tesztet (a továbbiakban: NETFIT) a tanulók egészségügyi állapotának nyomon követése céljából a Magyar Diáksport Szövetség működteti.

A NETFIT – mérési azonosító alkalmazásával – a tanuló következő személyes adatait tartalmazza:

- mérési azonosító
- születési év, hónap
- nem
- decimális életkor
- sajátos nevelési igényre vonatkozó adat
- évfolyam
- az iskola feladatellátási helye
- a fizikai fittség mérés eredményei

A fizikai fittségi mérés eredményeit a mérést végző pedagógus – mérésben érintett tanulónként, mérési azonosító alkalmazásával – rögzíti és feltölti a NETFIT-be. A fizikai fittségi mérés tanulót érintő eredményeit a tanuló és a szülő a tanuló mérési azonosítójának felhasználásával megismerheti.

A mérés eredménye alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják.

III. 14. Drogstratégia

Társadalmunkban, az iskola tanulói-szülői közegében egyre több veszélyeztető tényező rombolja a gyerekek testi-lelki egészségét.

A statisztikák szerint Magyarországon egyre nő a szenvedélybetegek száma, ezen belül fokozatosan nő a drogfogyasztók aránya, s egyre fiatalabb korosztályok válnak emiatt is veszélyeztetetté. Így a drogprobléma már az általános iskolába is begyűrűzött, melynek kezelésére a pedagógusok sem tanulmányaik során, sem eddigi továbbképzések során nem kaptak felkészítést, segítséget. Munkájuk során csupán saját tájékozottságukra, ismereteikre, kutatásaikra támaszkodtak.

Pedig az ijesztően terjedő folyamat legfontosabb eleme a megelőzés lehet.

Iskolánk drogstratégiájának céljai:

Az iskolai drogstratégia szorosan kapcsolódik az iskolai pedagógiai programunkban meghatározott egészségnevelési tervhez.

- Szemléletváltás a tantestületben (a probléma súlyosságának felismertetése, annak kezelésére való tudatos felkészülés).
- A tantestület és a szülők együttműködésén alapuló egységes, elsősorban a megelőzést célzó, egészségfejlesztési szemléletmód kialakítása.
- A felkészült és tájékozott pedagógusok irányításával (a pedagógiai program és egyéb, a megelőzést segítő programok keretében) a tanulók egészségmegőrző szokásainak alakítása, és a káros szenvedélyektől mentes életmód értékeit tükröző életvitel kialakítása, ehhez alternatív lehetőségek biztosítása.

A célok megvalósítását segítő kapcsolatrendszer:

- az iskola ifjúságvédelmi hálózata;
- a család;
- szülői munkaközösség;
- iskolaorvos, védőnő;
- helyi nevelési tanácsadás emberei;
- Kagylóhéj Gyermekjóléti Szolgálat;
- egyházak;
- rendészeti szervek;
- Diákönkormányzat;
- kortárssegítő.

A célok megvalósítása során jelentkező megváltoztathatatlan adottságok iskolánkban:

- szociális háttér;
- a család tagjainak iskolázottsága;
- a gyerek genetikai adottságai;
- etnikai összetétel.

Megváltoztathatók:

- a tanulók személyisége;
- szemlélet, mely az életmód minőségéhez kapcsolódik;
- a helyzetfelismerő és dönteni tudás készsége;
- értékrend, ismeretanyag.

Célok megvalósítását szolgáló források:

- az iskola költségvetés;
- pályázatok;
- az iskola alapítványa;
- humán erőforrás (pedagógusok, az iskola társadalmi kapcsolatrendszere);
- egyéb lehetőségek (pl. adományok, céltámogatások).

Az életvezetési ismeretek és készségek távlati munkaterve:

- Pedagógusok ez irányú szakmai továbbképzésének támogatása.
- Kortársképzés támogatása.
- A segítő szervezetekkel, személyekkel kialakított kapcsolatrendszer állandó fejlesztése.
- A tanítási óra keretében (osztályfőnöki, egészségtan, illetve minden tantárgy) a téma feldolgozása interaktív módon.
- A tanórán kívüli szabadidős iskolai foglalkozások, rendezvények körének bővítése, kapcsolódása a programhoz.

Az aktuális feladatok az éves munkatervben kerülnek meghatározásra a felelősök és határidők kijelölésével.

III. 15. Környezeti nevelési program

A környezeti nevelés fogalma

„Az iskolai környezeti nevelés az a pedagógiai folyamat, melynek során a gyerekeket felkészítjük környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet értékeit is figyelembe vevő cselekvésre.”

(KöNKomp.2004.)

Iskolánk Örökös Ökoiskola.

1. Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai:
 - a tanulóknak a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;
 - tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik;
 - a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel.
 - kiterjedt kapcsolati rendszer működtetése
2. A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.
3. Az iskolai környezeti nevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:
 - A természetismeret, biológia, földrajz, kémia tantárgyak, valamint az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;
 - A környezeti nevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások, tevékenységek:
 - minden évben egy-egy gyalog- vagy kerékpártúra a környékre a környezeti értékek felfedezésére;
 - minden évben egy-egy környezetvédelmi „Jeles nap” alkalmából történő megemlékezés játékos vetélkedővel, akadályversennyel;
 - a szárazelemgyűjtés gyűjtés megszervezése az iskolában;
 - minden tanévben látogatás a Mártélyi Tájvédelmi Körzetbe a Bodnár Bertalan Oktató Központba,
 - lehetőség szerint hazánk nemzeti parkjainak meglátogatása.
 - minden évben az érdeklődő tanulók részvételével versenyekre való felkészülés
 - részvétel a Székelykapuk-Zöldkapuk közép-kelet európai ökocivilizációs pályázatban.
 - szelektív hulladékgyűjtés
 - papírgyűjtés
 - virágosítás
 - témahetek ideillő programjai

Törvényi háttér

- Az Alkotmány környezetvédelemmel kapcsolatos paragrafusai;
- Környezet- és természetvédelmi jogszabályok;
- A fennálló oktatási törvény idevágó paragrafusai.

Erőforrások

Személyi feltételek:

A) Belső: tanárok, diákok, technikai dolgozók, iskolaorvos, védőnő, pszichológus (lehetőség szerint, pályázati forrásokból).

- Pedagógusok: programok szervezése, lebonyolítása, dekoráció.
- Technikai dolgozók: szelektív gyűjtés segítése, programok segítése, beszerzések.
- Iskolaorvos, védőnő: az iskola-egészségügyi hálózat működtetése, programok támogatása, szervezése.
- Tanulók: tantermek, zöld területek havonkénti rendezése, hulladékgyűjtés.
- Zöld felelős tanulók: komposztálás, tisztasági ellenőrzések, stb.

B) Külső: szülők, a környék lakói és egyéb partnerek (fenntartó, környezeti neveléssel is foglalkozó intézmények, civil szervezetek, hivatalos szervek, stb.)

- Szülők, egyéb partnerek: programok segítése, támogatása.

Anyagi feltételek:

- A fenntartó támogatása – az iskolai költségvetés lehetőségei.
- Egyének, szervezetek támogatásai.
- Az iskolai alapítvány saját bevételei, adományok.
- Pályázatok.

Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok

Általános célok, értékek a környezeti és egészségügyi nevelésben:

- az egyetemes természetnek (a Világegyetem egészének), mint létező értéknek tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt;
- a Föld egészséges folyamatainak visszaállítására, harmóniára törekvés;
- a bioszféra és a biológiai sokféleség megőrzése;
- a testi-lelki egészség megőrzése.

Az iskola hitvallása

A környezet-és az egészség egymástól el nem választható fogalmak. A természet-környezet óvása, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életről sem, mivel az ember a természet része. Az általa okozott természeti-környezeti szennyeződések károsan hatnak vissza a saját szervezete működésére. Ennek szellemében kívánjuk nevelni a ránk bízott gyermekeket és programjainkkal a szülők és a környék lakóinak környezet-és egészségtudatos magatartását is alakítani kívánjuk.

Hosszú távú pedagógiai célok:

- az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása;
- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése;
- rendszerszemléletre nevelés;
- holisztikus szemléletmód kialakítása;
- fenntarthatóságra nevelés;
- a környezetetika hatékony fejlesztése;

- érzelmi és értelmi környezeti nevelés;
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés;
- tolerancia kialakítása;
- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése;
- az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése;
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése;
- az egészség és a környezet összefüggéseinek feltárása;
- helyzetfelismerés, ok-okozati összefüggések felismerése;
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség fejlesztése;
- globális összefüggések megértése;
- létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása;
- az orvostudomány eredményeiből levonható helyes magatartásra; tevékenységre történő aktivizálás;
- a családi életre nevelés fejlesztése;
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztése.

Konkrét célok és feladatok

Cél:

- A **környezeti nevelés** az oktatás valamennyi területén jelenjen meg.
- Erősítsük a **tantárgyközi kapcsolatokat**, hogy a tanulók egységben lássák az egy témához tartozó ismereteket.
- A **fogyasztó védelemmel** kapcsolatos ismeretek épüljenek be a tantárgyi rendszerbe.
- A pedagógusok, a felnőtt dolgozók és a szülők **személyes példájukkal** legyenek a környezettudatos életvitel hiteles terjesztői.

Feladat:

- természeti – épített – szociális környezetünk ismerete, óvása, fejlesztése,
- helyi értékek és problémák feltérképezése;
- helyi célok megfogalmazása (pl. öreg fák megóvása, faültetés, madárvédelem; hulladék szelektív gyűjtése, energiatakarékosság, helyi védettség stb.);
- a lakóhely megismerése (értékek, gondok – a megoldás módjai);
- a hagyományok védelme: család – iskola – település – nemzet szinteken;
- azonosságtudat fejlesztése a fenti szinteken;
- a szülővel, az iskola környezetében élőkkel a kommunikáció fejlesztése;
- legalapvetőbb egészségvédelmi ismeretek megismertetése;
- az egészségre káros szokások biológiai-élettani-pszichés összetevőinek megismertetése;
- mindennapi testedzés: testnevelésórák, napközis szabadidő, óráközi szünetek, uszodai programok, DSE programok, stb.

Az iskolai környezet

A példamutató iskolai környezet tényezői:

- termék, folyosók, mellékhelyiségek, udvar tisztasága és esztétikus kialakítása;
- növények, élősarok;
- anyag- és energiatakarékos, környezetbarát iskolaműködtetés;
- gyalogos és kerékpáros közlekedés ösztönzése;

- szelektív hulladékgyűjtés;
- pedagógusok és technikai dolgozók példamutatása;
- iskolai médiumok zöld rovatai.

Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Tanórai keretek

- tantárgyakba beépítve;
- erdei iskola (éves munkatervben rögzítve, anyagi forrásoktól függően, pályázati lehetőségekre építve);
- tanulmányi kirándulások a városban, a város környékére (pl. Mártélyi Oktatóbázisra), melyek anyagi megterhelést nem jelentenek sem szülőknek, sem az intézménynek;
- sportprogramok;
- egészségtan modul (5. 8.)
- Ökoiskolai elvek érvényesítése az iskolai élet minden területén
- osztályfőnöki órákon környezet-és egészségvédelmi témák;
- testnevelés.

Tanórán kívüli lehetőségek

A tanulók környezeti ismereteinek bővítésével, rendszerezésével, az összefüggések feltárással meg kell alapozni, hogy a középiskolában lehetővé váljon a környezetért, a jövő generációkért felelős viselkedést vállaló személyiség formálása.

Célkitűzések:

- fejlesszék a tanuló szociális képességeit;
- adjanak lehetőséget új ismeretek megszerzésére (biológiai sokféleség, fenntartható fejlődés);
- rendszerezzék, szelektálják, mélyítsék el a már meglévő ismereteket;
- szintetizálják az egyes tantárgyak nyújtotta analitikus ismereteket, tanítsanak rendszerszemléletre;
- alakítsanak ki kritikus gondolkodást;
- fejlesszék a környezeti harmónia megteremtése érdekében fontos képességeket (pl.: problémamegoldó, konfliktuskezelési képességek, tolerancia, alternatív gondolkodás);
- ösztönözzenek az egészséges, környezetbarát életmód elsajátítására;
- alakítsanak ki környezeti érzékenységet, helyes szokásokat, viselkedési normákat;
- neveljenek a hagyományok tiszteletére;
- mutassanak követendő mintákat;
- ösztönözzenek felelősségteljes cselekvésekre (tárják fel, hogy mit tehet a tanuló egyéni életében a környezeti problémák megoldása, megelőzése érdekében); tárják fel a tanulók számára a globális kérdések alapvető gazdasági, társadalmi hátterét, tegyék világossá a tanulók számára, hogy az ember a természet része, és csak akkor van esélye a boldogulásra, ha kész együttműködni környezetével, és nem uralkodni akar felette.
- Ökoiskolai elvek erősítése tanórán kívüli tevékenységek során

- Szakkörök
- Tanulói pályázatok
- A környezet- és egészségvédelem jeles napjai.
- Akciók
- Kiállítások
- Iskolai zöld médiumok
- Média
- Kirándulás.
- Iskolai komposztálás
- Tanösvény
- Zöldesítés
- Különválogató (szelektív) hulladékgyűjtés
- Vetélkedők, tanulmányi versenyek
- Városismereti program
- Kapcsolattartás külső segítő partnerekkel.
- Művészeti csoportok, ünnepek
- Kézműves
- Diák Önkormányzati nap
- Sportnap
- ISK szervezések
- Látogatások
- Előadások
- Szülői értekezletek, szülői fórum

Módszerek

- játékok
- modellezés
- riport módszer
- projekt módszer
- terepgyakorlati módszerek
- aktív, kreatív munka
- közösségépítés
- művészi kifejezés

IV. HELYI TANTERV

A 20/2012 (VIII.31.) EMMI 7.§ (1.) bb) pontja meghatározza, hogy az iskola helyi tantervének tartalmaznia kell a választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezését.

Óratervek 1-4. és 5-8. évfolyamokon:

Óraterv – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	6+1	6+1
Idegen nyelvek	0	0	0+1	2+1
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Heti óraszám	25	25	25	27

Óraterv – 5–8. évfolyam „A” változat				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1	4
Idegen nyelvek	3+1	3+1	3+1	3+2
Matematika	4	3+1	3+1	3+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Hit- és erkölcstan/Etika	1	1	1	1
Természetismeret	2	2	0	0
Biológia-egészségtan	0	0	1,5	1,5
Fizika	0	0	1,5	1,5
Kémia	0	0	1,5	1,5
Földrajz	0	0	1,5	1,5
Természettudományos gyakorlatok	0+1	0+1	0	0
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret*	1	0	0	0
Informatika		1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1

Heti óraszám	28	28	31	31

Óraterv – 5–8. évfolyam „B” változat				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1	4+1
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4+1	3+2	3+2	3+2
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Erkölcstan	1	1	1	1
Természetismeret	2	2	0	0
Biológia-egészségtan	0	0	1,5	1,5
Fizika	0	0	1,5	1,5
Kémia	0	0	1,5	1,5
Földrajz	0	0	1,5	1,5
Természettudományos gyakorlatok	0+1	0+1	0	0
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret*	1	0	0	0
Informatika		1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Heti óraszám	28	28	31	31

Kötelező tanítási órák

Az iskola helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az 51/2012. (XII.21.) EMMI rendeletben meghatározott kerettantervi tananyaggal és követelményekkel.

Szabadon tervezhető órakeret terhére szervezett órák

A kerettantervi rendeletben meghatározott **szabadon tervezhető órák** számával évfolyamonként különféle tantárgyak óraszámait növeltük meg illetve bevezettük a természettudományos gyakorlatok tantárgyat azzal a céllal, hogy e tárgyakból a készségfejlesztésre, az ismeretek gyakorlására több idő jusson.

A nem kötelező (választható) tanórai foglalkozást az értékelés, a minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamba lépés szempontjából úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát.

Az iskola helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek a rendeletben kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

Iskolánkban a tanulók idegen nyelvként az angol és a német nyelv tanulását választhatják.

Kötelező, tömbösített óraszervezés keretében megvalósított foglalkozások

Ezek a foglalkozások a hagyományos keretektől eltérő kihelyezett tanítási órák (terepgyakorlatok, projektkirándulások, Minden Nap Kultúra programjai, laborgyakorlatok, stb.)

- **Projekt/Tervezhető kirándulások:**

- 1. évfolyam Piac projekt
 - 2. évfolyam Ásotthalom projekt
 - 3. évfolyam Ópusztaszer projekt
 - 4. évfolyam Mártély projekt
 - 5. évfolyam Erdei iskola projekt
 - 6. évfolyam Vadaspark projekt
 - 7. évfolyam Határtalanul projekt
 - 8. évfolyam Budapest projekt
- Hódmezővásárhely kulturális intézményeinek rendszeres látogatása és szervezett foglalkozásaikon és programjaikon való részvétel.
 - A Gyulai József Természettudományos Műhely laborgyakorlatain való részvétel a program szerint 7-8. évfolyamon.
 - Terem- és laborgyakorlatok 5-6. évfolyamos tanulóknak természettudományos gyakorlatok tantárgy keretében.

Szabadon választható foglalkozások

- tanulószoba 5-8. évfolyamon,
- sportkör,
- tehetségkör 2-8. évfolyam,
- felzárkóztatás/fejlesztő foglalkozás,
- szakkör.

A helyi tantervünkben kiemelt helyet foglal el a matematika, idegen nyelv és az informatika oktatása.

Természettudományi gyakorlatok 5–6. évfolyamon

Célok és feladatok

A tantárgy tanulásának célja, hogy a természeti jelenségek vizsgálatán keresztül – a tanulók természet iránti érdeklődésének fenntartása mellett – fejlessze természettudományos gondolkodásukat, miközben maga a vizsgálódás rutinja, a közvetlen tapasztalatszerzés és magyarázatkeresés igénye is alakul bennük.

A foglalkozásokon a tanulók a biológia, a fizika és a kémia és a természetföldrajz vizsgálati körébe tartozó – természeti jelenségeket vizsgálnak. Méréseket végeznek, grafikonokat, adatokat értelmeznek, elemeznek. A hétköznapiakból is ismert fogalmakat bővítenek és árnyalnak a természettudományok szemszögéből, lehetőséget adva az eddig tanultak elmélyítésére, a fogalmi fejlődés elősegítésére, illetve az új ismeretek iránti érdeklődés felkeltésére is.

A tanulók a pedagógus irányításával gyakorolják a természettudományos megismerés, bizonyítás, érvelés folyamatát. Ez a tanulási forma felkészít az önálló problémamegoldásra, kialakítja az információk megszerzésének igényét, megalapozza a rendszerben való gondolkodást és önbizalmat, kedvet ébreszt a természettudományokkal való későbbi találkozásokhoz is.

Leggyakoribb módszerünk lesz a kísérletezésen, megfigyelésen alapuló alapú tanulás/tanítás, amely biztosítja, hogy a tanulók átéljék a tudásalkotás folyamatát. A módszer fő jellegzetessége az, hogy a tanulók végezzenek olyan tevékenységeket, mint:

- problémák keresése, kutatásra érdemes kérdések megfogalmazása,
- hipotézisek megfogalmazása,
- különböző alternatív magyarázatok megalkotása és elemzése,
- a természettudományos érvek/indokok közlése,
- megfelelő eszközök és technikák használata az adatok gyűjtéséhez,
- adatok, grafikonok elemzése, értelmezése

A gyakorlatok segítik az ebben az életkori szakaszban oly fontos affektív elemek, az érzelmi beállítódás megerősítését: a motiváció formálását és a tanulással, ismeretszerzéssel kapcsolatos önismeretet, önbizalmat, önreflexiót.

Az egyes tartalmi elemeket különböző, a valós életben, a tanuló mindennapjai során vagy az iskolai életben előforduló helyzetekhez, jelenségekhez kapcsoljuk. Egy-egy tartalmi elem többször is előkerül. Az egyes esetekben más-más szemszögből (a tudományos megismerés más-más módját modellezve), esetleg más-más mélységben (az ismerkedés, a megértés vagy az alkalmazás különböző szintjein) jelenik meg. A tanulás folyamatában, a tanuló előzetes élményei, tapasztalatai nyomán, az új élmények hatására folyamatosan finomítja a világról alkotott képét. A természettudományos gyakorlatokban a témák feldolgozása alapvetően tanulásközpontú (és nem a tudásközpontú).

Kulcskompetenciák fejlesztésének segítése (a NAT-ban felsorolt kulcskompetenciákat alapul véve):

Anyanyelvi kommunikáció

A gyakorlatok során sokszor szükség van hallott és olvasott szövegek megértésére, majd a vizsgálatok elvégzését követően szövegalkotásra mind szóban mind pedig írásban. Fontos elem minden gyakorlat esetében a fogalmak értelmezése, gondolatok, érzések, tények, vélemények kifejezése és értelmezése, közvetítése szóban és írásban.

Matematikai kompetencia

Az egyes gyakorlatok elvégzése során a tanulóknak fel kell ismerniük az alapvető matematikai elveket és törvényszerűségeket a hétköznapi helyzetekben. A tanuló szerezzon jártasságot a mindennapi, az otthoni problémák megoldásában, tudjon a matematika törvényszerűségeivel logikus következtetéseket levonni.

Természettudományos és technikai kompetencia

A gyakorlatok során a tanulók a megfelelő ismeretek és módszerek felhasználásával leírják és magyarázzák a természet jelenségeit és folyamatait, bizonyos feltételek mellett előre jelezve azok várható kimenetelét. Bepillantást nyernek a természet működési alapelveinek ismeretébe. Megismernek néhány technológiai folyamatot, és pár emberi tevékenységeknek a természetre gyakorolt hatásait. Célkitűzés, hogy a tanulók mozgósítani tudják természettudo-

mányos és műszaki műveltségünket az iskolai munkában és a hétköznapi életben. Továbbá kritikusak legyenek az általános, az egyoldalúan tudomány- és technikaellenes, illetve a technikát, a termelést a környezeti fenntarthatóság fölé helyező megnyilvánulásokkal szemben.

Digitális kompetencia

A gyakorlatok fontos eleme, hogy a tanulók képesek legyenek az információ megkeresésére, összegyűjtésére és feldolgozására, a kritikus alkalmazásra, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetésére. Ide tartozik az internet alapú szolgáltatások elérése, az ezek segítségével történő képi és szöveges információ keresése. A információ előállítását, bemutatását és megértését elősegítő eszközök, és az ezekhez szükséges számítógépes programok használata.

Szociális és állampolgári kompetencia

Fontos elem a tanulók fejlesztésében, hogy képesek legyenek különböző területeken hatékonyan kommunikálni, együttműködni, figyelembe venni és megérteni a különböző nézőpontokat.

Kezdeményezőképeség és a vállalkozói kompetencia

Ez segíti az embert, hogy igyekezzen megismerni tágabb környezetét a tervezés, a szervezés, az irányítás, a vezetés, a feladatok megosztása, az elemzés, a kommunikáció, a jó ítélőképesség, a tapasztalatok értékelése, a kockázatfelmérés és a kockázatvállalás terén. A munkavégzés egyénileg, párban és csapatban is történhet. A gyakorlatok az együttműködési készség fejlesztését helyezi előtérbe, alapvetően a csoportmunkára épít.

Eszztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Mivel a tanulóktól több esetben kérjük különböző plakátok, prezentációk, fényképek elkészítését, ezen produktumok segítenek e kompetencia fejlődésében.

Hatékony, önálló tanulás

E kompetencia azt jelenti, hogy az ember képes legyen kitartóan tanulni, a saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt. Megtanulja a hatékony gazdálkodást az idővel, és az információval. Ezek érdekében arra készítjük a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását, a képességek együttesére támaszkodó készségeit a legkülönbözőbb helyzetekben alkalmazza: tanulási és képzési folyamataiban, otthon, valamint egyaránt. Az alapvető készségeket folyamatosan fejlesztjük, mint az írást, olvasást, szövegértelmezést, számolást, valamint az IKT - eszközök használatát.

Gyakorlatokon elsősorban olyan tanulási helyzeteket értünk, amelyekben a tanuló közvetlen tapasztalatokat szerez, illetve tudását egy adott probléma értelmezése, megoldása kapcsán fejleszti. Megvalósításukhoz olyan változatos tanulási környezetek kialakítása a cél, amelyekben a tanuló hol megfigyelő, illetve szemlélődő, hol aktív résztvevő szerepkörben dolgozik. Emellett azt is célszerű váltogatni, hogy a vizsgálandó jelenséget hozzuk-e a tanulóhoz (mondjuk modellkísérletként), vagy a tanulót visszük-e a jelenséghez (például terepi gyakorlat formájában). Iskolai sajátosságként évente más-más helyszínt választva projekt napokat tartunk. (Vadaspark, Mártély). A helyi sajátosságokat figyelembe véve és kihasználva a tan-

anyaghoz kapcsolódva üzemlátogatásokat építettünk be a gyakorlatokba (szennyvíztelep, tűzoltóság, szeméttelp meglátogatása)

A tantárgy tevékenységformái közül leghangsúlyosabbak a megfigyelések és a vizsgálatok. A tapasztalatszerzésnek azonban számos más formáit is alkalmazzuk: például modellek készítését, mozgással történő modellezést, adatok, adatsorok, táblázatok, diagramok adatainak elemzését is az adott probléma megértésére.

Mindezek a tapasztalatok akkor válnak használható tudássá, ha feldolgozásuk megfelelő munkaformában és ritmusban történik. Ilyen tevékenységek lehetnek a tanulói beszámolók, a viták, illetve a vizuális megjelenítés különböző formái: plakátok, gondolattérképek, folyamatábrák, bemutatók.

A tanulókat saját tapasztalataik nemcsak motiválják, de a természettudományok absztrakt szintjét nehezen feldolgozó, a modellekkel lassan ismerkedők számára kapaszkodót jelentenek. Ezek jól kiegészítik, gyakoroltatják, illetve elmélyítik a kötelező természetismeret tantárgy során elsajátított tudást. Emellett a tantárgy tanulása jó kiegészítője a környezeti nevelésben, a fenntarthatóság pedagógiájában elkötelezett iskolák munkájának is, hiszen a természettudományos ismeretek alkalmazása a fenntarthatóság problémáinak megértésében lényeges szerepet tölt be

Ökoiskola vagyunk, a kiegészítő témák megválasztásakor hangsúlyt fektetünk a környezet-tudatos magatartásformák, életvitel, egészséges életmód kialakítására. Tudatosítjuk a tanulóknak, hogy ők maguk és családjaik mit tehetnek környezetük védelmében, a víz és energiatakarékosság érdekében.

A természettudományos gyakorlatok fejezetei 6-8 órás egységekből állnak, melyekben általában mind a négy tantárgy témaköréből szerepelnek tanítási tartalmak.

A tantervet kiegészítő főbb témáink:

Egészséges életmód

Környezetbarát háztartás

Víz a mindennapi életünkben, a víz halmazállapot-változásai

A levegő

Energiaforrások

Élőlények tartóváza

Kémia tárgya, kémiai kísérletezés

Kémia a háztartásban

Hőtan, hőelnyelő, hőtermelő folyamatok

Mérések, mértékegységek

Mozgások

Elektromosság

Optika, síktükör képalkotása

Erdei Iskola, Vadaspark projekt

A gyakorlatok – amelyek lényege a tapasztalatszerzés és a magyarázatkeresés – a természetről alkotott kép egy-egy mozaikjával foglalkoznak. Minden egyes részhez tartozik összegző óra, melynek célja az egyes elemek tisztázása, a munkafolyamat értékelése. A gyakorlatok tudato-

san vállaltan előtérbe helyezik a változatos, villanásszerű tapasztalatszerzést a részletes és átfogó ismeretszerzéssel szemben. A tantárgy alapvető célja elsősorban a képességfejlesztés, és nem az ismeretszerzés.

A természettudományi gyakorlat olyan tantárgy, amelynek lényege a tapasztalatszerzés és a magyarázatkeresés. Ehhez az is hozzá tartozik, hogy a kísérlet, vizsgálat kivitelezője vagy megfigyelője, illetve a hipotézis megalkotója tévedhet. Éppen ezért a tanulási környezetnek – a reflexió biztosítása mellett – a próbálgatás is fontos eleme. Ezt elsősorban a folyamatközpontú, illetve a fejlesztő értékelési formák támogatják.

A tanulói tevékenységek értékelési módjai:

- A foglalkozásokon végzett munka értékelése, aktivitás jutalmazása
- Kísérleti tevékenységek minősítése
- Rajzok, plakátok készítése
- Beszámolók, bemutatók készítése, előadása
- Kiselőadások készítése
- Modellek összeállítása
- Tesztek, feladatlapok értékelése

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztő programja

Intézményünkben a pszichés fejlődési – súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási – zavarral küzdő tanulók integrált iskolai nevelése oktatása valósul meg.

Az iskolai fejlesztés alapelvei az intézményben megvalósuló utazó gyógypedagógiai rehabilitációs foglalkozásokon túl:

- az intézmény pedagógusai megismerik a szakértői vélemény szakmai tartalmát és követelményeit, a rehabilitációs tevékenység egyéni fejlesztési terveit, célkitűzéseit, ütemezését, folyamatosan konzultálnak az utazó gyógypedagógussal, terapeutával, stb.,
- az iskolai oktatásban érvényesítjük a tanuló fejlődését, előrehaladását segítő számonkérési formákat, indokolt esetben – a szakértői bizottság javaslata alapján – egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés-minősítés alól mentesítést biztosítunk,
- a tanítás-tanulás folyamatában kiemelt figyelmet fordítunk a tanulásszervezési módok, a tanulási és értékelési eljárások megválasztására,
- sajátos feladatot jelent a bármely területen tehetségesnek bizonyuló tanulók felismerése, tehetségük gondozása, amely támogatja a pályaorientáció folyamatát is.

Az iskolai nevelés-oktatás során kiemelt feladatunk:

- a) a tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás biztosítása,
- b) a pozitív énkép és önértékelés kialakítása,
- c) a tanulás iránti motiváció és a kudarctűrő képesség növelése,
- d) a kortársakra és a felnőtt közösségre irányuló rendezett társas kapcsolatok kialakítása,
- e) a társadalmi együttélés szabályainak követése és az önállóságra nevelés.

Pedagógiai tevékenységünk céljai, feladatai specifikus tanulási zavarok esetén

A pszichés fejlődési zavar körébe tartozó jelenségeket, így az iskolai tanulási és viselkedési problémák kialakulását különböző tényezők idézhetik elő.

A specifikus tanulási zavarok esetében a tanulók alapproblémája, hogy jó értelmi képességeik ellenére az olvasással (diszlexia), a helyesírással (diszortográfia), az írásmozgással (diszgráfia) és a számolással (diszkalkulia) kapcsolatban az iskolai oktatás során feltűnő nehézségek jelentkeznek, általános értelmi képességeik és tanulási teljesítményeik között alulteljesítés formájában lényeges különbség áll fenn. Ennek az eltérésnek a hátterében a megismerési képességek különböző zavarai állnak, amelyek az olvasás, az írás, a helyesírás vagy a számolás területén önálló, (körülírt) vagy kevert típusú zavar (együttjárás) formájában jelenhetnek meg.

Diszlexia– az olvasási képességzavara, a specifikus tanulási zavarok leggyakoribb formája, amely önmagában és más jelenségekkel kombinálódva fordulhat elő.

Jellemzői:

- a hang-betű kapcsolat kialakulásának nehézsége
- hiányos fonológiai tudatosság: nehezített a beszédhangok megkülönböztetése, hangok, szótagok sorrendjének, rímek felismerésének nehézsége,
- értelmes és értelmetlen szavak helyes/hibás olvasásának különbözősége,
- gyenge rövid távú emlékezet, a hallott szöveg pontatlan és részleges feldolgozása,
- rendhagyó szavak szabályosítása olvasásnál,
- írott szavak felbontása a szavakat alkotó hangelemekre,
- vizuális felismerési zavarok, vizuálisan hasonló betűalakok esetén.

Céljaink:

A fejlesztő munka specifikus olvasászavar esetén alakítsa ki a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás készségét, segítse az olvasás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

Feladataink:

- a) a betűbiztonság és az összeolvasási készség, a fonológiai tudatosság,
- b) a rövid távú emlékezet,
- c) az auditív, vizuális és mozgáskoordináció fejlesztése,
- d) a testséma biztonságának kialakítása,
- e) az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő analizáló-szintetizáló módszerrel,
- f) az olvasási készség folyamatos gondozása a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- g) a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- h) az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,
- i) az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával,
- j) speciális olvasástanítási program alkalmazása,
- k) az olvasási kedv felébresztése, a motiváció erősítése.

Diszortográfia – a helyesírási képesség zavara, nagy gyakorisággal társul diszgráfiával, de az együttjárástól függetlenül egyik önálló megjelenési formája a specifikus tanulási zavaroknak

Jellemzői:

- a centrális auditív feldolgozás, a fonéma feldolgozás zavara,

- beszédhangok nehezített megkülönböztetése a fonetikai, fonológiai jellemzők pl. (időtartam, zöngéesség mentén),
- helyesírási hibák halmozódása,
- a tollbamondás utáni íráshibák.

Céljaink:

A fejlesztőmunka specifikus helyesírászavar esetén alakítsa ki a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő helyesírási készségét, segítse elő az anyanyelvi kompetencia kialakulását, az írott nyelv használatának korosztályi szintű alkalmazását.

Feladataink:

- a fonológiai tudatosság és beszédészlelési képesség,
- a rövidtávú emlékezet fejlesztése,
- a spontán és tollbamondás utáni írás színvonalának javítása,
- a figyelem és az önértékelési képesség fejlesztése.

Diszgráfia – az írás grafomotoros jellemzőinek zavara

Jellemzői:

- csúnya, torz, nehezen olvasható íráskép,
- szaggatott betűalakítás és betűkötések,
- rossz csukló, -kéz,- ujjtartás, az íróeszköz helytelen fogása, görcsösség,
- egyenetlen ritmusú, strukturálatlan íráskép, formai és aránybeli hibák,
- kialakulatlan kézdominancia,
- lassú tempójú írás, központozás hiánya, nagybetűk használata és betoldása a kisbetűk közé,
- továbbá: fonológiai-nyelvi jellemzők zavara (nyelvtan, mondatszerkezet, helyesírás).

Céljaink:

A specifikus írászavar javításának feladata az iskoláskorban, hogy a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő íráskészséggel rendelkezzen, képes legyen azt a kommunikáció egyik formájaként használni ismeretszerzés, tudásgyárapítás és társas kapcsolatok létesítésének céljára.

Feladataink:

- a mozgáskoordináció fejlesztése különös tekintettel a manipulációs mozgásokra,
- a testséma biztonságának kialakítása,
- a vizuomotoros koordináció fejlesztése,
- az írásmozgás alapformáinak gyakorlása, különböző technikák alkalmazása (ráírás, másolás, önálló írás kivitelezés),
- a ritmus, a nyomás, és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése,
- sikertudat kialakítása.

Diszkalkulia – a számolási képesség specifikus zavara

A specifikus számolási zavar a különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehézsége.

Jellemzői:

- a szimbólumok felismerésének és tartalmi azonosításának nehézségei,
- a mennyiségfogalmak kialakulásának hiányosságai,
- a mennyiségfogalmakkal végzett gondolkodási műveletek, a számsor- és szabályalkotás zavara,
- a téri és síkbeli viszonyok érzékelésének hiányosságai,
- helyiérték megértésének, műveleti jelek értelmezésének, halmazok, mennyiségek összehasonlításának nehézségei,
- szerialitási zavar, számlálási és becslési képesség hiánya,
- számértékek szimbolikus funkciójának értelmezési nehézségei,
- mennyiség és arab szám megfeleltetés és a számértékek összehasonlításának nehézsége,
- számjegyekre vonatkozó lexikai hibák,
- komplex aritmetikai műveletek értelmezésének problémái,
- gyenge verbális emlékezet, a számmemória és az általános memóriateljesítmény különbsége,
- figyelemzavar.

Céljaink:

A specifikus számolási zavar esetén a fejlesztő munka feladata iskolás korban, hogy a tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő matematikai készséggel rendelkezzen, képes legyen a matematikai kompetencia megszerzésére, a számolási-matematikai műveletek használatára, az ismeretszerzés, a tudásgyarapítás és a hétköznapi gyakorlat színterein. A számolás elkülönülten szerveződő képességrendszer, amelynek számos kapcsolata van a beszéd, az olvasás és az írás rendszereivel, ezért a számolási zavarok a specifikus tanulási zavarok és nyelvi zavarok különböző megjelenési formáival együtt járhatnak.

A diszkalkuliás tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, elmaradásuk vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

Feladataink:

- a) a számosság és a számok iránti érdeklődés felkeltése, megerősítése,
- b) matematikai törvények és szabályok készségszintű ismerete és alkalmazása,
- c) a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a nyelvhasználat összehangolt fejlesztése,
- d) a vizuális-téri képességrendszer fejlesztése,
- e) a matematikai relációk nyelvi megalapozása, a matematika-nyelv tudatosítása,
- f) a sorozatalkotási képesség, a szeriális észlelés fejlesztése,
- g) segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- h) a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés,
- i) a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások alkalmazása,
- j) a diszkalkulia redukáció speciális terápiás programjainak felhasználása,
- k) az önértékelés fejlesztése, sikerélmény biztosítása.

Hiperaktivitás és figyelemzavarok

A pszichés fejlődés zavarainak egyik alcsoportját alkotják azok a sajátos nevelési igényű tanulók, akik nagyfokú impulzivitással, a célirányos, tartós figyelem zavarával küzdenek. A hiperaktivitás és/vagy figyelemzavar megállapítása többlépcsős diagnosztikus folyamat ered-

ménye, szülői és tanári kérdőívek kitöltését, közvetlen megfigyelést, speciális differenciáldiagnosztikai vizsgálatok elvégzését követően.

Jellemzői:

- szóródó, terelhető figyelem, hosszabb ideig nem képes összpontosítani,
- komplex feladatokra nem képesek szervezett választ adni, az elterelő ingereket gátolni,
- az impulzivitás következtében kialakuló meggondolatlan viselkedés, eseteként düh, haragreakciók,
- motoros nyugtalanság (babrálás, széken hintázás, ülőhely elhagyása, stb.),
- megkezdett tevékenység befejezetlensége,
- ingersorozatok hibás kivitelezése,
- tantárgyi alulteljesítés (főként nyelvi, számolási feladatokkal kapcsolatban),
- én-bizonytalanság, másodlagos pszichés tünetek.

Céljaink:

A figyelemszabályozás és a viselkedés egyensúlyának megteremtése.

Feladataink:

- team munka keretében gyógypedagógiai, pszichológiai, szakorvosi együttműködés,
- speciális figyelem-tréning,
- a figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése,
- fokozott egyéni bánásmód,
- az önszervezési képesség, az önkontroll fejlesztése,
- feladatok idői struktúrájának megtervezése és kivitelezése,
- motiválás, sikerélmény biztosítása.

A pszichés fejlődés zavarai körébe tartoznak továbbá a szocio-adaptív folyamatok zavarainak következtében kialakuló viselkedésszervezési problémák, amelyek az érzelmi kontroll, ön-, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségében az alkalmazkodó képesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg.

Mint ahogy a magatartás jellemzőiben hasonlóság figyelhető meg, szükséges hangsúlyozni, hogy ezeknek háttérében elsődlegesen idegrendszer működési zavar, az ún. végrehajtó funkciók zavara és nem környezeti ártalom húzódik meg.

Céljaink:

A közösségi szabályokhoz alkalmazkodó, szervezett viselkedés kialakítása, a szélsőséges megnyilvánulások leépítése, az önkontroll, az érzelmi egyensúly megteremtése.

A fejlesztés feladata a fejlesztési cél alá rendelt szempontok figyelembevételével történik.

Eszközei:

- a) a figyelem és egyéb kognitív képességek fejlesztése,
- b) a mindennapi tevékenységek végzéséhez, iskolai elvárások teljesítéséhez igazított időkeretek rendszeres alkalmazása,
- c) önértékelési képesség fejlesztése,
- d) sikerélmény biztosítása, pozitív megerősítés, jutalmazási technikák bevonása,
- e) együttműködés a családdal és más szakemberekkel,
- f) a fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása.

V. A PEDAGÓGIAI PROGRAMMAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK

A pedagógiai program érvényességi ideje

A pedagógiai programban található helyi tanterv 2016. szeptember 1. napjától került bevezetésre.

A pedagógiai program módosítása

- 1.) A pedagógiai program módosítására:
 - az iskola igazgatója
 - a nevelőtestület bármely tagja;
 - a nevelők szakmai munkaközösségei;
 - az intézményi tanács;
 - az iskola fenntartója tehet javaslatot.

- 2.) A szülők és a tanulók a pedagógiai program módosítását közvetlenül az intézményi tanács szülői, illetve diákönkormányzati képviselői útján az intézményi tanácsnak javasolhatják.

- 3.) A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

- 4.) A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követően kell bevezetni.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola fenntartójánál;
- az iskola honlapján;
- az iskola irattárában;
- az iskola könyvtárában;
- az iskola nevelői szobájában;
- az iskola intézményvezetőnél;
- a tagintézményvezetőnél
- az intézményvezető-helyettesnél.

Digitális Fejlesztési Terv

Varga Tamás Általános Iskola

Az intézmény neve: Hódmezővásárhelyi Varga Tamás Általános Iskola
Székhelye: Hódmezővásárhely, Holló u. 36.
OM azonosítója: 200896
Fenntartója: Hódmezővásárhelyi Tankerületi Központ
6800 Hódmezővásárhely Kossuth tér 2.

Készítette:
Farkas Zsuzsanna

2017. május

Tartalom

BEVEZETÉS 83

I. HELYZETELEMZÉS, FEJLESZTÉSI SZÜKSÉGLETEK BEMUTATÁSA 84

- 1) Az intézményben a gyakorlatban alkalmazott digitális pedagógiai eszköztár bemutatása, fejlesztési szükségletek megjelölésével..... 84
- 2) Az intézményi szervezeti és humán feltételek bemutatása, fejlesztési szükségletek megjelölésével..... 86
- 3) A rendelkezésre álló infrastruktúra, eszközpark bemutatása, fejlesztési szükségletek megjelölésével..... 87

II) INTÉZMÉNYI FEJLESZTÉSI CÉLOK MEGHATÁROZÁSA 91

- 1) Pedagógiai célok kijelölése a digitális pedagógia területén, az egyes tanulócsoportok, korosztályok, tartalmi területek speciális igényeihez igazítva 91
- 2) Az érintett fejlesztési célcsoportok meghatározása, közvetlen és közvetett célcsoportokra bontva..... 93
- 3) Az intézmény szervezeti és humán feltételeinek javítására, fejlesztésére vonatkozó célok bemutatása..... 93
- 4) Infrastruktúra és eszközpark fejlesztésére vonatkozó célok megjelölése..... 94

III) A FEJLESZTÉSI FELADATOK, TEVÉKENYSÉGEK MEGHATÁROZÁSA 95

- 1) A digitális pedagógiai-módszertani csomag meghatározása, a módszerek és eszközök kiválasztásának indoklásával..... 95
- 2) Az adott digitális pedagógiai-módszertani csomag adaptálásához, implementálásához szükséges felkészítő tevékenységek meghatározása, az érintett pedagógusok felkészítése **Hiba! A könyvjelző nem létezik.**
- 4) A kiválasztott digitális pedagógiai-módszertani csomag eredményes bevezetését és alkalmazását támogató pedagógiai szolgáltatások bemutatása (kiemelten külső szakértői, szaktanácsadói támogatás igénybe vétele, folyamatba épített mentorálás)..... 101
- 5) A kiválasztott digitális pedagógiai módszer eredményes alkalmazhatóságának infrastrukturális feltételeinek meghatározása, a szükséges IKT eszközök, programhoz kapcsolódó taneszközök beszerzésére irányuló terv készítése..... 101
- 6) A digitális pedagógia intézményi gyakorlatba történő beépüléséhez szükséges humán-erőforrással kapcsolatos feltételek megteremtéséhez szükséges fejlesztési tevékenységek meghatározása (kiemelten a digitális pedagógia intézményi szintű koordinálása, digitális módszertani asszisztensi, illetve rendszergazdai feladatok megszervezése)..... 102
- 7) A fejlesztés hosszú távú fenntarthatósága és a digitális pedagógiai szemlélet elterjedése érdekében tervezett disszeminációs, tudásmegosztó tevékenységek bemutatása (pl. tantestületi workshopok, pedagógusok jó gyakorlatainak, tapasztalatainak megosztása intézményen belül és intézmények között, szülők tájékoztatása és involválása a digitális oktatás irányában)..... 103

IV) SZAKMAI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK KIALAKÍTÁSÁNAK ÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK BEMUTATÁSA 104

- 1) Köznevelési intézményekkel..... 104

2) Társadalmi partnerekkel	104
3) A Digitális Pedagógiai Módszertani Központtal	104
4) IV.4 A Nemzeti Köznevelési Portál működtetőjével, tartalmának fejlesztőjével	104

BEVEZETÉS

Jelen dokumentum az EFOP-3.2.3-17 „Digitális környezet a köznevelésben” című felhíváshoz kapcsolódóan tartalmazza a teljes állapotfelmérést az intézményben alkalmazott digitális pedagógiai módszerekről, szervezeti és humán feltételeiről, a rendelkezésre álló IKT eszközeiről.

Kijelöli digitális pedagógiai céljainkat, az érintett fejlesztési célcsoportokat, a szervezeti és humán feltételeinek javítására, fejlesztésére vonatkozó elképzeléseket, valamint az infrastruktúra és eszközpark fejlesztésére vonatkozó törekvéseket.

Specifikálja a projekt bevezetésével kapcsolatos fejlesztési feladatokat, tevékenységeket, kitér a bevezetendő digitális pedagógiai-módszertani csomag kiválasztásának indoklására, az adaptálásához szükséges felkészítő tevékenységek meghatározására, az érintett pedagógusok felkészítésére. Összefoglalja a kiválasztott digitális pedagógiai-módszertani csomag eredményes bevezetését és alkalmazását támogató pedagógiai szolgáltatásokat, az infrastrukturális feltételeket, a digitális pedagógia intézményi gyakorlatba történő beépüléséhez szükséges humán erőforrással kapcsolatos feltételek megteremtéséhez szükséges fejlesztési tevékenységeket, valamint a fenntarthatóságra és a szakmai együttműködések kialakítására vonatkozó elképzeléseket.

Részletesen feltünteti a DFT kidolgozásának időpontja óta történt változásokat, különös tekintettel a digitális pedagógiai-módszertani csomagok beszerzése és adaptálása tekintetében. A szövegértés képességterület fejlesztésére szolgáló LEGO® StoryStarter csomag adaptációja önmagában nem biztosítaná a tervezett pedagógiai fejlesztési célok megvalósulását, és a digitális pedagógia intézményi gyakorlatba történő beépülését, ezért intézményünk pedagógusaink szakmai döntése alapján egy további digitális pedagógiai módszertani csomag adaptációját is vállalja a LEGO® StoryStarter csomag mellett. Ehhez hasonlóan a GEOMATECH – Élményalapú, interaktív, digitális természettudományi feladat- és tananyagrendszer sem fedti le teljes mértékben a digitális pedagógiai fejlesztési céljainkat, ezért a természettudományos készségfejlesztés területén is további pedagógiai módszertani csomag bevezetése mellett döntöttünk.

Az újabb digitális pedagógiai-módszertani csomagok kiválasztásánál fő alapelv volt, hogy a választott csomagok illeszkedjenek a DOS és az EFOP-3.2.3-17 Digitális környezet a köznevelésben című felhívás célkitűzéseivel, valamint az intézményi fejlesztési feladatokhoz és tevékenységekhez. Fontos szempont volt az is, hogy az adaptáció folyamata ne vonja magával a pályázat pénzügyi módosítását, valamint további beszerzéseket. Kiemelt szempont volt továbbá, hogy az adaptálandó módszertani csomagok ne legyenek ismeretlenek pedagógusaink számára. A változtatásban érintett képességterületek a szövegértés, amelynek a fejlesztése történelem és magyar nyelv és irodalom tantárgyak keretében valósul meg, valamint a természettudományos készségfejlesztés, amelyik a technika, életvitel és gyakorlat tantárgy keretében ágyazódik be. Ezért olyan módszertani csomagokat választottunk, amelyekkel a szövegértési képességek és a természettudományos készségfejlesztés is megvalósítható, és az érintett tantárgyak menetébe is beépíthetőek.

A pályázatban résztvevő tananyagfejlesztők személyében is módosulás történt, Erdős-Gojdár Anna tartós távolléte miatt. A magyar kompetenciafejlesztést Szilágyi Erika német-magyar szakos tanár vette át 2019. szeptember 1-től.

Az intézményi digitális fejlesztési terv az EFOP-3.2.3-17 „Digitális környezet a köznevelésben” című pályázati kiírás, valamint a Magyarország Digitális Oktatási Stratégiájában (DOS)

foglalt fejlesztési célok (a pedagógusok IKT tudása, módszertani kultúrája, motivációja; IKT-eszközök használatának beépülése a tanítás-tanulás és az értékelés folyamatába; internet és eszközellátottság; IT biztonság, esélyegyenlőség) alapján készült, összhangban a Nemzeti Köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény, a Nemzeti Alaptanterv és a Köznevelés-fejlesztési Stratégia célkitűzéseivel.

I. HELYZETELEMZÉS, FEJLESZTÉSI SZÜKSÉGLETEK BEMUTATÁSA

1) Az intézményben a gyakorlatban alkalmazott digitális pedagógiai eszköztár bemutatása, fejlesztési szükségletek megjelölésével

Az intézmény digitális pedagógiai eszköztárának bővülését a TÁMOP-3.1.4, a TIOP-1.1.1, a HEFOP 3.1.4, a TIOP 1.2.3, és a TÁMOP 3.1.7 pályázatokban bevezetett új módszerek segítették. A pályázatok jóvoltából nemcsak az infrastrukturális ellátottság javult, hanem a bevonás, képzések, mentorálás hatására a pedagógusok kompetencia-alapú oktatással és digitális pedagógiai módszerekkel kapcsolatos szemlélete is. A pályázat hatására elindult a projektekben való gondolkodás, témnapok, témahetek, különböző kooperatív és kollaboratív technikák kerültek bevezetésre elsősorban az alapkompenciák területén.

A rendelkezésre álló infrastruktúrára építve pedagógusaink elsősorban az alkalmazott tananyagokhoz készült **digitális tananyagokat** (legsűrűbben Mozabook) és az interneten elérhető anyagokat használják a tanórákon (Facebook csoportokban megosztott anyagok, feladatok, Okosdoboz stb.). Néhányan saját tananyagot készítenek a Smart, illetve Activ Inspire szoftverek segítségével, illetve ingyenes online elérhető alkalmazások segítségével (pl. LearningApps, Quizlet, különböző szövegfeldolgozó és gondolattérkép alkalmazások). A tanulói laptopokra telepített Marconi (matematikagyakorló) szoftver sűrűn és jól használható, a gyerekek nagyon kedvelik.

A **LEGOMatek** foglalkozások tartását 2016 márciusában vezettük be, mely program megvalósításához szintén elengedhetetlen feltétel az internet, valamint a kivetítés megvalósítása bármilyen formában (interaktív tábla vagy projektor).

Az Eszterházy Károly Főiskola Médiainformatika Intézetével, valamint a H-Didakt Kft-vel kötött együttműködési megállapodás keretében veszünk részt a programban, mely során felkészítésben részesültünk és egyosztálynyi oktatókészletet kaptunk. Folyamatos kapcsolatban állunk jelenleg is partnereinkkel és tapasztalatainkat megosztjuk a MoreToMath csoportban.

Az **interaktív táblák** használata nemcsak a tanórákon, hanem a délutáni foglalkozásokon is népszerű, közkedvelt mind alsó és felső tagozaton. Tehetséggondozó szakköreinknek is mindennapos kelléke az aktív tábla. A tanulói laptopok előkerülnek a szaktárgyi órák során, valamint a tanuláson kívüli idő hasznos eltöltését, a böngészést és az önálló információszerezést is szolgálják. Sok tanuló nem rendelkezik otthon számítógéppel és Internet hozzáféréssel, de az iskolán belül lehetőségük van szabadidőben a számítógép használatára.

Az iskolában öt éve került bevezetésre **digitális napló**, az évek folyamán többféle típus (Magiszter, Taninform, Mozanapló), melyek használata a pedagógusok mindennapos tevékenységébe beépült, széles körűen elterjedt. A számítógépes munkaállomásokat napi szinten hasz-

nálják a pedagógusok, órai munkára való felkészüléshez, levelezéshez, böngészéshez, hivatalos adminisztráció elvégzéséhez, közösségi oldalak meglátogatására és multimédiás elemek alkalmazására. A pedagógusok **belső levelezőrendszer**t használnak, valamint belső hálózat is rendelkezésre áll mind a pedagógusok, mind a tanulók részére. A hálózatot a tanárok és a tanulók is napi szinten használják. A tanulószobákban, valamint napközis csoportokban is elérhetőek tanulói laptopok, ezen kívül pedagógus felügyelete mellett délutánonként az informatika terem számítógépei is a gyerekek rendelkezésére állnak.

Az iskola rendelkezik saját **weblappal** (vargatamas.hu), melyet iskolánk egyik pedagógiai asszisztense frissít napi szinten.

Intézményünk már második alkalommal vett részt a **Digitális Témahét** és **EU Code Week** programsorozatban, mely alkalmak nagyszerű lehetőséget és támogatást adtak pedagógusainknak arra, hogy IKT tanítási módszereiket gazdagítsák. Nagy segítséget kaptunk az IVSZ munkatársaitól, akik egyrészt előadásukkal színesítették programsorozatunkat, valamint az ő közreműködésükkel eljuthattunk az EPAM céghez, ahol a gyakorlatban is megtapasztalhattuk az „digitális valóságot.”

Már két alkalommal szerveztünk pedagógus kollégák számára konferenciát, melyek során digitális kompetencia fejlesztésének lehetőségeiről tudtunk szakemberek bevonásával konzultálni.

Ezen kívül évek óta részt veszünk különböző projektek megvalósításában, melyek során az **IKT alapú kommunikációs platformokat** (e-mail, chat, skype, közösségi terek) használunk, valamint ezeken túl is folyamatosan keressük a lehetőséget a hazai és külföldi kapcsolatok kiépítésében.

Részt veszünk mérés-értékelés terén a **DIFER mérések** online tesztelésében, valamint a Szegedi Tudományegyetem Neveléstudományi Intézet Oktatásméleti Kutatócsoportja által meghirdetett pilot és nagymintás mérésekben.

Fejlesztési szükségletek:

Az utóbbi években végbement fejlesztések nagyban hozzájárultak a pedagógusok digitális módszertani kultúrájának fejlesztéséhez, azonban több területen nem történt még meg a teljes átállás.

Az alábbi területeken szükségesek fejlesztések:

- **Tantárgyi keretek terén** elsősorban a matematikát, a természettudományi tárgyakat és az idegen nyelvet tanító kollégák motiváltak az IKT alapú fejlesztések tanórai integrálására. A többi tárgy esetében elsősorban a tankönyvekhez készült interaktív tananyagok használata kap kiemelkedő szerepet. Fontos lenne a digitális tartalmak létrehozásának valamint megosztásának ösztönzése minden tantárgy keretein belül, különös tekintettel az alapkompenciák, a kollaboratív és komplex problémamegoldás, valamint a kreativitás területén.
- Szükség lenne **megfelelő mennyiségű és minőségű digitális tananyagra**, mely könnyen elérhető a pedagógus számára.

- A pályázat keretein belül célunk, hogy a választott két tanulócsoporthoz **a matematika, magyar, történelem és technika, életvitel és gyakorlat tantárgyak** oktatása digitális módszertani eszközök segítségével történjen meg a tanórák legalább 40%-ában.
- Önálló ismeretszerzés terén a tanulók számára rendelkezésre álló **digitális eszközök** használatának lehetőségei korlátozottak, ezért szükséges ezek **beszerzése**, valamint célunk, hogy a tanulók saját eszközeit is bevonjuk a mindennapi gyakorlatba.
- **Online térben végzett közös alkotómunka** szorgalmazása, támogatása.
- Az **egyéni bánásmódot igénylő tanulók megsegítése** terén korlátozottan jelenik meg a saját tanulási utak kijelölése, egyéni szinthez illeszkedő fejlesztés megvalósítása.
- A biztonságos internethasználat és **médiatudatosságra való nevelés** kiterjesztése minden tantárgyra.
- A legtöbb tantárgy esetében elsősorban a tanári előadás, bemutatók kiegészítése érdekében kerülnek alkalmazásra digitális eszközök, ezért feladatunk, hogy a **tanulás folyamatába beépített tartalmak számának növelése**.
- Az informatika oktatás kibővítése, a többi tantárgya kereteibe is be kell, hogy épüljön az alapvető informatikai alkalmazások használata.
- **Az iskolán kívüli kapcsolatok bővítése**, csatlakozás online tanári közösségekhez. Fontos, hogy erősödjenek a szakmai közösségekben való részvétel, a tankerület többi
- intézményével, valamint a **jó gyakorlatok átvétele, átadása** országos, esetleg nemzetközi szinten történjen meg.
- **A digitális mérés-értékelés beépítése** a tanulási-tanítási folyamatba.

2) Az intézményi szervezeti és humán feltételek bemutatása, fejlesztési szükségletek megjelölésével

A 43 fős tantestület pedagógusai közül két pedagógus rendelkezik informatikatanári szakképzettséggel, a tantestületi tagok közül 10 fő végzett különböző alapfokú számítógép-kezelő, használói tanúsítványt. Hat fő rendelkezik ECDL vizsgával, egy tanár szerzett mérés-értékelés szakvizsgát.

Az intézményben önálló informatikai munkaközösség nem működik, az informatikatanárok a reál munkaközösség tagjai.

Az intézmény rendszergazdai ellátásáról a Hódmezővásárhelyi Vagyonkezelő és Szolgáltató Zrt. informatikai csoport gondoskodik. Ők oldják meg a számítástechnikai eszközök üzemeltetését (hálózat karbantartását, fejlesztését, a számítógépek és perifériális eszközök beállítását, felügyeletét).

Az informatika tantárgy oktatása a 6-8. évfolyam az informatikateremben történik, minden tanulónak külön gép áll rendelkezésre. Hetente egyszer informatika szakkör működik a felső tagozatos tanulók részére. Alsó tagozaton, első osztálytól kezdve működik iskolánkban programozás szakkör.

Az egyéb tantárgyak tanításánál a pedagógusok egyre több tantárgy keretében alkalmaznak digitális eszközöket, jellemzően alsó tagozaton, míg felsőben természettudományos, matematika, magyar nyelv, történelem, illetve nyelv-, és rajzórakon.

Fejlesztési szükségletek:

- A pályázatba **bevont 10 fő pedagógus** részére szükséges akkreditált továbbképzésen részvétel:
 - GEOMATECH @Élményszerű matematika (1 fő)
 - LEGO eszközökkel támogatott digitális történetmesélés az oktatásban (3 fő)
 - Új módszerek és lehetőségek az IKT eszközökkel támogatott oktatásban. (6 fő)
- Elvárásunk a továbbképzésekkel kapcsolatban, hogy egyrészt a **választott csomag alkalmazását támogató, ahhoz szorosan kapcsolódó digitális módszertani felkészítés** legyen, másrészt: **általános 21. századi infokommunikációs, valamint mobil-eszközökkel** támogatott tanulás terén alkalmazható lehetőségeket bemutató továbbképzésen vehessenek részt pedagógusaink.
- A tantestületünk körében nem minden pedagógus ismeri a **digitális módszertani** lehetőségeket, a digitális eszközök használatát. Az utóbbi években csak néhányan vettek részt digitális kompetenciafejlesztéshez kapcsolódó továbbképzésben. Elsősorban a belső tudásmegosztás, valamint a különböző online pedagógiai módszertani közösségekben való részvétel dominál.
- **A humán feltételek** megfelelőek, elsősorban az alsó tagozaton tanító pedagógusok motiváltak, szükséges a felső tagozaton tanító szaktanárok minél szélesebb körű bevonása és motiválása. A digitális oktatás általánossá válása érdekében nagy hangsúlyt kell fektetni a **pedagógusok szemléletformálására** és a digitális oktatással kapcsolatos **tudás pedagógusok közötti megosztására**. Ennek érdekében szükséges rendszeresen **szakmai napok, workshopok** tervezése és megvalósítása. Szükséges továbbá IKT továbbképzésen, érzékenyítő képzésen való részvétel és folyamatos mentortámogatás.
- A programba be nem vont pedagógusok érzékenyítése, involválása érdekében **rendszeres tantestületi felkészítések**, műhelyek keretében elő kell segíteni a digitális pedagógiai tapasztalatok, jó gyakorlatok **intézményen belüli** megosztását, terjedését.
- Szükséges megteremteni annak lehetőségét, hogy a projektbe bevont intézményekkel, illetve más köznevelési intézményekkel **rendszeres szakmai kapcsolat** alakuljon ki a tapasztalatok, jó gyakorlatok megosztása, kicserélése érdekében.
- A jelenleg kérhető mentori, szaktanácsadói támogatások **szaktárgyakra** korlátozódnak, szükséges **IKT szaktanácsadók** segítségét is igénybe venni.
- Nem rendelkezünk **digitális módszertani asszisztensekkel**, munkájuk fontos lenne a pedagógusok napi szinten történő megsegítése érdekében.
- Az intézmény **szervezeti keretei adottak** a digitális oktatási elemek bevezetésére, mind a tanórák, mind a tanórákon kívüli foglalkozások keretében biztosítható a lehetőség a módszertani átállásra.
- A pályázatba bevont **tanulócsoportok** részére szükséges az informatika alapjainak elsajátítása, a tanulók egyéb óráin az informatikai eszközök napi szinten való használatának biztosítása.

3) A rendelkezésre álló infrastruktúra, eszközpark bemutatása, fejlesztési szükségletek megjelölésével

Informatikai hálózat

Az intézmény Internet hozzáférése SULINET 50/50Mbit/s, (HVSZ Zrt Optikai kapcsolat 10/10 mbit/s). Jelenleg az összes tanterem Internet ellátása megoldott, az ott működő összes

munkaállomás rendelkezik hálózati kapcsolattal. Egy informatika szaktanterem biztosít a tanulók számára internet hozzáférést. Az összes tanári munkaállomás kapcsolódik a hálózathoz. Az intézmény közösségi terei is (pl. könyvtár, tanári) 100 százalékban lefedettek Internet eléréssel. A szaktantermekben a tanári munkaállomás mellett a mobil tanulói munkaállomások internet elérése is megoldott WIFI hálózat alkalmazásával. **A hálózatunk teljes mértékben lefedi ugyan az iskolát, de azonos időben nagy mennyiségű (már osztályszintű) felhasználást nem képes nyújtani.**

IKT eszközök

Az intézmény 11 interaktív csomaggal (interaktív tábla, projektor, laptop) rendelkezik, és egy hordozható projektor áll rendelkezésünkre. További 4 teremben van felszerelve projektor és megtalálható a hozzá tartozó laptop. Egy osztálynyi gyereket kiszolgáló szavazórendszerünk van. Teremfelügyeleti rendszer jelenleg iskolánkban nincs. Videokonferencia rendszerrel nem rendelkezik intézményünk.

Az intézmény rendelkezik még 1 db digitális kamerával és 6 db digitális fényképezőgéppel, egy vonalkód olvasóval és 4 db programozható robottal is.

Mobil munkaállomás pedagógusaink számára elérhető, összesen 4 darab notebook, tanulóink számára 117 darab netbook formájában.

Tanulóink elsősorban asztali számítógépeken dolgoznak, ezek megoszlása a következő:

Helyiség	Helyiségek száma	Gépek száma
Számítástechnika szaktanterem	1	23
Szertárak	4	0
Tanári szoba	2	3
Könyvtár	2	12
Irodák	4	5
Egyéb (Lego-szoba, fejlesztő szobák)	4	4

Az eszközeink 90 százaléka 3 évesnél idősebb.

Egyéb digitális eszközeink száma (fényképezőgép, kamera) a tanulói létszámhoz képest alacsony.

A beszerzések a következő ütemezésben történtek:

- **2005:** HEFOP 3.1.1 - 1 tantermi csomag
- **2008:** TIOP 1.1.1 7 - tantermi csomag és 11 db asztali számítógép
- **2009:** TÁMOP 3.1.4 - 4 db laptop
- **2010:** TIOP 1.1.1 - 117 db tanulói laptop és 5 laptop
- **2011:** TÁMOP 3.1.7. - 1 db laptop
- **2012:** TIOP 1.2.3 - 12 db vékony kliens és 1 db vonalkódolvasó
- **2012:** TÁMOP 3.1.4 - 2 tantermi csomag
- **2012:** TIOP 1.1.1 - 1 db tantermi csomag, 4 db laptop, 1 db válaszadó rendszer
- **2015:** TÁMOP 3.1.4C - 1 db projektor, 1db laptop, 2 db digitális fényképező
- **2015:** TIOP 1.1.1A - 13 db asztali számítógép

IKT tartalom, szoftverek

Szoftverek:

Típusa	Fajtai
Operációs rendszer	Windows 7/Windows 10
Szövegszerkesztő	WORD 2010 / 2016
Táblázatkezelő	EXCEL 2010 / 2016
Adatbázis-kezelő	ACCESS 2010 / 2016
Prezentációs program	POWER POINT 2010 / 2016
Plakátkészítő program	PUBLISHER 2010 / 2016
Speciális szakmai szoftver	Mozanapló, KIRA
Tantárgyi oktatóprogramok	COMENIUS LOGO, MANO
Táblaszoftverek	Active Inspire, Smart
Egyéb	LEGO Matek

A szerverek és a munkaállomások operációs rendszere jogtisztta, a felsorolt szoftverek szintén jogtisztta példányok. Azonban a változó követelmények és biztonsági kockázatok miatt is frissítésre szorulnak a listában megjelölt tételek.

Digitális tananyagot főleg az alábbi műveltségi területekre szereztünk be: Matematika, Ember a természetben, Idegen nyelv. Térítésmentesen használható digitális tartalom az alábbi formában ismert és alkalmazott az intézményben: NKP Portál és az E-mentor, ezen felül különböző feladatkészítő alkalmazások, szófelhő és gondolattérkép készítő alkalmazások használatosak.

A rendelkezésre álló tartalmak jórészt pályázatok útján kerültek az intézménybe, s az új megoldásokat kereső pedagógusok alkalmazták először őket. A tartalmak csak részben fedik le a tananyagszükségletet.

Belső tartalomszolgáltatás

Az intézmény rendelkezik saját file szerverrel. Nincs saját webszerverünk, a webszolgáltatást a HVSZ Zrt. végzi.

Az intézmény az alábbi információkat osztja meg weboldalán keresztül a fenntartó, a szülők és a tanulók számára:

- a tanév rendjére vonatkozó információk,
- az intézmény bemutatása,
- tanulmányi versenyek, kirándulások, rendezvények.
- pályázatokhoz kapcsolódó anyagok, információk
- tájékoztatók az aktualitásokról, fényképek

Létrehoztuk iskolánk Facebook oldalát is, melyen keresztül hamarabb elérjük a szülőket. Itt is megosztunk minden fontos eseményt, majd az azokról készült élményeket is, valamint itt is megtalálható minden aktuális felhívás, eredmény, fénykép.

Adatbiztonság

Vírusvédelem

- munkaállomások vírusvédelme: Free Avast/Avira
- szervereink vírusvédelme: Free Avast

Az intézményben az alkalmazott rendszerek és a digitálisan kezelt adatok biztonsági besorolása még nem történt meg. Részleges biztonsági mentés történik az alábbi rendszerekről: fileszerver oktatási anyag kötete, az intézmény adminisztrátori kötete. Jelentős adatvesztés nem történt az elmúlt öt évben. Kisebb vírusfertőzésektől eltekintve rendszereink megfelelően működnek. A régebbi biztonsági mentések rendszerezése és újra archiválása még nem történt meg.

Fejlesztési szükségletek:

- **Okoseszközök** (tabletek és az okostelefonok) beszerzése, hiszen az interaktív táblákon és laptopokon kívül egyéb digitális eszközzel nem rendelkezi iskolánk. Az intézmény IKT eszközökkel való ellátottsága átlagos, a beszerzett eszközök 90 százaléka 3 évnél régebbi. A meglévő interaktív táblák és projektorok alkatrészcsereje megoldatlan, a tanulói laptopok nem működnek megbízhatóan. A tantermi menedzsment nem működik megbízhatóan.
- A **kábeles hálózat** jól strukturált aktív **eszközei fejlesztésre szorulnak**, a vezeték nélküli hálózat is bővítésre és fejlesztésre szorul. A rendelkezésre álló sávszélesség nem elegendő az összes terem ellátásához, valamint a WIFI sem tudja kezelni a 10 fölötti géphasználatot. Csak a szerverterület és a számítástechnikai terem ellátása megfelelő. A közösségi területek gyengén lefedettek. A tantermek, az informatikai és egyéb szaktantermek, illetve az

egyéb funkciójú helyiségek gazdasági területek rendelkeznek elégséges számú vezeték informatikai végpontokkal és wifi lefedettséggel, de ezek bővítése, fejlesztése szükséges lehet, pl. tanulói hálózat kialakítása indokolt, a vékonykliens rendszer lassú, sokszor akadozó.

- A fentiek megfelelően szükséges:
- az **iskola teljeskörű vezeték nélküli hálózat lefedettségét is megvalósítani** úgy, hogy azt a diákok és tanárok egyaránt elérjék.
- az IKT eszközzel nem rendelkező termek számának csökkentése, illetve a már meglévő, elavult eszközök cseréje.
- a meglévő interaktív táblák és projektorok alkatrészcserejének, javításának, karbantartásának megoldása.
- teremfelügyeleti rendszer alkalmazása minden tanulói munkaállomáson.
- A rendelkezésre álló IKT tartalom és szoftverek csak részben fedik le a tantárgyakat és a szükségletük, jórésztük elavult. Egyéni bánásmódot igénylő tanulóink részére speciális szoftverek beszerzés, a fejlesztő szobába több munkaállomás biztosítása.
- Az intézmény weboldala fejlesztése szorul, mobilbarát nézet kialakítására igény mutatkozik.
- A rendszerek vírusvédelme ingyenes szoftverekkel biztosított, de az esetleges támadások esetén a teendők nem rögzítettek. Az adatkezelés és mentés nem szabályozott, nem kielégítő. Az adatbiztonsági szabályzat aktualizálásra szorul. A rendszeres biztonsági mentés eszközfeltételei nem biztosítottak.

II) INTÉZMÉNYI FEJLESZTÉSI CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

Az intézményi fejlesztési célok a DOS és az EFOP-3.2.3 „Digitális környezet a köznevelésben” című pályázat célkitűzéseivel összhangban kerülnek meghatározásra. Fő fejlesztési célunk hogy a pedagógusok IKT-tudása, módszertani kultúrája, motivációja és használata fejlődjön és feleljen meg a digitális oktatás követelményeinek. Az IKT-eszközök használata minden tantárgy esetében beépüljön a tanítás-tanulás és az értékelés folyamatába. Célunk, hogy fejlődjön a tanulók szövegértési, matematikai, természettudományos, problémamegoldó és kreatív kompetenciája.

1) Pedagógiai célok kijelölése a digitális pedagógia területén, az egyes tanulócsoporthoz, korosztályok, tartalmi területek speciális igényeihez igazítva

- Pedagógusaink digitális kompetenciáinak fejlesztése **akkreditált továbbképzéseken** való részvétellel. (intézményünk vonatkozásában 10 fő)
- A választott csomaghoz kapcsolódó **intézményi digitális tartalomfejlesztés**: digitális óravázlatok, tanítást-tanulást támogató tartalmak, digitális projekt leírások, stb. létrehozása (bevont pedagógusonként és tanévenként legalább 10 db).
- A tartalom megosztása a **Nemzeti Köznevelési Portálon**.

- **Implementációt biztosító események** (szakmai napok, workshop-ok, videokonferenciák, tantestületi tréningek) **szervezése**, online tanári közösségek kialakítása, a **programba bevont intézmények közötti tapasztalatcsere** (az alkalmazott tananyagok, módszertanok, eszközök, programok vonatkozásában) **megvalósítása**.
- Az **internetbiztonságot és fogyasztóvédelmi jogérvényesítést elősegítő program** szervezése.
- A bevont intézmények vezetőire, pedagógusaira, tanulóira és a szülői közösségre szabott **szemléletformáló kampány** tervezése és megvalósítása a digitális pedagógia bevezetéséről.
- A **digitális mérés-értékelés épüljön** be a tanítás-tanulás gyakorlatába. Digitális mérés-értékelési rendszerek bevezetésével az elektronikus tudásfelmérés általánossá tételre, amely lehetővé teszi elsősorban a diagnosztikus és a formatív értékelés támogatását széles értékelési eszközkészlet kialakításával.
- A **tanulók számára** minél szélesebb körben biztosítani a **digitális eszközök használatát** az egyéni ismeretszerzés, tudásmegosztás, az egymás közötti kollaboráció, valamint teljesítményük mérése és értékelése, a tanultak számonkérése terén. A tanulók saját eszközeinek bevonásával (BYOD) bővíthetne a digitális módszertani eszköztár. Az egyenlő esélyek megteremtése érdekében a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók eszközzel való ellátása szükséges.
- A **tanítás-tanulás folyamata segítse és támogassa az egyéni bánásmódot igénylő tanulókat** a felzárkóztatásban és az esélyegyenlőség megteremtésében, illetve tehetségük és saját képességeik kiteljesítésében, kihasználva az IKT lehetőségeit. A differenciálás megszervezésével lehetővé válik az egyéni tanulási utaknak és szinthez illeszkedő fejlesztés megvalósítása, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók eltérő ütemben történő fejlesztése.
- A **digitális kompetencia fejlesztése**, illetve a meglévő digitális kompetencia használata, kiegészülve a médiatudatosságra neveléssel, szervesen épüljön be az összes tantárgy oktatásának feladatai közé.
- Már alsó tagozaton a programozás szakkör keretein belül megjelennek a programozás tárgyi elemei: játékos algoritmizálás, folyamatszerkesztés, szabályalkotás. Felső tagozatra az egyik fő feladatunk, hogy a szakkörbe bevonható gyerekek száma növekedjen, a lemorzsolódást pedig próbáljuk minimalizálni. Ha egy jó alapra tudunk „építkezni”, akkor kitűzhető cél az eszközök felhasználói szintű kezelése (programozás alapjai, szenzorok beállítása stb.)
- Iskolán kívüli kapcsolatok bővítése, létező hazai és nemzetközi, digitális tartalom felkutatása és jó gyakorlatok átvétele. Aktív közreműködés a digitális oktatás elterjesztésében, konferenciákon, tudásmegosztó fórumokon való részvétel támogatása.

Az érintett fejlesztési célcsoportok meghatározása, közvetlen és közvetett célcsoportokra bontva

Közvetlen célcsoport:

- **Bevont pedagógusok (10 fő):** A pályázatba bevonásra kerülő pedagógusok kiválasztásánál fő szempont volt, hogy a programban résztvevő pedagógusaink széles körét képviseljék a különböző szaktárgyaknak, a humán és a reál szakok egyaránt képviselve legyenek. A kiválasztott pedagógusok mindegyike többéves tapasztalattal rendelkezik a saját szaktárgya terén, az IKT tanórai alkalmazásában van jártasságuk, és képesek az elsajátított új módszereket továbbadni kollégáik számára.
- A bevont 10 pedagógus mindegyike akkreditált továbbképzésen vesz részt, közülük 4-en megvalósítók, akik a digitális pedagógiai módszertan tanórai alkalmazásában is részt vesznek. (tanévenként 10 db NKP-n megosztott digitális óravázlatot, óratervet, tanmenetet vagy tananyagot készítenek.)
- *Közvetett célcsoport:*
- **Pedagógusaink (33 fő):** Minden pedagógusunk számára biztosítani a szükséges digitális pedagógiai-módszertani továbbképzésben való részvételt. A belső tudásmegosztás ösztönzése, valamint a különböző online pedagógiai módszertani közösségekben való részvétel támogatása. A pedagógusok kapjanak módszertani és technikai támogatást a digitális oktatás, a médiatudatosságra nevelés napi szintű megvalósításához, valamint mentori, szaktanácsadói támogatást.
- **Alsó tagozatos tanulók (215 fő)** körében cél az élménypedagógia alkalmazása, a tantárgyak és formális kereteken kívüli oktatásban a gamifikáció elterjesztése. Médiatudatosságra való nevelés.
- **Felső tagozatos tanulók (210 fő)** esetében fő cél az önálló tudás megszerzésének motiválása, önálló tartalmak létrehozása, web 2-es alkalmazások, prezentációs technikák, tudásmegosztó felületek használatának ösztönzése, kollaboratív munkaformák bevezetése, médiatudatosságra való nevelés. A digitális módszertan bevezetésével fejlődjön a tanulók szövegértése, matematikai és természettudományos kompetenciája.
- **A kiemelt figyelmet igénylő tanulók (SNI, BTMN, tehetséges tanulók)** esetében az egyéni igényekhez alkalmazkodó módszerek bevezetése, a tanuló egyéni tanulási üteméhez illeszkedő tananyagok biztosítása.
- **A szülők, iskolahasználók** körében tudatosítani a digitális kompetenciák jelentőségét a társadalmi, munkaerő piaci, felsőoktatási, és egész életen át tartó tanulásban való sikeres részvétel lehetősége miatt.
 - A **Tankerületi intézményeiben** a digitális módszertani kultúra minél szélesebb körben való terjesztése.
 - Az **óvodák** tájékoztatása az intézményben folyó digitális átállásról.

3) Az intézmény szervezeti és humán feltételeinek javítására, fejlesztésére vonatkozó célok bemutatása

- Az intézmény szervezeti keretei lehetővé teszik a digitális oktatás implementálását és széleskörű elterjesztését az intézményben. Cél, hogy minél több tantárgy keretein belül jelenjenek meg a digitális oktatási tartalmak.

- A szabadidős és a délutáni foglalkozások, valamint szakkörök, fejlesztő foglalkozások területén is terjedjenek el a digitális módszertanok.
- Célunk, hogy a bevont pedagógusok mindegyike a bevezetni kívánt programcsomag vonatkozásában akkreditált továbbképzésen vegyen részt. A meglévő humán erőforrásra alapozva motiválni minél több pedagógust a digitális átállás megvalósítására és a fejlesztésekben való részvételre. Állandó innováció ösztönzése változatos munkaformák kialakítására, új tartalmak keresésére, készítésére. Maguk a pedagógusok is kapcsolódjanak be a szakterületüknek megfelelő Web 2-es közösségi terek munkájába.

4) Infrastruktúra és eszközpark fejlesztésére vonatkozó célok megjelölése

- A vezetékes és vezeték nélküli informatikai hálózat alkalmas legyen az összes tanterem és érintett közösségi terület megfelelő mennyiségű és minőségű kommunikációjának biztosítására. Ebbe beleértjük az összes szaktantermet és a közösségi tereket is. Az intézmény számára a sávszélesség megfelelő legyen az oktatási tartalmak eléréséhez és a közösségi funkciók használatához.
- A tantermi eszközök tekintetében egy tanteremfelszerelése interaktív megjelenítő eszközzel (1 db).
- A pedagógusok rendelkezzenek lappal, amely alkalmas a digitális tanórákra való felkészülésre, a tanórák megtartására (interaktív megjelenítő vezérlésére), valamint a digitális oktatási adminisztrációra.
- A tanulók által használt digitális eszközök beszerzése: **50 darab érintő képernyős laptop**, valamint **20 db okostelefon**, valamint az eszközök tárolására alkalmas **2 db mobil töltőkocsi**.
- A pedagógusok számára az intézményben legyen elérhető olyan informatikai eszközkészlet (tablet, laptop vagy hibrid eszköz), amely a tanóra egy részében a tanulók meghatározott része vagy egésze számára hozzáférhető a tanteremben, vagy egy, a tantermen kívüli, erre a célra kijelölt térben.
- A programcsomagok bevezetéséhez szükséges eszközök: **LEGO StoryStarter csomag LEGO Story Visualizer** szoftverrel.
- A különböző műveltségi területekhez változatos, jó minőségű, interaktív **IKT tartalom** biztosítása. Ez történhet külső beszerzéssel, de építünk a belső innovációra is: mind tanári mind tanulói oldalról. A munkaközösségek mentori segítséggel feltérképezik a rendelkezésre álló anyagokat, s ütemezést készítenek a műveltségi területük minimális lefedésére, majd a tananyagbázis gazdagítására.
- Egyéni bánásmódot igénylő tanulók (SNI, BTMN, tehetséges tanulók) részére tananyagok beszerzése.
- Az intézmény webhelyének fejlesztése, közösségi funkciókkal történő kiegészítése. A fenntartó és a szülők felé a szükséges folyamatos online információk biztosítása. A diákok tanórán kívüli online IKT tartalomszolgáltatása. A tartalomszolgáltatás alakuljon át: legyen virtuális közösségi tér az esélyegyenlőség biztosításával.
- Az eszközök, rendszerek és adatok biztonsági osztályokba sorolása. Szükség esetén a védett hálózati szegmensbe helyezése, az intézmény belső adatainak elkülönítése a diákok és tanárok felhasználói tárhelyétől. A digitális adatkezelés szabályozása, a biztonsági teendők rögzítése, beleértve a biztonsági mentés kérdését is, illetve a biztonsági frissítések ütemezését. Rendszeres biztonsági auditok szervezése, a látogatható

webhelyek közül a káros tartalmúak szűrésének kiterjesztése az új munkaállomásokon is.

A pályázat eredményeit a **pályázati időszakon túl** is fenntartjuk, és teljes iskolai lefedéssel beépítjük az intézmény életébe.

III) A FEJLESZTÉSI FELADATOK, TEVÉKENYSÉGEK MEGHATÁROZÁSA

1) A digitális pedagógiai-módszertani csomag meghatározása, a módszerek és eszközök kiválasztásának indoklása

A választott módszertani csomagok a Digitális Pedagógiai Módszertani Központ ajánlásából kerülnek kiválasztásra a következőképpen:

- Szövegértés kompetencia fejlesztésére LEGO StoryStarter csomag alkalmazása magyar, történelem és technika, életvitel és gyakorlat tantárgyak keretében.
- Matematikai kompetencia fejlesztése matematika órákon a GEOMATECH csomag bevezetésével.

A felkészülést követően az első teljes tanévben (2018/2019) az 5. évfolyamon, majd azt követő évben (2019/2020) a 6. évfolyamon vezetjük be a programcsomagok alkalmazását.

A fenntartási időszakban tervezzük a 7. és 8. évfolyamokra a programcsomagok implementációját a bevont partnerintézményekkel való együttműködésben.

A digitális pedagógiai módszertani csomag kiválasztásánál a következő szempontokat vettük figyelembe:

- Általános iskolaként elsődleges feladatunk az alapkészségek fejlesztése, ezért a szövegértés és matematika készségek fejlesztését választottuk, de természetesen fontosnak tartjuk, hogy tanulóink problémamegoldó gondolkodásának és kreativitásának fejlesztése is beépüljön a tantárgyak keretébe.
- Ezért a felkészülést követően az első teljes tanévben az ötödik évfolyamon a matematika, történelem, magyar és technika, életvitel és gyakorlat tantárgyak keretein belül tervezzük a digitális pedagógiai módszertannal támogatott tanórák beépítését, oly módon, hogy arányuk a választott csoportban tantárgyanként az éves összórászámhoz viszonyítva érje el a 40%-ot.
- A projektbe beválasztott tanulók az 5. évfolyam tanulói.
- A célcsoport kiválasztásának fő szempontja volt, hogy a bevezetni kívánt digitális módszertant felmenő rendszerben honosítsuk meg az intézményben.
- A felső tagozatba belépő tanulók alsó tagozaton szakköri jelleggel találkoznak a programozással, illetve iskolánkban alsó tagozaton bevezetésre került a LEGO Matic program, továbbá tanítóink intenzíven alkalmazzák a digitális módszertani elemeket. A felső tagozaton célunk, hogy ezt az irányt kiszélesítsük, és minél több tantárgy oktatása során jelenjenek meg az IKT elemek.
- A másik fő szempont a szövegértési képesség erőteljes fejlesztése, a digitális szövegértéssel kiegészítve. A felső tagozaton már nincs külön olvasástanítás, ezért a szövegértés tanítása a többi tantárgy kereteibe kell, hogy beépüljön. A projekt megvalósítása során választott tantárgyak: magyar, a történelem és technika órák.

- A matematikai kompetenciák fejlesztését matematika órán tervezzük, fontosnak tartjuk, hogy tanulóink körében minél korábban elterjesszük a digitális módszertani elemeket a matematikai kompetenciafejlesztés terén.
- A bevonandó ötödik évfolyamon két 15-15 fős csoportban vezetjük be a választott csomagok tanítását. A tanulók közül 2 fő BTMN-es és 2 fő SNI-s tanuló lesz, az ő megsegítésük is a projekt kiemelt feladata.

A digitális pedagógiai módszertani csomagok alkalmazásának bemutatása

Matematika 5. évfolyam: GEOMATECH programcsomag, tanár: Szalay Balázs István

A NAT alapelvei szerint a tanulók matematikai fejlődése és a tanulási folyamat során alapvető, hogy ki tudják választani és alkalmazni tudják a természeti és társadalmi jelenségekhez illeszkedő modelleket, gondolkodásmódokat (analógiás, heurisztikus, becslésen alapuló, matematikai logikai, axiomatikus, valószínűségi, konstruktív, kreatív stb.), módszereket (aritmetikai, algebrai, geometriai, függvénytani, statisztikai stb.) és leírásokat.

Ugyanakkor fontos a modellek érvényességi körének és gyakorlati alkalmazhatóságának eldöntését segítő készségek kialakítása, valamint az ezeket megalapozó képességek fejlesztése.

Egyaránt lényeges a reprodukív és a problémamegoldó, alkotó gondolkodásmód megismerése, elsajátítása, miközben nem szorulhatnak háttérbe az alapvető tevékenységek (pl. mérés, alapszerkesztések), műveletek (pl. aritmetikai, algebrai, transzformációk) automatizált végzése sem.

A választott digitális programcsomag módszertani elemei:

- vizualitás: geometria és az algebra közti újszerű (2D/3D) vizuális kapcsolat megteremtése, érzékletessé és megtapasztalhatóvá teszi a bonyolult feladatokat is;
- dinamikusság, interaktivitást és „szórakoztatást” biztosító technológia és alkalmazás;
- hozzáférhetőség: időben és helyben korlátok nélküli hozzáférés, hagyományos és mobil technológiára optimalizáltság, felhő technológia;
- élményalapú (experimental learning) tanulás: megteremti/kipróbálhatóvá teszi a tanulhatósághoz és az elsajátításhoz szükséges kölcsönhatásokat, logikai kapcsolatokat.

A csomag módszertani elemei megfelelően illeszkednek pedagógia céljainkhoz. Az intézményben a Nemzeti Alaptanterv követelményeinek megfelelően ötödik évfolyamon heti négy órában tanítjuk a matematikát. A GEOMATECH programcsomag digitális tanegységeinek száma 79, mely alkalmas a tananyagok tanórákon való legalább 40%-os bevezetésére.

Történelem - LEGO StoryStarter és Freestyle programcsomag, tanár: Kácsor Katalin

A NAT előírásai szerint az 5–8. évfolyamokon a történelmi tananyag feldolgozásának alapelve a történetek elbeszélésén, megjelenítésén alapuló, tevékenység-központú történelemtanítás, amelynek egyik eszköze a jelentős történelmi személyiségek bemutatása.

A LEGO StoryStarter és Freestyle támogatja a szövegértési, szövegalkotási képesség fejlesztését.

A Tanulók a LEGO elemek felhasználásával jeleneteket alkothatnak, ezeket a korszerű IKT eszközök segítségével rögzíthetik, sorba rendezhetik, és digitális történeté fűzhetik össze: meséket, kiadványokat, filmeket tervezhetnek, melyeket feliratokkal és narrációval láthatnak el, ezáltal élményközpontúvá téve az oktatást.

A választott programcsomag jól illeszkedik pedagógia programunk céljaihoz, hiszen a helyi tantervben az 5–8. évfolyamon az anyanyelvi kommunikáció kompetenciaterület alapvető célja és feladata az alsóbb évfolyamokon megalapozott szövegértés, szövegalkotás képességének továbbfejlesztése, újabb olvasási stratégiák megismerése és alkalmazása.

A felső tagozat első évében érdemes történetekkel kezdeni a kompetenciafejlesztést, hiszen a történetmesélés a legősibb módja az információ átadásának és megosztásának. A digitális IKT eszközök és applikációk alkalmazása elengedhetetlen a foglalkozások során.

A Freestyle egységes pedagógiai szemléletben készült digitális oktatási és támogatási rendszer a közép- és általános iskolában oktató pedagógusok számára, amelyben a helyi igényekhez szabott saját tananyagfejlesztést helyezi központba. A tananyagfejlesztésben diákok és tanárok egyaránt részt vesznek és a sharing elvre épülő hálózatok kialakulása révén lehetővé válik az azonos tárgyakat tanító tanárok tananyagmegosztása, ezzel a rendelkezésre álló digitális tartalom rövid időn belüli megtöbbszörözése. A módszer alapvető eszközei közé tartozik az online kutatómunka, az információk szűrése és feldolgozása, kreatív tartalmak készítése, azok prezentációja, kollaboráció más diákokkal és tanárokkal.

A programcsomag elérhetősége:
<https://docs.google.com/document/d/14PfyAJIflubYG5BVQZ3H4lesxkH7WI78usBIFDiNgLQ/edit>

Technika, életvitel és gyakorlat - LEGO StoryStarter programcsomag, és Kiterjesztett blended learning tanár: Purak Ákos

A NAT előírásai szerint a technika, életvitel és gyakorlat tantárgy tanításának célja az 5–6. évfolyamon az, hogy az 1–4. évfolyamon történő irányított játékos cselekvések során nyert tapasztalatok újabakkal egészüljenek ki, és az élményszerű megismerés önállóbbá, tudatosabbá, célzottabbá váljon.

Az életkori sajátosságaikhoz igazodó korszerű, hatékony és meggyőző módszerek révén a tanulók alapkészségei erősödjenek, gondolkodási képességeik folyamatosan fejlődjenek, elvontabbá válnak. A tevékenységek keretei kilépnek a tanterem védett környezetéből, a játékos tevékenységek helyébe fokozatosan az életből átvett feladatok lépnek, a tanulói tevékenységek feltételei és következményei egyre életszerűbbé válnak.

A LEGO StoryStarter támogatja a szövegértési kompetenciák fejlesztését.

A LEGO StoryStarter támogatja a szövegértési kompetenciák fejlesztését. A tanulók a LEGO elemek felhasználásával alkothatnak, ezeket a korszerű IKT eszközök segítségével rögzíthetik, sorba rendezhetik, és digitális történeté fűzhetik össze: meséket, kiadványokat, filmeket

tervezhetnek, melyeket feliratokkal és narrációval láthatnak el, ezáltal élményközpontúvá téve az oktatást. A digitális IKT eszközök és applikációk alkalmazása elengedhetetlen a foglalkozások során. Ez alapján a csomag módszertani elemei megfelelően illeszkednek pedagógia céljainkhoz.

A természettudományos kompetenciafejlesztésre kidolgozott Kiterjesztett blended learning csomag célja a természettudományos megismerés fejlesztése mellett a tanórai keretek között a blended learning keretben történő tanulás-tanítás, a természettudományos megismerés, kísérletezés, modellalkotás fejlesztése. Szem előtt tartja a hagyományos eszközkészlet és az IKT együttes beépítését, közös használatát. A több oldalról megközelített, vagyis többféle eszközt, alkalmazást, programot tartalmazó tanulásfejlesztés által lehetőség válik a többek között a probléma-alapú, a többszintű gondolkodás, a kezdeményezőképeség, az alkotó-és újító-készség, a kreativitás fejlesztésére is. A módszer egy olyan lehetőség, amely egyben hozzájárul a minőségi oktatáshoz, az oktatási folyamatok fejlesztése mellett az egyén széleskörűen támogatott képességeinek, készségeinek az life-long- és life-wide-learning jegyében történő tanulás-tanításhoz egyaránt. A csomag célkitűzéseinek fő pillérei a tananyag változatos elsajátítása, kollaboratív feldolgozása, majd a tudás alkalmazása projektmódszer keretében.

A programcsomag elérhetősége:

<https://docs.google.com/document/d/1su7Tc-OJrZiQDUDqob6fW4zTWXnH5GW86-OAj9I3rGs/edit>

Magyar - LEGO StoryStarter és Freestyle programcsomag, tanár: Szilágyi Erika

A NAT szerint az anyanyelvi nevelés alapvető feladata a nyelv mint változó rendszer megismerése, illetve a nyelvi kompetencia fejlesztése annak érdekében, hogy a tanulók életkoruknak megfelel szinten birtokolják a szóbeli és írásbeli kommunikáció eszköztárát, képessé váljanak azok funkcionális elemzésére, gyakorlati alkalmazására. Így segítve és megalapozva a tanulók önálló ismeretszerzését, tanulását, valamint a velük szoros összefüggésben levő differenciált gondolkodást, az élethosszig tartó tanulás képességét és igényét.

Az egyén folyamatosan fejlődő szövegértési és alkotási tudása teszi lehetővé, hogy önállóan, illetve másokkal együttműködve képes legyen a verbális és nem verbális kommunikáció kódjainak, kapcsolatainak, tényezőinek azonosítására, tudatos alkalmazására, a különböző szövegek megértésére, elemzésére, kritikai feldolgozására.

A LEGO StoryStarter támogatja az anyanyelvi kompetenciák, különös tekintettel a szövegértési, szövegalkotási képesség fejlesztését. A Tanulók a LEGO elemek felhasználásával jelene- teket alkothatnak, ezeket a korszerű IKT eszközök segítségével rögzíthetik, sorba rendezhetik, és digitális történetté fűzhetik össze: meséket, kiadványokat, filmeket tervezhetnek, melyeket feliratokkal és narrációval láthatnak el, ezáltal élményközpontúvá téve az oktatást.

A választott programcsomag jól illeszkedik pedagógia programunk céljaihoz, hiszen a helyi tantervben az 5–8. évfolyamon az anyanyelvi kommunikáció kompetenciaterület alapvető célja és feladata az alsóbb évfolyamokon megalapozott szövegértés, szövegalkotás képességének továbbfejlesztése, újabb olvasási stratégiák megismerése és alkalmazása.

A felső tagozat első évében érdemes mesékkal kezdeni a kompetenciafejlesztést, hiszen a történetmesélés a legősibb módja az információ átadásának és megosztásának.

A digitális IKT eszközök és applikációk alkalmazása elengedhetetlen a foglalkozások során.

Célunk, hogy a második tanévben a digitális módszertannal segített tanórák terjedjenek ki a hatodik évfolyamra is. A fenntartási időszakban tervezzük a 7. és 8. évfolyamokra a programcsomagok implementációját a bevont partnerintézményekkel való együttműködésben. 2022-re a teljes felső tagozatra kiterjesztjük a matematika, technika, életvitel és gyakorlat, magyar és történelem tárgyak keretében, valamint az alsó tagozaton is minél szélesebb körben.

A bevonásra kerülő pedagógusok kiválasztásánál fő szempont volt, hogy a programban résztvevő pedagógusaink széles körét képviseljék a különböző szaktárgyaknak, a humán és a reál szakok egyaránt képviselve legyenek. A kiválasztott pedagógusok mindegyike többéves tapasztalattal rendelkezik a saját szaktárgya terén, az IKT tanórai alkalmazásában van jártasságuk, és képesek az elsajátított új módszereket továbbadni kollégáik számára. A programba 4 pedagógust megvalósítóként és 1 pedagógust digitális módszertani asszisztensként tervezünk bevonni.

Szalay Balázs István – megvalósító (digitális pedagógiai módszertan tanórai alkalmazásában résztvevő pedagógus, digitális módszertani asszisztens)

Matematika-informatika szakos tanár, kiemelkedő területe a tehetséggondozás.

Az elmúlt tanévek során a hagyományos iskolai matematika versenyekre készített versenyfeladatokat, illetve több alkalommal kísért diákokat helyi és szegedi versenyekre.

A tehetséggondozás mellett fontos szerepet tulajdonít a felzárkóztatásnak is, keresi a módszertani megújulás lehetőségeit. A tantárgyi koncentráció fontosságát vallja, figyelmet fordít a tanulási képességek, általános gondolkodási képességek, digitális kompetencia fejlesztésére. E tanévtől folyamatosan kutatja a programozás, mint tanórán kívüli tantárgy módszertani lehetőségeit.

A LEGO-robot programozási szakkörön elsődleges célja a programozás, mint általános gondolkodási művelet fejlesztése.

Szilágyi Erika – megvalósító (digitális pedagógiai módszertan tanórai alkalmazásában résztvevő pedagógus)

Magyar-német szakos végzettségű pályakezdő tanár, aki sikeres minősítő vizsgát tett. A Hódmezővásárhelyi Varga Tamás Általános Iskolában némettanárként dolgozik. Munkája során a tanulási nehézséggel küzdő gyermekek egyéni fejlesztését segíti. Nyitott személyisége, fiatalos lendülete segíti munkáját. Az intézményi innovációban szívesen vállal szerepet. Digitális eszköztárát, módszertani tudását biztosan használja és alkalmazza a tanórákon, nyitott az új lehetőségek iránt.

Kácsor Katalin – megvalósító (digitális pedagógiai módszertan tanórai alkalmazásában résztvevő pedagógus)

Magyar-történelem szakos tanár, a színjátszó kör vezetője.

Az egész napos iskola keretén belül figyelemmel kíséri a tanulók szabadidős tevékenységét, tanulmányi eredményeit, tanulási szokásait. Nyitott és rugalmas az új módszerek megismerésében, kipróbálásában és alkalmazásában.

Az Ygeneráció tagjaként nem jelent gondot számára a digitális eszközök mindennapos használata. Munkája folyamán fontosnak tartja a játékosságot, erre pedig remek lehetőséget biztosít a LEGO Education által kifejlesztett Story Starter készlet, mely során a diákokkal közösen életre keltik a feldolgozandó olvasmányokat, tanult történelmi eseményeket, LEGO kockából megépítik azokat, majd a szoftver segítségével képregényt készítenek a feldolgozott történetről, eseményről.

Purak Ákos – megvalósító (digitális pedagógiai módszertan tanórai alkalmazásában résztvevő pedagógus)

Vizuális- és környezetkultúra kultúra szakos tanár, alkalmazott grafikus.

Az iskolai rajz és technika órák mellett a szegedi Szivárvány Alapfokú Művészeti Iskolában a vizuális nevelés tantárgy oktatója. Alkotó művész, aki a kreativitás kibontakoztatására törekszik munkája során. Iskolai projektekhez köthető kiállítások szervezője. Újszerű ötletei, fiatalos lendülete miatt a gyerekek körében népszerű.

A felhasználói számítógépes ismereteken túl jártas a Photoshop, Adobe Illustrator, CorelDraw programok alkalmazásában is. A LEGO StoryStarter csomag szoftverhasználatának kísérletező pedagógusa.

2) Az adott digitális pedagógiai-módszertani csomag adaptálásához, implementálásához szükséges felkészítő tevékenységek meghatározása, az érintett pedagógusok felkészítése

A pilot program lebonyolításának ütemezését úgy tervezzük, hogy a felkészülésről és a bevezetéshez szükséges feltételek megteremtése történik az első teljes tanévet megelőző időszakban, majd két teljes tanévet lefedően történik meg az alkalmazás, kísérleti kipróbálás. A felkészítő tevékenységek:

- Bevont tanulócsoporthoz meghatározása (5. évfolyam tanulócsoporthoz).
- A bevont pedagógusok kijelölése, a matematika, történelem, magyar és technika, életvitel és gyakorlat tantárgyak vonatkozásában.
- Munkacsoportok létrehozása a programba bevont intézményekkel közösen.
- Tájékozódás a digitális pedagógiai módszertanról belső képzés, illetve tapasztalatcserével, jó gyakorlatok tanulmányozásával. Tudásmegosztó fórumokon való részvétel, szakmai nap szervezése.
- A pedagógusok felkészülése, továbbképzéseken való részvétele (10 bevont pedagógus részére akkreditált továbbképzésen való részvétel biztosítása). A következő továbbképzéseken való részvételt tervezzük biztosítani: GEOMATECH@Élményszerű matematika, LEGO eszközökkel támogatott digitális történetmesélés az oktatásban, Új módszerek és lehetőségek az IKT eszközökkel támogatott oktatásban.
- A továbbképzéseken tanult módszertani elemek kipróbálása, belső képzéssel azok továbbadása a többi pedagógus számára.
- Az alkalmazandó programcsomag meghatározása, áttanulmányozása, az adaptáláshoz szükséges feltételek megteremtése. Magyar, történelem és technika, életvitel és gyakorlat órákon szövegértés (LEGO StoryStarter), matematika órán (GEOMATECH) programcsomag bevezetését tervezzük.

- A bevont tanulócsoporthok felkészítése a digitális eszközök, szoftverek, programok használatára (informatika órákat is érintve).
- A bevont pedagógusok saját, illetve tanulók munkájának támogatására digitális segédanyagokat készítenek, amelyet az **NKP felületén** kell megosztani. A projektbe bevont pedagógusok által létrehozott és az NKP-n megosztott digitális óravázlat, óraterv, tanmenet vagy tananyag száma bevont pedagógusonként és tanévenként legalább **10 db**.
- A sajátos nevelési igényű és kiemelt figyelmet igénylő tanulók részére a **differenciálás** lehetőségeinek biztosítása a digitális módszertani megoldások segítségével.
- A program keretében választott digitális pedagógiai módszertan beépítése az intézmény **pedagógiai programjába**. Ehhez szükséges a helyi tanterv felülvizsgálata, továbbfejlesztése a digitális kompetencia fejlesztésének támogatására. A tantervek kapcsolódási pontjainak kiegészítése minden kimeneti követelmény elem esetében a digitális kompetencia fejlesztését támogató elemmel. A nem informatika tantárgyak esetében is jelenjenek meg a tanuló digitális kulcskompetenciáinak használata.

3) A kiválasztott digitális pedagógiai-módszertani csomag eredményes bevezetését és alkalmazását támogató pedagógiai szolgáltatások bemutatása

A pedagógusok szakmai támogatását úgy tervezzük, hogy valamennyi pedagógus számára biztosított legyen a folyamatos támogatás. Ezt segítik a bevont intézmények között működő, azonos

tantárgyakat tanító pedagógusokból létrehozott **munkacsoportok**, melyek folyamatos kollaborációt biztosítanak a programba bevont intézmények között, a szakmai napok, valamint az online tanári közösségek.

Folyamatba épített mentorálás a bevont pedagógusok részére. A projekt során a szaktárgyi, illetve IKT szaktanácsadók folyamatos igénybevétele szükséges évente több alkalommal.

A bevezetés előrehaladását nyomon követő önértékelés a minőségbiztosítás keretében végzük több módszert alkalmazva

- A tanévek végén elégedettségmérő kérdőívekkel és az adott kompetenciaterületekre vonatkozó validált mérőanyagokkal a közvetlen célcsoport körében beárvizsgáló vizsgálatot végzünk, a kapott eredmények alapján az addigi módszereket felülvizsgáljuk, és módosítjuk.
- Online kérdőívek segítségével, valamint személyes interjúk formájában megkérdezzük a tanulókat, szülőket, osztályfőnököket, s a visszajelzéseket beépítjük.
- A folyamatokba beépülést vizsgáljuk, dokumentáljuk, melyhez szakember segítségét kérjük.

4) A kiválasztott digitális pedagógiai módszer eredményes alkalmazhatóságának infrastrukturális feltételeinek meghatározása, a szükséges IKT eszközök, programhoz kapcsolódó taneszközök beszerzésére irányuló terv készítése

Az intézményi digitális infrastruktúra fejlesztését a következő specifikáció szerint tervezzük megvalósítani:

Az intézményben rendelkezésre áll az alábbi infrastruktúra:

- A pedagógusok rendelkeznek **lappal**, amely alkalmas a digitális tanórákra való felkészülésre, a tanórák megtartására (interaktív megjelenítő vezérlésére), valamint a digitális oktatási adminisztrációra.
- A LEGO StoryStarter programcsomag bevezetéséhez rendelkezésünkre áll kettő LEGOStoryStarter készlet. LEGO StoryStarter csomag készletenként 1 db tanári és 20 db tanulói) LEGO Story Visualizer és Lego Movie szoftverrel.
- **A tantermi eszközök tekintetében az alábbi fejlesztések szükségesek:**
- A vezetékes és vezeték nélküli informatikai hálózat alkalmas legyen az összes tanterem és érintett közösségi terület megfelelő minőségű kommunikációjának biztosítására. Ebbe beleértjük az összes szaktantermet és a közösségi tereket is. Az intézmény számára a sávszélesség megfelelő legyen az oktatási tartalmak eléréséhez és a közösségi funkciók használatához.
- A tantermi eszközök tekintetében szükséges egy tanterem felszerelése interaktív megjelenítő eszközzel (1 db).
- A tanulók saját eszközeinek bevonását tervezzük a tanítási folyamatba. Ezért azon tanulók esetében, akik nem rendelkeznek a szükséges digitális saját eszközzel, biztosítani szükséges a megfelelő eszközt. Ezért 20 db okostelefon beszerzése indokolt.
- Az intézményben legyen elérhető olyan informatikai eszközkészlet (tablet, laptop vagy hibrid eszköz), amely a tanóra egy részében a tanulók meghatározott része vagy egésze számára hozzáférhető a tanteremben, vagy egy, a tantermen kívüli, erre a célra kijelölt térben. Ezért 50 érintőképernyős laptop beszerzését tervezzük, valamint az eszközök töltésére 2 db mobil töltőkocsi beszerzése is szükséges.
- A különböző műveltségi területekhez változatos, jó minőségű, interaktív IKT tartalom biztosítása. A Nemzeti Közoktatási Portál használata.
- Egyéni bánásmódot igénylő tanulók (SNI, BTMN, tehetséges tanulók) részére megfelelő applikációk letöltése.
- Az intézmény webhelyének fejlesztése, közösségi funkciókkal történő kiegészítése.
- Az eszközök, rendszerek és adatok biztonsági osztályokba sorolása. Szükség esetén a védett hálózati szegmensbe helyezése, az intézmény belső adatainak elkülönítése a diákok és tanárok felhasználói tárhelyétől. A digitális adatkezelés szabályozása, a biztonsági teendők rögzítése, beleértve a biztonsági mentés kérdését is, illetve a biztonsági frissítések ütemezését. Rendszeres biztonsági auditok szervezése, a látogatható webhelyek közül a káros tartalmúak szűrésének kiterjesztése az új munkálmásokon is.

5) A digitális pedagógia intézményi gyakorlatba történő beépüléséhez szükséges humán-erőforrással kapcsolatos feltételek megteremtéséhez szükséges fejlesztési tevékenységek meghatározása

A digitális pedagógia intézményi gyakorlatba épülésnek fontos feltétele a vezetők és pedagógusok elkötelezettsége. A folyamat koordinálása vezetői szinten történik, kiemelt szerepet

kapnak az igazgató-helyettesek, munkaközösség-vezetők, informatika szaktanárok.

Az intézményünkben 10 fő akkreditált továbbképzésen való részvételét biztosítjuk, mely 2018. október 31-ig megvalósul.

A folyamat segítéséhez digitális módszertani a digitális eszközök és módszertanok implementálását és alkalmazását támogató digitális módszertani asszisztens kerül alkalmazásra.

A **rendszergazdai feladatok** ellátása intézményi szinten megoldott.

A digitális átállás folyamatát **minőségbiztosítással** folyamatosan segítjük. A tanévek végén elégedettségmérő kérdőívekkel és az adott kompetenciaterületekre vonatkozó validált mérőanyagokkal a közvetlen célcsoport körében beválás-vizsgálatot végzünk, a kapott eredmények alapján az addigi módszereket felülvizsgáljuk, és módosítjuk.

6) A fejlesztés hosszú távú fenntarthatósága és a digitális pedagógiai szemlélet elterjedése érdekében tervezett disszeminációs, tudásmegosztó tevékenységek bemutatása

Célunk, hogy a pályázat eredményeit fenntartsuk és hosszú távon beépítsük az intézmény életébe. Ennek érdekében az intézmény félévente szervez, félnapos (3–4 órás) interaktív előadást, illetve workshopot, amelynek keretében bemutatja a digitális pedagógiai eszköztárának fejlesztése érdekében tett tevékenységeit, elért eredményeit. A rendezvények célja a tanulástámogatást támogató digitális kompetenciák fejlesztését támogató eszközöknek és módszereknek az érintettek általi általános megismerése – beleértve a szülőket is. A rendezvényeken kívül **szórolapokon, tájékoztató kiadványokon** népszerűsítjük a digitális pedagógiát.

Az implementációt támogató eseményekhez kapcsolódóan, de akár önálló eseményként sort kell keríteni az internetbiztonság, illetve a fogyasztóvédelem erősítése érdekében történt lépésekről is.

A program során szemléletformáló kampány keretében tájékoztatást kell nyújtani az intézmény szélesebb társadalmi közösségének a pályázatban elért módszertani fejlesztésekről, bemutatva a digitális pedagógia alkalmazásának előnyeit, az alkalmazott új eszközöket. A kampány online közösségi felületen, valamint az iskola honlapján keresztül valósul meg.

A programba be nem vont pedagógusok motivációja érdekében rendszeres tantestületi felkészítések, műhelyek keretében segítjük elő a digitális pedagógiai tapasztalatok, jó gyakorlatok intézményen belüli megosztását, terjedését. Belső hospitálásokkal, bemutató órákon való részvétellel, egyéni konzultációkkal, mentorálással segítjük a programok implementálását a többi évfolyamon is.

A bevezetett digitális pedagógiai módszertani megoldásokat beépítjük az intézményi pedagógiai programba. A 2018/2019-es tanévtől az 5. évfolyamon kezdődően, felmenő rendszerben, 2022-re teljes felső és alsó tagozatra kiterjesztjük legalább matematika, technika, életvitel és gyakorlat, magyar és történelem tárgyak keretében. A „Digitális Fejlesztési Terv” aktualizálásra kerül, melyet a tantestülettel megvitatunk. A módosító javaslatokat beépítve, a Szülői Munkaközösség, a Diákönkormányzat és az Intézményi Tanács véleményét kikérve, a Pedagógiai Programunk mellékleteként kerül elfogadásra.

IV) SZAKMAI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK KIALAKÍTÁSÁNAK ÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK BEMUTATÁSA

1) Köznevelési intézményekkel

Szükséges megteremteni annak lehetőségét, hogy a programba bevont intézmények egymással, illetve a Hódmezővásárhelyi tankerületi Központ intézményeivel rendszeres szakmai kapcsolatban álljanak (akár online közösségek kialakításának formájában) a tapasztalatok, jó gyakorlatok megosztása, kicserélése érdekében. Az együttműködő intézmények hálózatosodása az egyik lehetséges válasz a környezet kihívásaira, új perspektíva az intézmények számára. A hálózatépítés az új tudásait felhasználni tudó és akaró intézmények környezeti kihívásokra adott válaszainak egyike, amely a rugalmasságot, a gyors szervezeti tanulási készséget, illetve a „megrendelők” (változó tanulói összetétel, változó munkaerőpiaci igények, változó szülői és fenntartói támogató szerepek) testre szabott kiszolgáltatását állítja a középpontba.

2) Társadalmi partnerekkel

A félévente szervezett workshopra, műhelyfoglalkozásra a programba bevont intézmények meghívják partnereiket, valamint a honlapon folyamatos tájékoztatást nyújtanak.

3) A Digitális Pedagógiai Módszertani Központtal

A Digitális Módszertani Központ jóváhagyásával történik a pilot program előkészítése, megvalósítása és az eredmények hasznosítása. Kiemelt fontosságú, hogy folyamatosan kapcsolatban legyünk, s kölcsönös együttműködésben a projekt sikeressége érdekében aktívan közreműködjünk.

4) A Nemzeti Köznevelési Portál működtetőjével, tartalmának fejlesztőjével

A projekt során elkészült óravázlatok, óratervek, tananyagok a Nemzeti Köznevelési Portálra kerülnek feltöltésre. A tananyagok kidolgozásával, feltöltésével, hasznosításával kapcsolatban folyamatos konzultáció szükséges.

NYILATKOZAT

az intézményi digitális fejlesztési terv (DFT)módosítását nem igénylő változásokról¹

Intézmény neve: Hódmezővásárhelyi Varga Tamás Általános Iskola.....

OM azonosító: 200896

Támogatási szerződés száma:.....

Alulírottak – a fenti támogatási szerződés keretében projektet megvalósító intézmény vezetője, illetve a projekt szakmai megvalósításáért felelős vezető – kijelentjük, hogy az EFOP-3.2.3-17/VEKOP-7.3.3-17² „Digitális környezet a köznevelésben” pályázatunk megvalósítása érdekében tervezett változások nem teszik szükségessé a projekt szakmai feladattervének mellékleteként benyújtott, a fenti intézményt érintő Digitális Fejlesztési Terv módosítását.

A tervezett változásokat és azok indoklását a jelen Nyilatkozat 1. számú mellékletében foglaltuk össze.

Jelen Nyilatkozat az 1. számú melléklet változásjelentőjével együtt érvényes.

Kelt: 2021. hónap napján

intézményvezető

szakmai vezető

projektvezető

¹ A Nyilatkozat kitöltése előtt kérjük, olvassa el a Tájékoztató az intézmény digitális fejlesztési tervét érintő módosítások, illetve változások kezelésére szóló dokumentumot!

² Kérjük, a nem megfelelő részt törölni!

1. MELLÉKLET

VÁLTOZÁSOK AZ INTÉZMÉNYI DIGITÁLIS FEJLESZTÉSI TERVBEN EFOP-3.2.3-17/VEKOP 7.3.3³ Digitális környezet a köznevelésben

A táblázat a Nyilatkozat elválaszthatatlan melléklete, azzal együtt érvényes dokumentum!

A sablonban azokat a változásokat szükséges rögzíteni, amelyek nem igénylik az Intézményi digitális fejlesztési terv (DFT) módosítását.

A változással nem érintett fejezetek celláit kérjük, hagyják üresen vagy írják be, hogy nem releváns! Ezekben az esetekben a DFT elfogadott szövegrész celláit sem szükséges kitölteni.

INTÉZMÉNY NEVE: Hódmezővásárhelyi Varga Tamás Általános Iskola			OM azonosító: 200896
A DFT fejezet címei <i>(Amennyiben az intézmény nem a javasolt DFT sablon alkalmazásával készítette el digitális fejlesztési tervét, a fejezetcímek módosíthatók az elfogadott DFT-nek megfelelően.)</i>	A DFT elfogadott szövegrésze <i>(Kérjük, azt is adja meg, hogy az elfogadott DFT-ben az adott fejezet melyik oldal-számon jelenik meg!)</i>	Megváltozott szövegrész	Indoklás
Bevezetés	4. old.	Részletesen feltünteti a DFT kidolgozásának időpontja óta történt változásokat, különös tekintettel a digitális pedagógiai-módszertani csomagok beszerzése és adaptálása tekintetében. A szövegértés képességterület fejlesztésére szolgáló LEGO® StoryStarter csomag adaptációja önmagában nem biztosítaná a tervezett pedagógiai fejlesztési célok megvalósulását, és a digitális pedagógia intézményi gyakorlatba történő beépülését, ezért intézményünk pedagógusaink szakmai döntése alapján egy további digitális pedagógiai módszertani csomag adaptációját is vállalja a LEGO® StoryStarter csomag mellett. Ehhez hasonlóan a GEOMATECH – Élményalapú, interaktív, digitális természettudományi feladat-és tananyagrendszer sem fedti le teljes mértékben a digitális pedagógiai fejlesztési céljainkat, ezért a természettudományos készségfejlesztés területén is további pedagógiai módszertani csomag bevezetése mellett döntöttünk. Az újabb digitális pedagógiai-módszertani csomagok kiválasztásánál fő alapelv volt, hogy a választott csomagok	A bevezetésben indokoltuk a DFT-ben a változásokat.

³ Kérjük, a nem megfelelő részt törölni!

		illeszkedjenek a DOS és az EFOP-3.2.3-17 Digitális környezet a köznevelésben című felhívás célkitűzéseire, valamint az intézményi fejlesztési feladatokhoz és tevékenységekhez. Fontos szempont volt az is, hogy az adaptáció folyamata ne vonja magával a pályázat pénzügyi módosítását, valamint további beszerzéseket. Kiemelt szempont volt továbbá, hogy az adaptálandó módszertani csomagok ne legyenek ismeretlenek pedagógusaink számára. A változtatásban érintett képességterületek a szövegértés, amelynek a fejlesztése történelem és magyar nyelv és irodalom tantárgyak keretében valósul meg, valamint a természettudományos készségfejlesztés, amelyik a technika, életvitel és gyakorlat tantárgy keretében ágyazódik be. Ezért olyan módszertani csomagokat választottunk, amelyekkel a szövegértési képességek és a természettudományos készségfejlesztés is megvalósítható, és az érintett tantárgyak menetébe is beépíthetőek. A pályázatban résztvevő tananyagfejlesztők személyében is módosulás történt, Erdős-Gojdar Anna tartós távolléte miatt. A magyar kompetenciafejlesztést Szilágyi Erika német-magyar szakos tanár vette át 2019. szeptember 1-től.	
1. Helyzetelemzés, fejlesztési szükségletek bemutatása			
1.1 A gyakorlatban alkalmazott digitális pedagógiai eszköztár bemutatása, fejlesztési szükségletek			
1.1.1 Az intézmény módszertani felkészültsége a digitális kompetencia fejlesztés területén			
1.1.2 Fejlesztési szükségletek			
1.2 Az intézményi szervezeti és humán feltételek bemutatása			

sa, fejlesztési szükségletek			
1.2.1 Az intézményi szervezeti struktúra és a rendelkezésre álló humán erőforrás bemutatása			
1.2.2 Fejlesztési szükségletek			
1.3 A rendelkezésre álló infrastruktúra, eszközpark bemutatása, fejlesztési szükségletek			
1.3.1 Az intézmény eszközellátottsága			
1.3.2 Fejlesztési szükségletek			
1.4 Vízión			
2. Intézményi fejlesztési célok meghatározása			
2.1 A pedagógiai célok kijelölése a digitális pedagógia területén			
2.2 Az érintett fejlesztési célcsoportok meghatározása	Közvetlen célcsoport bevont pedagógusok (4 fő) 13. old.	Közvetlen célcsoport bevont pedagógusok (4 fő)	A digitális módszertani asszisztens, Balázsné Mónus Anikó távozásával annak feladatait egy már bevont pedagógus vette át, Szalay Balázs István.
2.3 Az intézmény szervezeti és humán feltételeinek javítására, fejlesztésére vonatkozó célok			

2.4 Infrastruktúra és eszközpark fejlesztésére vonatkozó célok			
2.5 Lehatárolás, szinergia			
2.6 A fenntarthatóságra vonatkozó cél			
3. A fejlesztési feladatok, tevékenységek meghatározása			

3.1 A digitális pedagógiai-módszertani csomag meghatározása	: Matematika 5. évfolyam: GEOMATECH programcsomag, tanár: Szalay Balázs István A NAT alapelvei szerint a tanulók matematikai fejlődése és a tanulási folyamat során alapvető, hogy ki tudják választani és alkalmazni tudják a természeti és társadalmi jelenségekhez illeszkedő modelleket, gondolkodásmódokat (analógiás, heurisztikus, becslésen alapuló, matematikai logikai, axiomatikus, valószínűségi, konstruktív, kreatív stb.), módszereket (aritmetikai, algebrai, geometriai, függvénytani, statisztikai stb.) és leírásokat. Ugyanakkor fontos a modellek érvényességi körének és gyakorlati alkalmazhatóságának eldöntését segítő készségek kialakítása, valamint az ezeket megalapozó képességek fejlesztése. Egyaránt lényeges a reprodukív és a problémamegoldó, alkotó gondolkodásmód megismerése, elsajátítása, miközben nem szorulhatnak háttérbe az alapvető tevékenységek (pl. mérés, alapszerkesztések), műveletek (pl. aritmetikai, algebrai, transzformációk) automatizált végzése sem. A választott digitális programcsomag módszertani elemei: • vizualitás: geometria és az algebra közti újszerű (2D/3D) vizuális kapcsolat megteremtése, érzékletes és megtapasztalhatóvá teszi a bonyolult feladatokat is; • dinamikusság, interaktivitást és „szórakoztatást” biztosító technológia és alkalmazás; • hozzáférhetőség: időben és helyben korlátok nélküli hozzáférés, hagyományos és mobil technológiára optimalizáltság, felhő technológia; • élményalapú (experimental learning) tanulás: megteremti/kipróbálhatóvá teszi a tanulhatósághoz és az elsajátításhoz szükséges kölcsönhatásokat, logikai kapcsolatokat. A csomag módszertani elemei megfelelően illeszkednek pedagógia céljainkhoz. Az intézményben a Nemzeti Alaptanterv köve-	

21. old.	telményeinek megfelelően ötödik évfolyamon heti négy órában tanítjuk a matematikát. A GEOMATECH programcsomag digitális tanegységeinek száma 79, mely alkalmas a tananyagok tanórákon való legalább 40%-os bevezetésére. Történelem - LEGO StoryStarter és Freestyle programcsomag, tanár: Kácsor Katalin A NAT előírásai szerint az 5–8. évfolyamokon a történelmi tananyag feldolgozásának alapelve a történetek elbeszélésén, megjelenítésén alapuló, tevékenység-központú történelemtanítás, amelynek egyik eszköze a jelentős történelmi személyiségek bemutatása. A LEGO StoryStarter és Freestyle támogatja a szövegértési, szövegalkotási képesség fejlesztését. A Tanulók a LEGO elemek felhasználásával jeleneteket alkothatnak, ezeket a korszerű IKT eszközök segítségével rögzíthetik, sorba rendezhetik, és digitális történetté fűzhetik össze: meséket, kiadványokat, filmeket tervezhetnek, melyeket feliratokkal és narrációval láthatnak el, ezáltal élményközpontúvá téve az oktatást. A választott programcsomag jól illeszkedik pedagógia programunk céljaihoz, hiszen a helyi tantervben az 5–8. évfolyamon az anyanyelvi kommunikáció kompetenciaterület alapvető célja és feladata az alsóbb évfolyamokon megalapozott szövegértés, szövegalkotás képességének továbbfejlesztése, újabb olvasási stratégiák megismerése és alkalmazása. A felső tagozat első évében érdemes történetekkel kezdeni a kompetenciafejlesztést, hiszen a történetmesélés a legősibb módja az információ átadásának és megosztásának. A digitális IKT eszközök és applikációk alkalmazása elengedhetetlen a foglalkozások során. A Freestyle egységes pedagógiai szemléletben készült digitális oktatási és támogatási rendszer a közép- és általános iskolában oktató pedagógusok számára, amelyben a helyi igényekhez szabott saját tananyagfejlesztést helyezi központba. A tananyagfejlesztésben diákok és tanárok egyaránt részt vesznek és a sharing elvre épülő hálózatok kialakulása révén lehetővé válik az azonos tárgyakat tanító tanárok tananyagmegosztása, ezzel a rendelkezésre álló digitális tartalom rövid időn belüli megtöbbszörözése. A módszer alapvető eszközei közé tartozik az online kutatómunka, az információk szűrése és feldolgozása, kreatív tartalmak készítése, azok prezentációja, kollaboráció más	A Lego story programcsomag alkalmazását nem tartjuk alkalmasnak a tananyagok tanórákon való legalább 40%-os bevezetésére, ezért mellett egy másik programcsomag, a Freestyle alkalmazása mellett dönttünk. A GEOMAT

	diákokkal és tanárokkal. A programcsomag elérhetősége: https://docs.google.com/document/d/14PfyAJIflubYG5BVQZ3H4lesxkH7WI78usBIFDiNgLQ/edit Technika, életvitel és gyakorlat - LEGO StoryStarter programcsomag, és Kiterjesztett blended learning tanár: Purak Ákos A NAT előírásai szerint a technika, életvitel és gyakorlat tantárgy tanításának célja az 5–6. évfolyamon az, hogy az 1–4. évfolyamon történő irányított játékos cselekvések során nyert tapasztalatok újabbakkal egészüljenek ki, és az élményszerű megismerés önállóbbá, tudatosabbá, célzottabbá váljon. Az életkori sajátosságaikhoz igazodó korszerű, hatékony és meggyőző módszerek révén a tanulók alapkészségei erősödjenek, gondolkodási képességeik folyamatosan fejlődjenek, elvontabbá válnak. A tevékenységek keretei kilépnek a tanterem védett környezetéből, a játékos tevékenységek helyébe fokozatosan az életből átvett feladatok lépnek, a tanulói tevékenységek feltételei és következményei egyre életszerűbbé válnak. A LEGO StoryStarter támogatja a szövegértési kompetenciák fejlesztését. A LEGO StoryStarter támogatja a szövegértési kompetenciák fejlesztését. A tanulók a LEGO elemek felhasználásával alkothatnak, ezeket a korszerű IKT eszközök segítségével rögzíthetik, sorba rendezhetik, és digitális történetté fűzhetik össze: meséket, kiadványokat, filmeket tervezhetnek, melyeket feliratokkal és narrációval láthatnak el, ezáltal élményközpontúvá téve az oktatást. A digitális IKT eszközök és applikációk alkalmazása elengedhetetlen a foglalkozások során. Ez alapján a csomag módszertani elemei megfelelően illeszkednek pedagógia céljainkhoz. A természettudományos kompetenciafejlesztésre kidolgozott Kiterjesztett blended learning csomag célja a természettudományos megismerés fejlesztése mellett a tanórai keretek között a blended learning keretben történő tanulás-tanítás, a természettudományos megismerés, kísérletezés, modellalkotás fejlesztése. Szem előtt tartja a hagyományos eszközkészlet és az IKT együttes beépítését, közös használatát. A több oldalról megközelített, vagyis többféle eszközt, alkalmazást, programot tartalmazó tanulásfejlesztés által lehetőség válik a többek között a probléma-alapú, a	ECH programcsomag alkalmazását nem tartjuk alkalmasnak a tananyagok tanórákon való legalább 40%-os bevezetésére, ezért mellette egy másik programcsomag, a Kiterjesztett blended learning alkalmazása mellett döntöttünk. A Lego

	többszintű gondolkodás, a kezdeményezőképeség, az alkotó-és újtókészség, a kreativitás fejlesztésére is. A módszer egy olyan lehetőség, amely egyben hozzájárul a minőségi oktatáshoz, az oktatási folyamatok fejlesztése mellett az egyén széleskörűen támogatott képességeinek, készségeinek az life-long- és life-wide-learning jegyében történő tanulás-tanításhoz egyaránt. A csomag célkitűzéseinek fő pillérei a tananyag változatos elsajátítása, kollaboratív feldolgozása, majd a tudás alkalmazása projektmódszer keretében. A programcsomag elérhetősége: https://docs.google.com/document/d/1su7Tc-OJrZiQDUDqob6fW4zTWXnH5GW86-OAj9l3rGs/edit Magyar - LEGO StoryStarter és Freestyle programcsomag, tanár: Szilágyi Erika A NAT szerint az anyanyelvi nevelés alapvető feladata a nyelv mint változó rendszer megismerése, illetve a nyelvi kompetencia fejlesztése annak érdekében, hogy a tanulók életkoruknak megfelelő szinten birtokolják a szóbeli és írásbeli kommunikáció eszköztárát, képessé váljanak azok funkcionális elemzésére, gyakorlati alkalmazására. Így segítve és megalapozva a tanulók önálló ismeretszerzését, tanulását, valamint a velük szoros összefüggésben levő differenciált gondolkodást, az élethosszig tartó tanulás képességét és igényét. Az egyén folyamatosan fejlődő szövegértési és alkotási tudása teszi lehetővé, hogy önállóan, illetve másokkal együttműködve képes legyen a verbális és nem verbális kommunikáció kódjainak, kapcsolatainak, tényezőinek azonosítására, tudatos alkalmazására, a különböző szövegek megértésére, elemzésére, kritikai feldolgozására. A LEGO StoryStarter támogatja az anyanyelvi kompetenciák, különös tekintettel a szövegértési, szövegalkotási képesség fejlesztését. A Tanulók a LEGO elemek felhasználásával jeleneteket alkothatnak, ezeket a korszerű IKT eszközök segítségével rögzíthetik, sorba rendezhetik, és digitális történetté fűzhetik össze: meséket, kiadványokat, filmeket tervezhetnek, melyeket feliratokkal és narrációval láthatnak el, ezáltal élményközpontúvá téve az oktatást. A választott programcsomag jól illeszkedik pedagógia programunk céljaihoz, hiszen a helyi tantervben az 5–8. évfolyamon az anyanyelvi kommunikáció kompetenciaterület alapvető célja és feladata az alsóbb évfolyamokon megalapozott szövegértés, szövegalkotás képességének továbbfejlesztése, újabb olvasási stratégiák megismerése és alkalmazása. A felső tagozat első évében érdemes mesékkal kezdeni a kompe-	story programcsomag alkalmazását nem tartjuk alkalmasnak a tananyagok tanórákon való legalább 40%-os bevezetésére, ezért mellette egy másik programcsomag, a Freestyle alkalmazása mellett döntöttünk.

	tenciafejlesztést, hiszen a történetmesélés a legősibb módja az információ átadásának és megosztásának. A digitális IKT eszközök és applikációk alkalmazása elengedhetetlen a foglalkozások során. Célunk, hogy a második tanévben a digitális módszertannal segített tanórák terjedjenek ki a hatodik évfolyamra is. A fenntartási időszakban tervezzük a 7. és 8. évfolyamokra a programcsomagok implementációját a bevont partnerintézményekkel való együttműködésben. 2022-re a teljes felső tagozatra kiterjesztjük a matematika, technika, életvitel és gyakorlat, magyar és történelem tárgyak keretében, valamint az alsó tagozaton is minél szélesebb körben. A bevonásra kerülő pedagógusok kiválasztásánál fő szempont volt, hogy a programban résztvevő pedagógusaink széles körét képviseljék a különböző szaktárgyaknak, a humán és a reál szakok egyaránt képviselve legyenek. A kiválasztott pedagógusok mindegyike többéves tapasztalattal rendelkezik a saját szaktárgya terén, az IKT tanórai alkalmazásában van jártasságuk, és képesek az elsajátított új módszereket továbbadni kollégáik számára. A programba 4 pedagógust megvalósítóként és 1 pedagógust digitális módszertani asszisztensként tervezünk bevonni. Szalay Balázs István – megvalósító (digitális pedagógiai módszertan tanórai alkalmazásában résztvevő pedagógus, digitális módszertani asszisztens) Matematika-informatika szakos tanár, kiemelkedő területe a tehetséggondozás. Az elmúlt tanévek során a hagyományos iskolai matematika versenyekre készített versenyfeladatokat, illetve több alkalommal kísért diákokat helyi és szegedi versenyekre. A tehetséggondozás mellett fontos szerepet tulajdonít a felzárkóztatásnak is, keresi a módszertani megújulás lehetőségeit. A tantárgyi koncentráció fontosságát vallja, figyelmet fordít a tanulási képességek, általános gondolkodási képességek, digitális kompetencia fejlesztésére. E tanévtől folyamatosan kutatja a programozás, mint tanórán kívüli tantárgy módszertani lehetőségeit. A LEGO-robot programozási szakkörön elsődleges célja a programozás, mint általános gondolkodási művelet fejlesztése. Szilágyi Erika – megvalósító (digitális pedagógiai módszertan tanórai alkalmazásában résztvevő pedagógus)	

	Magyar-német szakos végzettségű pályakezdő tanár, aki sikeres minősítő vizsgát tett. A Hódmezővásárhelyi Varga Tamás Általános Iskolában némettanárként dolgozik. Munkája során a tanulási nehézséggel küzdő gyermekek egyéni fejlesztését segíti. Nyitott személyisége, fiatalos lendülete segíti munkáját. Az intézményi innovációban szívesen vállal szerepet. Digitális eszköztárát, módszertani tudását biztosan használja és alkalmazza a tanórákon, nyitott az új lehetőségek iránt. Kácsor Katalin – megvalósító (digitális pedagógiai módszertan tanórai alkalmazásában résztvevő pedagógus) Magyar-történelem szakos tanár, a színjátszó kör vezetője. Az egész napos iskola keretén belül figyelemmel kíséri a tanulók szabadidős tevékenységét, tanulmányi eredményeit, tanulási szokásait. Nyitott és rugalmas az új módszerek megismerésében, kipróbálásában és alkalmazásában. Az Ygeneráció tagjaként nem jelent gondot számára a digitális eszközök mindennapos használata. Munkája folyamán fontosnak tartja a játékosságot, erre pedig remek lehetőséget biztosít a LEGO Education által kifejlesztett Story Starter készlet, mely során a diákokkal közösen életre keltik a feldolgozandó olvasmányokat, tanult történelmi eseményeket, LEGO kockából megépítik azokat, majd a szoftver segítségével képregényt készítenek a feldolgozott történetről, eseményről. Purak Ákos – megvalósító (digitális pedagógiai módszertan tanórai alkalmazásában résztvevő pedagógus) Vizuális- és környezetkultúra kultúra szakos tanár, alkalmazott grafikus. Az iskolai rajz és technika órák mellett a szegedi Szivárvány Alapfokú Művészeti Iskolában a vizuális nevelés tantárgy oktatója. Alkotó művész, aki a kreativitás kibontakoztatására törekszik munkája során. Iskolai projektekhez köthető kiállítások szervezője. Újszerű ötletei, fiatalos lendülete miatt a gyerekek körében népszerű. A felhasználói számítógépes ismereteken túl jártas a Photoshop, Adobe Illustrator, CorelDraw programok alkalmazásában is. A LEGO StoryStarter csomag szoftverhasználatának kísérletező pedagógusa.	
3.2 Adaptáció	o	

és felkészítés			
3.3 Bevezetés és alkalmazás			
3.4 Az infrastruktúrális feltételek biztosítása			

3.5 A humán-erőforrás biztosításának tervezése			

4. Disszemináció			
5. Fenntarthatóság			

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A Hódmezővásárhelyi Varga Tamás Általános Iskola módosított Pedagógiai Programját a **nevelőtestület** 2021. augusztus 27 napján elfogadta.

Botkáné Kovács Henriett
intézményvezető

A Hódmezővásárhelyi Varga Tamás Általános Iskola módosított Pedagógiai Programját a **Szülői Munkaközösség** 2021. augusztus 27 napján véleményezte.

Rakoncainé Bodrogi Ildikó
SZMK elnök

A Hódmezővásárhelyi Varga Tamás Általános Iskola módosított Pedagógiai Programját a **Diákönkormányzat** 2021. augusztus 27 napján véleményezte.

Bánfi Zoltán
DÖK patronáló pedagógus

A Hódmezővásárhelyi Varga Tamás Általános Iskola módosított Pedagógiai Programját az **Intézményi Tanács** 2021. augusztus 27 napján véleményezte.

Rácz Árpád
Intézményi Tanács elnöke